The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā

nās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Viksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas telpu.

WEDNESDAY, MARCH 23., 24./954. n-rs. TREŠDIEN, 1960. GADA 23. MARTĀ 10. gads.

Vēl viens Kastro atbalstītājs aizkāpjas

Savu dienestu Kubas sūtniecībā Vašingtonā atstājis flotes atašejs Goirueta. Pēdējais lūdzis politiska asila tiesības Sav. Valstīs.

Uzzinājusi par sava atašeja aizbēgšanu, Kubas valdība pēdējo nekavējoties apvainojusi zādībā, paskaidrojot, ka Goirueta aizgājis līdzi paņemot 110.000 dolaru. Pēdējais to arī nenoliedz, paskaidrojumā amerikāņu iestādēm uzsverot, ka bankas kontu par $110.000,- atvēris uz sava vārda tikai uz Kubas valdības iepriekšēja rikojuma pamata, lai vieglāk noslēptu nelegālus ieročus un kara materiālu pirkumus Sav. Valstīs.

Uz kāda Vašingtonas apgabaltiesneša rīkojuma pamata bankas konts iesaldēts.

Pamatota prasība

Sarunā ar 42 Ziemeļamerikas redaktoriem un komentātoriem, kas pašreiz ceļo pa Āfriku, Arābu ligas ģenerālsekretārs Hasuna izteicās, ka Palestīnas bēgļu jautājumam ir tikai viens atrisinājums: apmēram vienam miljonam bēgļu jāļauj atgriezties viņu agrākajās mājās — teritorijā, kas tagad pieder Izraēlai; pēdējai savukārt no šīs teritorijas jāizvāc viens miljons šīdu.

EIZENHAUERS ATBILD CHRUŠČEVAM

SAV. VALSTIS SAVU SABIEDROTO RĪCIBĀ NODOD VIENĪGI ATOMGALVU IZSAUŠANAI NEPIECIEŠAMOS IEROČUS, KAMĒR PAŠUS ATOMSPRIDZEKĻUS PATURĒS SAVĀS ROKĀS

Vašingtonā, šī gada 8. martā Sav. Valstu prezidents saņēma Chruščeva vēstuli, kurā pēdējais uztraucās, ka Sav. Valstis gatavojoties apbruņot savus sabiedrotos ar atomieročiem — Chruščeva uztverē ne tikai kā ar atomspridzekļu izšaušanai nepieciešamiem ieročiem, bet arī pašiem spridzekļiem. Chruščeva uztraukums radās pēc Ziemeļatlantijas organizācijas bruņoto spēku virspavēlnieka ģen. Norstada paziņojuma, ka viņš gatavojas formēt atomieročiem apbruņotu, kustīgu brigādi sīku kariņu vešanai, kur vien tas izrādītos nepieciešams. Sākumā brigādē ietilptu vienīgi Sav. Valstu, Anglijas un Francijas spēki, bet vēlāk tur ietilpinātu vienības arī no citām Ziemeļatlantijas organizācijas valstīm.

Padomju Savienības propagandas mašīnērija to ieskata par maskētu Sav. Valstu soli, kā apbruņot Rietumvācijas militāristus ar atomieročiem.

Chruščeva vēstule skanēja līdzīgi Maskavas propagandai. Pēdējais uztraucās, ka Sav. Valstis tagad uzsāks atomieroču koncentrēšanu Rietumeiropā, līdz ar to, protams, palielinot saspīlējumu. Vēstules beigās Chruščevs nobridināja: ja Sav. Valstis tiešām uzsāks savu sabiedroto apgādi ar atomieročiem (jāsaprot atomspridzekļiem), ka to pašu būs spiesta darīt arī Padomju Savienība, t. i., apgādāt atomieročiem savus Austrumu satelītus.

Atbildot uz Chruščeva vēstuli, prezidents Eizenhauers paskaidroja, ka Ch. uztraukumi ir nepamatoti, ka pašreiz Sav. Valstis nav domājušas par atomspridzekļu nodošanu savu sabiedroto rokās. Prezidents norādīja, ka šāds solis runātu pretī Sav. Valstu likumiem, kas noliedz atomspridzekļu piegādi citām valstīm.

Padomju Savienības propagandu un Chruščeva apvainojumus Parīzē noraidīja arī Ziemeļatlantijas organizācijas bruņoti spēku virspavēlnieks ģen. Norstads. Pēdējais uzsvēra, ka arī jaunformējamā brigādē atomspridzekļi atradīsies vienīgi amerikāņu pārziņā, kamēr pārējo valstu vienības būs apgādātas vienīgi ar ieročiem šo spridzekļu izšaušanai.

Pieminot mūžībā aizgājušo pulkv. Kalpaku un latviešu varoņus, jāatceras arī varonības cildinātājs, gleznotājs J. Grosvalds, kam nesen piepildījās 40. nāves diena. Uzņēmumā J. Grosvalda glezna — Ievainotais karavīrs.

PĒC STAĻINA PARAUGA

Francijas valdība lielā steigā deportē „aizdomīgos"

Politiķu aprindās Parīzē nostiprinājusies pārliecība, ka franču valdība, nelikumīgi apcietinot un izsūtot uz Korsiku Chruščevam nepatīkamus politiskos emigrantus, to darījusi sakarā ar Maskavas pieprasījumu.

Rīkojums, apcietināt un izsūtīt „aizdomīgos politiskos bēgļus" nācis tik pēkšņi, ka policija nav paspējusi šo akciju plenācīgi sagatavot. Tāpēc apcietināti arī tādi cilvēki, kuŗus vismazāk varēja turēt aizdomās, ka tie būtu spējīgi izdarīt atentātu pret Chruščevu. Apcietināto starpā ir invalīdi veči, slimi, garīdznieki un pat sievietes.

„Mani apcietināja kā noziedznieku," izteicies kādu garīdznieks Draguns, pēc kuŗa policija pl. 6 rītā ieradusies klosterī, kur tas dzīvo. Policija tā steigusies, ka nav ļāvusi nobeigt viņam rīta mesu. Kopā ar Dragunu apcietināts arī franciskāņu mūks Ivaniks.

Apcietināts un izsūtīts pazīstams franču pretestības kustības dalībnieks poļu V. Novosads, Goda leģiona kavalieris Ļuckis, kāds ukraiņu laikraksta „Ukrainskoe Slovo" viss personāls, redaktorus un burtličus ieskaitot.

Šāda Francijas valdības rīcība, kas atgādina 14. jūnija nelikumīgos notikumus Baltijas valstīs, izraisījusi sašutumu ne tikai emigrantu, bet arī citu pretkomūnistiski noskaņotu personu aprindās Francijā un visā plašajā pasaulē.

Tikai tāpēc, ka lielās vergu valsts diktātoram Chruščevam radušās aizdomas, ka viņa dzīvība viesojoties Francijā varētu tikt apdraudēta, kaut gan viņu uz stigrāko apsargās, apcietināt un izsūtīt 1000 nevainīgu cilvēku, atraujot tos no darba un ģimenēm, nedodot pat iespēju sagatavoties — ir akcija, kas kvalificējama kā Staļina laiku nosodāms nodarījums.

Uz apspiesto Eiropas nāciju asamblejas u. c. protestiem, prez. de Golls un Francijas valdība nav reaģējuši.

JAUNA „MATA HARI" KANADĀ

Britu Kolumbijas universitātes lektori 15. aprīlī deportēs par spiegošanu Padomijai

Kāda 35 gadus veca skaista blondīne, universitātes lektore šais dienās apvainota par spiegošanu un tai līdz 15 aprīlim jāatstāj Kanada. Spiedze, kuŗas vārds līdz redakcijas slēgšanai vēl nebija zināms, ir krievu izcelsmes, izglītota Ķīnā, pēc tam kādā vācu un franču skolā, tad katoļu universitātē. Viņa pārvalda krievu, vācu un ķīniešu valodu.
Zīmīgi, ka viņa jau iepriekš deportēta no nacionālās Ķīnas, Japānas un Brazilijas.

JAUNAS CERĪBAS ATOMSARUNĀS

Ženēvas sarunās palielinās cerības panākt atomieroču mēģinājumu aizliegšanu

Sav. Valstu, Anglijas un Padomju Savienības atomsarunas nedēļas nogalē guva jaunu nokrāsu, liekot domāt, ka pārraudzīta atommēģinājumu aizliegšana tomēr ir iespējama.

Diplomātiskie novērotāji pakaidro, ka cerību stariņš trīs atomvalstu sarunās noteikti labvēlīgi ietekmēs arī 10 valstu atbruņošanās komisijas konferences gaitu. Arī šī konefrence, kā zināms, notiek Ženēvā.

Nedēļas nogalē padomju delegācijas vadītājs Carapkins paziņoja, ka viņa valdība akceptē vairākus Sav. Valstu priekšlikumus, ka pēc viņa domām, līgum par atomieroču mēģinājumu varēs parakstīt jau dažu nāka-mo nedēļu laikā — vai vismaz novest sarunas tik tālu, ka valdību galvas vienošanos varēs panākt savā maija mēneša konferencē.

Vērojot pagājušās nedēļas notikumus, var redzēt, ka Carapkina paziņojumam krievi gatavojušies jau vairākas dienas. Un, proti, atbruņošanās konferencē kā padomju, tā satelītu delegācijas lika saprast, ka vienošanās atomieroču mēģinājumu aizliegšanas jautājumā būtu labs sākums ceļā uz vispārēju atbruņošanos. 19. martā sekoja Carapkina deklarācija, daļēji akceptējot Sav. Valstu 11. marta priekšlikumu. Atomieroču mēģinājumu aizliegums tiktu īstenots vairākās fazēs. Vispirms tiktu noliegti tādi mēģinājumi, kas viegli uztverami gaisā un jūrā, kā arī lielāka apmēra sprādzieni apakšzemē.

Padomju Savienība sadarbotos ar sabiedrotiem pētījumos arī mazāku pazemes sprādzienu uztveršanā, lai gan ļoti iespējams, ka tie tiks turpināti arī nākotnē, tāpat kā mēģinājumi miermīlīgiem nolūkiem.

No Padomju Savienības viedokļa raugoties, katra mēģinājumu faze ilgtu noteiktu laiku. Bet vienošanos nevienā pakāpē neatzīs par galīgu tikmēr, kamēr nebūs panākta vispārēja vienošanās.

Bez tam atliek vēl arī Padomju Savienībai visai sāpīga šī mēģinājumu pārtraukumu pārraudzības jautājums. Vispārējos vilcienos krievi to ir atzinuši; šoreiz liekas, ka detaļas būs tās, pie kuŗām sarunas aizķersies. Kādas būs starptautisko pārraudzības ierēdņu tiesības, kādas atomvalsts robežās? Un kādas būs šīs valsts veto tiesības šo ierēdņu darbības ierobežošanai vai apturēšanai? Par to vēl tiks daudz runāts un vienošanās ir visai problēmatiska.

SARKANĀ ĶĪNA BRUŅOJAS

ATBRUNOŠANĀS KOMISIJAS DARBĪBA ŽENĒVĀ

Savācot visu iespējamo informāciju par komūnistu Ķīnas militāro attīstību, Sav. Valstis nākušas pie atziņas, ka jau gandrīz tagad, bet noteikti nākamo desmit gadu laikā ķīniešiem būs trešā spēcīgākā armija pasaulē.

Acumirklī komūnistu Ķīnas bruņotie spēki ir galvenokārt defensīvi, bez modernam karam nepieciešamās mēchanizētās kustības. Bet viss pamazām mainās, apbruņojums uzlabojas un var sagaidīt, ka pēc desmit gadiem komūnistu Ķīna būs atomvalsts, apbruņota modernām atomraķetēm — apmēram tai attīstības fazē, kuŗā pašreiz atrodas Sav. Valstis.

Ar Padomju Savienības tehnisko palīdzību komūnistu Ķīnas fabrikas jau tagad ražo moderno lidmašīnu ārējās daļas — motori gan vēl vienmēr ir jāieved.. Kuģu būvētavas ziemeļos no Šanghajas ražo krievu paraugu tālo distanču zemūdenes, kuŗu darbības radiusu rēķina uz 13.0000 jūdžu.

Paļaujoties uz informāciju, kas iegūta ar lielām grūtībām, komūnistu Ķīnai zem ieročiem ir ap 2,8 milj. vīru, kas iedalīti 150 divizijās, apbruņoti ar vēsdažādākiem ieročiem, pat amerikāņu 2. pasaules kara ieročiem, ko komūnisti ieguva kā kara laupījumu no nacionālistiem.

Lai kāds arī būtu komūnistu Ķīnas militārais spēks, Rietumi ir nākuši pie atziņas, ka ar to ir jāsāk nopietni rēķināties. Ne tikvien kā ar potenciālu ienaidnieku kara laukā, bet arī pie konferenču galda. Un, proti, pagājušajā nedēļā Ženēvā uz sarunām sanāca desmit valstu atbruņošanās komisija, kuŗā Rietumus pārstāv Sav. Valstis, Anglija, Francija, Itālija un Kanada, bet Austrumus Padomju Savienība, Bulgārija, Polija, Čechoslovakija un Rumānija. Jau pirms augšminēto sarunu sākuma Sav. Valstu ārlietu ministrija bija spiesta konstatēt, ka katrs konferencē pieņemtais lēmums būtu tikai prelūde otrai, daudz plašākai konferencei. Ja komūnistu Ķīna to neatzīst, nevienam starptautiskas atbruņošanās lēmumam nebūtu nekādas nozīmes. To ir likusi saprast arī Pekinga. Komūnistu Ķīnas ārlietu ministrs Čenji nesen savam tautas kongresam uzsvēra, ka Ķīna ir gatava padoties starptautiskiem lēmumiem, bet nekad ne tādiem lēmumiem, kas pieņemti bez komūnistu Ķīnas līdzdalības.

Izmantojot Padomju Savienības palīdzību, ķīnieši jau ilgāku laiku nodarbojas ar atomrūpniecību. Šī mēneša sākumā kāds Indijas parlamenta deputāts pat apgalvoja, ka 28. martā ķīnieši izspridzinājot pirmo atombumbu — gan importētu no Padomju Savienības.. Pēdējā laikā šī ziņa gan apklususi. Sākumā tika minēts, ka komūnistu Ķīnai pašreiz zem ieročiem atrodas ap 2,8 milj vīru.

Tālākā amerikāņu informācija liek domāt, ka ķīniešu gaisa spēkiem ar ap 2.000 strūklidmašīnu, to starpā 500 vieglo bumbvežu, kuŗus apkalpojot gandrīz vienīgi 7.500 vīru lielā kara flotes aviācija. Iznīcinātāju starpā redzami novecojušies krievu MIG-15 un -17, arī neliels skaits jaunāko MIG-19 tipa lidmašīnu. MIG-21, kas spēju ziņā līdzinās amerikāņu F-104, ķīniešu rokās vēl nav redzēti.

Komūnistu Ķīnas kara flotei ir ap 250 dažāda tipa kuģu, 20 zemūdeņu. Viss tas iegūts no Padomju Savienības: četri veci Gorkija klases iznīcinātāji, četri lieli Rīgas klases iznīcinātāju pavadkuģi, 18 Kronštates klases patruļlaivu, 50 mīnu lācēju, zināms skaits lielgaballaivu un desantlaivu. Komūnistu Ķīnas zemūdeņu flotes izveidošanās ir visnepatīkamā Japānai, kam tik ļoti nepieciešami pārtikas un jēlvielu pievedumi no Dienvidaustrumāzijas un Indonēzijas. Kara gadījumā šos jūras ceļus tagad apdraudēs augošā ķīniešu zemūdeņu flote.

Vienīgais faktors, kas pašreiz vēl nopietni traucē komūnistu Ķīnas militāro izveidošanos un modernizēšanos, ir tās bezgala ierobežotā rūpniecība. Ir tik daudz dažādu citu vajadzību, kā, piemēram, pagājušā ziemā ieroču ražošanai atlika tikai 5% no komūnistu Ķīnā lietotā tērauda. Kā no ieročiem, tā kara materiāliem Pekinga gandrīz pilnīgi paļaujas uz Padomju Savienību. Bet tas tā vienmēr nepaliks.

Korp. Letiņi'a 90 gadu svētkos šo māksl. H. Merca darināto šķīvi dāvinājusi korpor. Frat. Cursica saime.

Vēls godinājums Kanadas zinātniekam

Nobeļa prēmiju medicīnā, fizikā un ķīmijā piešķir „Karolinska institutet." Ierasties šī institūta 150 gadu pastāvēšanas svinībās Stokholmā saņēmis arī Toronto universitātes profesors Bests (Charles Best), kas ir viens no medicīnā tik ļoti svarīgā insulīna atklājējiem. 1923. gadā par šī medikamenta atklāšanu Nobeļa prēmiju piešķira Kanadas profesoram Bentingam. Bestu, kam nebija mazāk nopelnu, „atstājot aiz durvīm." Minētā institūta vaditāju toreizējais motivējums mūsu dienās izklausās gandrīz neticams: Viņš ir par jaunu." Tiesa, ka Bests toreiz bija tikai 23 g. v., bet viņa nopelni insulīna atklāšanā nebija mazāki kā prof. Bentingam, jo abi kanadiešu zinātnieki strādāja roku rokā. Ja Nobeļa prēmijas institūts Bestu „aizmirsa", tad ne tā prof. Bentings, kas paturēja tikai pusi prēmijas, bet otru pusi atdeva „pēc piederības" savam līdzstrādniekam. Kad 1941. g. prof. Bentings gāja bojā lidmašīnas katastrofā, tad par Toronto universitātes pētīšanas institūta vaditāju viņa vietā neiecēla nevienu citu kā Bestu, kas tad jau arī kopš laba laika bija ieguvis profesora gradu. Viņa vadībā turpinās insulīna un citu diabetes medikamentu pētīšana, protams — ne vairs tādos primitīvos apstākļos, kādos tas kopā ar savu godalgoto priekšgājēju veica insulīna atklāšanas „pionieru darbu." Toreiz, pēc daudziem jaunā medikamenta izmēģinājumiem pie dzīvniekiem, tie injecējuši insulīnu kādam ar cukura slimību „neglābjami" saslimušam zēnam. Tā izveseļošanās insulīnam pavērusi uzvaras ceļu pa visu pasauli. Šodien, kā domā prof. Bests, visā pasaulē insulīnu pret cukura slimību lieto ne mazāk kā 15 miljoni saslimušo.

Laika tecējumā 1923. gadā vēl „pārāk jaunais" insulīna līdzatklājējs kļuvis jau par sešdesmitgadīgu cienītu zinātnieku. Ar aicinājumu uz Stokholmu „Karolinska institutet," liekas, grib kaut daļēji izlabot prof. Bestam nodarīto netaisnību. Ielūgumu pieņemdams, kā arī apsolīdams priekšlasījumu, prof. Bests pierādījis, ka viņam nodarīto „sāpi" tas sen jau aizmirsis.

Ris.

VILIS ROZENBERGS AIZSAULĒ †

21. martā latviešu sporta saimi Toronto pārsteidza ziņa, ka pēkšņi miris Latviešu sporta apvienības Kanadā valdes priekšsēdis Vilis Rozenbergs.

Nelaikus 20. martā izbraucis ārpus Toronto makšķerēt, kur saslimis ar stiprām galvas sāpēm, kāpēc nogādāts uz Doctor's Hospital, kur pl. 11 naktī miris.

Viņš atstāja dzives biedri, audžu dēlu u. c. piederīgos.

Ieceinīto latviešu sporta dzīves vaditāju ceturtdien, 24. martā, pl. 2 p.p. no Toronto Rosary bēru nama izvadīs uz pēdējo dusās vietu Jorkas kapu latviešu nodalījumā.

JĀŅA GRĪNA VAKARS

LPB Kanadas kopa rīko rakstniekam Jānim Grīnam veltītu literāru cēlienu svētdien, 27. martā, pl. 6 vakarā, Sv. Jāņa draudzes namā 200 Balmoral Ave. Referēs H. Tichovskis, atmiņas par Grīnu Zviedrijā stāstīs I. Viksna.

Sekos J. Grīna literāro darbu piemēri. Pēc tam pārrunas par latviešu kritiku. Tējas galds. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem. Jaunatnei ieeja brīva.

SASKAŅO RĪCĪBU

Sakarā ar starptautiskajiem notikumiem, pirmdien, 14. martā, pie Dr. A. Spekkes notika apspriede rīcības saskaņošanai. Apspriedē piedalījās BPLA's un ALA's priekšsēdis prof. P. Lejiņš un ALA's valdes loceklis G. Meierovics, Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdis A. Bļodnieks un komitejas locekļi Dr. V. Māsēns un V. Hāzners, kā arī sūtniecības padomnieks Dr. A. Dinbergs.

Piektdien, 18. martā, notika baltiešu diplomātisko pārstāvju apspriede Ņujorkā, pie Igaunijas ģenerālkonsula un sūtniecības vaditāja J. Kaiva, kuŗā bez viņa piedalījās vicekonsuls E. Jakcsons, Lietuvas sūtniecības vaditājs J. Kajeckas, Latvijas sūtnis Dr. A. Spekke un sūtniecības padomnieks D. A. Dinbergs.

ZIŅAS ĪSUMĀ

◍ Pirmais Itālijas ekspresvilciens no Neapoles uz Milānu visā drīzumā būs izbūvēts un lietojams auto satiksmi. Šo platlīniju ceļu itālieši sāka būvēt pirms diviem gadiem un tā kopgarums ir 450 jūdžu.

◍ Apvienotās Arābu Republikas preses uzbrukumi Izraēlas ministru prezidentam Ben-Gurionam sakarā ar viņa brauciena uz Sav. Valstīm un Angliju vēl nav beigušies. Tagad arabi apgalvo, ka Ben-Gurions viesojies sabiedroto galvaspilsētās tikai tādēļ, lai stiprinātu Izraēlas pozicijas maija mēneša valdību galvu sarunās, kad, jādomā, debatēs arī par Vidējiem Austrumiem.

◍ Nedēļas nogalē Japānas ziemeļus piemeklēja viegla zemestrīce, kuŗai sekoja apmēram piecu pēdu augsts paisuma vilnis. Nekādi ievērojami bojājumi nav nodarīti un neviena dzīvība nav zaudēta. Zemestrīces centrs atradies Klusā okeanā, apmēram 350 jūdžu ziemeļaustrumos no Tokio. Kāds britu seismografists izteicies, ka zemestrīce bijusi četrreiz spēcīgāka nekā tā, kas nesen iznīcināja Agadiras pilsētu Marokā. Ja zemestrīces centrs būtu cietzemē un nevis okeanā, tad zaudējumi būtu bijuši ļoti lieli.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

MARKSISMS NOVECOJIES

Marksisms, tāpat kā citas savā laikā progresīvas un jaunas sociālās idejas, **ir neglābjami novecojies.** To nu nekādā ziņā nevar un negrib atzīt Padomju Savienības valdošie marksisti, kaut gan viņu pašu valsts pēdējā pusgadsimtenā vēsture liecina, ka oficiālais marksisms ir kļuvis par ticības, ne politiskas pārliecības lietu. Viņus nebūt netraucē sevi atzīt par vieniģi „pareiziegiem" pat fakti, kas liecina, ka tuvojoties komūnismam cauri sociālisma posmam, valsts vara, kurai pēc Marksa mācības, vajadzēja izzust, ne tikai nav izzudusi bet tieši otrādi, ir nostiprinājusies, lietojot savas varas paturēšanā vismežonīgākos varas līdzekļus . . . Tāpat viņus netrancē arī fakts, ka kaut gan pēc oktobra revolūcijas bija panāktā „bezšķiru sabiedrība," jo šķiras pretinieki" bija vai nu nonāvēti, vai ieslodzīti cietumos un spaidu darba nometnēs, kas dažreiz bija pat jaunāks liktenis nekā būt nonāvētam. Cik laba vai slikta bija šī jaunā „bezšķiru sabiedrība," protams, ir cits jautājums, bet tāda bija pirmajos gados pēc komūnistu partijas diktatūras nodibināšanas, padzenot demokratiski visas tautas ievēlēto Krievijas satversmes sapulci, kurā marksisma ticīgiem niecīgs deputātu skaits.

Reizē ar Staļina augšupeju un neaprobežotas personiskās diktatūras varas iegūšanu, radās „jaunā šķira," partijas augstākā birokratija, kuras biedri paši sevi mēdz dēvēt par „tautas labākiem dēliem." Citiem vārdiem, bija dzimusi „bezšķiru sabiedrībā" jauna aristokratu šķira, kas ražīgu darbu nestrādāja, bet baudīja visas iespējamās priekšrocības un labumus uz lielā nabadzībā nospiesto Padomju Savienības tautu lēses, gluži tāpat, kā to aizvēsturiskos laikos mēdza darīt „zilo asiņu aristokrati," kas kaunējās strādāt „parastos darbus." Jaunie aristokrati rekrutējās no tā saucamām „profesionālo revolūcionāru" aprindām, tie, kļuvuši pie valsts varas, vispirms rūpējās paši par savu personīgo labklājību un aizmirsa revolūcijas laikā tautai dotos aplaimošanas solījumus.

Pats Staļins, kas bija dzimis gruzīņu amatnieka (kurpnieka) ģimenē un bija sācis gatavoties garīdznieka karjērai pareizticīgo priesteru seminārā, lepojās, ka viņš ir bijis tikai „profesionāls revolūcionārs" visu savu mūžu. Tas nozīmē, ka godīgu un ražīgu darbu šis „darba tautas pārstāvis" nekad visā savā mūžā nebija strādājis! Jauna Padomju Savienības virsšķira ar pašа Staļina gādību radās galvenokārt no viņam līdzīgiem „profesionālajiem revolūcionāriem," kam pasaulē vairs nekas nebija svēts, izņemot viņu pašu personu!

Bet šķiru rašanās „bezšķiru sabiedrībā" turpinājās un turpinās vēl tagad, jo blakus lielo biedru virsslānim ir radies vēl plašāks slānis, kurā ietelp mazākie partijas biedri un padomju rūpniecības un tirdzniecības vadošie birokrati. Tā ir Padomju Savienības jaunā vidusšķira, kas ir norobežojusies no prastajām tautas masām, bet kuru padomju aristokrati par savējiem nav atzinuši.

Liekas, ka kādas jaunas vēstures ironijas dēļ Padomju Savienības vēstureš motors ir bijis ieslēgts atpakaļgājienā! Viss ir gājis pretējā virzienā, nekā māca marksisms!

Vai nu no šī uzskatāmā marksisma iedzīvināšanas piemēra vai arī tādēļ, ka Rietumeiropas socialdemokratijas marksisti ir intelligentāki un prot loģiskāk domāt nekā komūnisti, Zviedrijas, Vācijas, Anglijas un citu zemju socialdemokrati (ieskaitot arī latviešu sociāldemokrātu saujiņu, kas atrodas trimdā) ir beidzot atzinuši, ka laiki ir mainījušies un vairs nav iespējāms turēties pie marksisma veco dogmu tiešas īstenošanas, kā to turpina darīt viņu ticības brāļi, „staroveri" — marksisti Padomju Savienībā. Ar to arī izskaidrojama visas pasaules sociālistu pārorientēšanās kustība, kas taču nav nekas cits kā tīra veidā revizionisms, no kura „staroveru" marksisti Padomju Krievijā, tās satelitu valstīs, Ķīnā un brīvās pasaules demokratiskās zemēs baidās kā žīds no krusta. Ja marksisms vēl nav miris, tad tas nav tāpēc, ka tas būtu vēl dzīvot spējīgs, bet gan tāpēc, ka agrākie „progresīvie" ir sastinguši kopā ar savu novecojušos doktrīnu, kas pasaulei ir prasījusi tik daudz asiņu un asaru!

Nav arī jābūt marksisma rakstu mācītājam, lai saredzētu, ka tas, kas tagad īstenots Padomju Savienībā, īstenībā nemaz nav nekāds marksisms rietumeiropiskā nozīmē (kā to pareizi atzīmējuši bijušā Trocka sekretāre) R. Dunajēvska savā grāmatā par Marksismu un brīvību, kā arī citi bijušie marksisti, bet gan āziātiska absolūtisma pagudži.

Budz's.

AR JAUNU SPARU

Kaut mēdz teikt, ka latvieši ir lieli individuālisti, tomēr dažreiz pierādās arī pretējais — vismaz tirdzniecības frontē Toronto. Tur, kā šķiet, uzņēmīgi latviešu tirgoņi uzrakuši kādu „zelta āderi", kā senos laikos zeltrači ziemeļos, un nu katrs cenšas nospraust savus „kleimus". Ceļu tiem pirms daudziem gadiem parādīja „Little Riga", un tagad jau torontiešos sāk izplatīties sakāmvārds: „Viņam bija tik laimīga seja, it kā viņš tikko būtu atvēris delikatešu veikalu uz Roncesvalles ielas."

Ka šam sakāmvārdam savs pamats, liecina lielā latviešu dedzība ar saviem uzņēmumiem iekarot šo ielu — kaut arī tur bieži mainās uz fasādēm īpašnieku vārdi, un dažbrīd centīgie kollēģas, kā tai senajā letiņu spēlē „vai kurpnieks mājās?" manās no vienām brīvām veikala telpām uz otrām . . . Jānovēl tikai, lai visiem šai spēlē pietiktu zelta smilšu, ko skalot, un bagātā ādere neizsīktu . . .

Pēdējie jaunumi uz šīs ielas vērojami 2 punktos: „Spring Marketeria" 113 Roncesvalles ielā, ko pag gada septembrī no A. Kūlaiņa ieguva A. Apšiņš, tagad pārgājusi F. Kaimiņa rokās, bet Pavasara konditoreju, kas gada laikā mainījusi trešo īpašnieku, kopš mēneša sākuma vada St. Čukulis, pazīstama tirgotāja Ed. Tilmaņa znots un viņa iepriekšējo uzņēmumu vekalvedis. Ar latviešu konditoru, saimnieci un vairākām pārdevējām St. Čukulis apņēmies Pavasara konditoreju, pagaidām paturot vecās firmas nosaukumu, pacelt atkal bijušās slavas augstumos, lai katrs tur atrastu augstākās kvalitātes pīrāgus, kūkas, cepumus un tortes. Kaut veikals galveno vērību piešķiris tieši konditorejas izstrādājumiem, iespēju robežās tur varēs iegādāties arī citas delikateses — gaļas izstrādājumus un importētus konservus, saldumus un dažādus gardumus.

Pazīstot Ed. Tilmaņa un A. Čukuļa enerģiju, pieredzi un spējas, nav šaubu, ka veikals jaunajā vadībā izveidosies par vienu no priekšzīmīgākajiem savā nozarē.

Veikalā redzams tā jaunais īpašnieks A. Čukulis un Tilmaņa kundze. J. Kreiļa uzņ.

AICINĀJUMS

visām Kanadas ev.-lut. latviešu draudzēm, mācītāju saimei un visiem Kanadas ev.-lut. latviešiem.

Šī gada 2. aprīlī Latvijas ev.-lut. Baznīcas archibīskapam Dr. T. Grinbergam piepildās 90 mūža gadi. Dievs ir viņam piešķīris sevišķi lielu žēlastību. Mums visiem šī laikmeta vētru un piemeklējumu dienās bija un ir vajadzīga mūsu Virsgana **gaišā personība, viņa visus stiprinātāja ticība, aizlūgšanas un drošinātāji vārdi,** ka Dieva taisnība uzvarēs un latvju tauta reiz atgūs zaudēto brīvību.

Uzaicinu un lūdzu visas draudzes un mācītājus noturēt svinīgus pateicības un lūgšanu dievkalpojumus, sarīkot draudzes vakarus ar referātiem un priekšnesumiem, un tajos apcerēt mūsu Virsgana personību, darbus un dzīvi un viņu godināt.

Tāpat mīļi lūdzu veltīt viņam vietējos laikrakstos, žurnālos, jaunatnes izdevumos, draudžu mēnešrakstos un biļetenos rakstus, bet svētdienas un citās latviešu skolās veltīt mūsu garīgajam vadītājam kādu dienu vai stundu, jo viņš tik ļoti ir mīlējis bērnus un jaunatni un vienmēr ir rādījis un rāda īsto ceļu. Un mīļi jo mīļi lūdzu ik ev.-lut. latvieti atcerēties viņu un lūgt par viņu Visuzēligo debesu Tēvu. Mūsu Virsgans ir tik bieži lūdzis par mums, lūgsim tagad mēs visi, lai viņam netrūktu spēka kalpot tautai arī turpmāk.

Kanadas draudžu, mācītāju saimes un ev.-lut. tautiešu vārdā nosūtīju mūsu archibīskapa tēvam sveicienus, kā arī Dieva palīga un svētības novēlējumus, bet, atceroties viņu, sūtiet arī jūs visi — draudzes, mācītāji un tautieši — viņam savus sirds sveicienus un cieņas apliecinājumu: katra atcerēšanās viņu iepriecinās un stiprinās.

Sveicinot un aicinot pazemībā un sirsnībā

A. Skrodeľs,
Latvijas ev.-lut. b-cas un Archibīskapa pārstāvis Kanadā

PA SKUJU CEĻU

22. februārī Kitslejā, Jorkas grāfistē Anglijā, miris DVF Silsdenes nod. valdes priekšsēdis P. Zālītis. Izvadīšana un kremēšana notika 26. februārī Oakworth krematorijā. Bija daudz ziedu no DVF Ziemeļanglijas novada, DVF Silsdenes, Lidsas, Bradfordas nodaļām, nelaika latviešu un cittautu draugiem.

Pēteris Zālītis dzimis 1903. g. 22. martā Madonas apr. Lazdonas pag. Beidzis ģimnaziju. Dienējis Latvijas armijas sakaru bataljonā. Virsdienestā šai vienībā bijis lektors telefona un telegrafa jautājumos, sasniedzot seržanta dienesta pakāpi. Vēlāk privātā dzīvē līdz pat traģiskajām kara dienām bijis Latvijas pasta un telegrafa departamenta dienestā. 1944. gada vasarā iestājies 19. divizijas artilerijas pulkā un tā rindās virsnieka vietn. P. Zālītis piedalījies daudzās atvaires kaujās Vidzemē un Kurzemē. Ievainots Ziemassvētku kaujās 1944. gadā. Ārstēšanās nolūkā evakuēts uz Vāciju.

1947. g. iecelojis Anglijā un apmeties Jorkas grāfistē — sākumā Skiptonas, bet vēlāk Kitslejas pilsētā, kur iestājies vietējā DVF Silsdenes nodaļā, un 1955. g. ievēlēts tās valdē. Kā šis nodaļas valdes priekšsēdis daudz darījis jaunu biedru piesaistīšanai un rosinājis nodaļas darbību. Par mūsu tautas likteni lasījis referātus svešiem, kā arī rakstījis lasītāju vēstules vietējā britu presē. Izveidojis labu sadarbību ar britu pretkomūnistiskās organizācijas Common Cause dalībniekiem. Chruščeva un Bulgānina apmeklējuma laikā Anglijā 1956. gadā organizējis pretakciju.

Daugavas Vanagi P. Zāliti paturēs mīļā piemiņā. **J. Frišvalds.**

Zemieku bēgšana no kolchozu cilpas Austrumvācijā

Meklenburgas, Tiringas, Saksijas un Brandenburgas ciemos sācies līdz šim nepiedzīvoti stiprs Austrumvācijas komūnistu valdības uzbrukums kolchozu saimniecību ignorējušiem zemniekiem, no kuriem daudzi izšķirušies par iedzīves atstāšanu, lai tikai ar to, kas mugurā un kabatā, mēģinātu nokļūt rietumos. Rietumberlīnes politisko bēgļu uztveršanas nometnē Marienfeldē vien zemnieku-bēgļu skaits pieaudzis no 162 š. g. janvārī uz 420 februārī. Viņu stāsti par jauno kollektivizēšanas akciju liecina, ka „uzbrucēju brigādēm" dotas visplašākās „pierunāšanas" pilnvaras. Ar plivojošiem sarkanajiem karogiem uz auto mašīnām brigādes ierodoties Austrumvācijas ciemos, lai katru kolchozā līdz šim vēl neiestājušos zemnieku personīgi „pārliecinātu" par iestāšanās nepieciešamību. Nelīdzot pat ieslēgšanās savā mājā, jo nācies piedzīvot pat jau to, ka dažu aģitācijas brigāžu locekļi aizslēgtās durvis vienkārši atlauzuši, lai tad pavisam ciniskiem vārdiem, to draudu raksturu slēpjot pavisam maz, pamudinātu zemniekus „brīvprātīgi" atteikties no privātīpašuma.

Jautājumam — kādēļ tas jādara taisni tagad, t. i. gada sākumā, kad daudzi lauki jau pagājušā rudenī atsevišķās saimniecībās tālu viens no otra apsēti ar ziemājiem, kāda aramzemes „saskaldīšana" kolchozā nav domājama, visbiežāk atskanot draudošs pretjautājums: „Vai jūs gribat atbalstīt Adenauera zibenskara plānus, ar savu privātsaimniekošanu kavējot sociālisma uzvaru?"

Visus tos zemniekus, kas spītīgi atsakoties nodot savus īpašumus „kopas cūkas" sistēmas rīcībā, lai tad paši kļūtu par sliktī atalgotiem laukstrādniekiem, reģistrējot kā „valstij naidīgas stājas" dalībniekus, par kuru enerģisku apkarošanu pilnīgi atklāti raksta visi Austrumvācijas komūnistu partijas pavēles līdz pēdējam (nereti smieklīgam, Ref) sīkumam nozēlojami verdziski respektējošie preses izdevumi. Un tomēr, par spīti visam, akcijas mērķi Austrumvācijas komūnisti līdz šim sasnieguši tikai dažos „progresīvos" apriņķos, piem., Rostokas iecirknī, kur pie stūres pielikts aizspriedumus nepazīstošs Valtera Ulbrichta draugs — bijušais galdnieks Mevis, kas savā „varas sfairā" kolchozos jau iedzinis vairāk nekā 13 tūkstoš bijušo brīvo lauksaimnieku. Līdz SED partijas mērķim — līdz š. g. beigām zem kolchozu „cepures" dabūt 60% Austrumvācijas lauksaimnieciski izmantojamās zemes — vēl diezgan tālu, jo par spīti jaunās kollektīvizēšanas akcijas skaļumam un asumam līdz šim izdevies sasniegt tikai 47 %. SED partijas „60% plānu" piepildījumam tuvināt palīdz, uz rietumiem izbēgušie zemes kopēji, jo viņu īpašumus tūdaļ pārņem „republika", tā palielinot rūpju slodzi — kas šo zemi apstrādās? Nodibinātās „Laukšaimniecības atbalstīšanas brigādes", kā stāsta izbēgušie zemnieki, domātas tikai „vagara" lomai, kaut gan to locekļu skaits sniedzas desmitos tūkstošos, kas nozīmē, ka parazitu armija Austrumvācijā atkal ievērojami palielināta.

Uz Rietumberlīni izbēguši arī vairāki jaunās kolchozēšanas akcijas funkcionāri, kas nespējuši, zemniekiem acis skatīdamies, klāstīt kollektīvās saimnikošanas „rožainās izredzes", zinot, ka viss tas simtprocentīgi melī. Izbēgušie funkcionāri pārliecināti, ka zemniekiem, it sevišķi veselām ģimenēm, izbēgšana vēl grūtāka nekā strādniekiem, jo tiem, postenu aizturētiem, gtūti ticami iestāstīt — kādēļ tiem jābrauc uz galvaspilsētu. Visvieglāk Rietumberlīni jo-projām sasniegt zinātniekiem un intellektuāļiem, kam nav pat jābaidās pateikt, ka vēlas apmekļēt Rietumberlīnes bibliotēkas, kur daudz tādu speciālās literātūras izdevumu, kādu „plaukstošajā" Pika „republikā" neatrast ne ar uguni. **Ris.**

„GADSIMTA SENSĀCIONĀLĀKAIS FOTOUZŅĒMUMS"

Vīnē. (Ris.) — Pirms neilga laika Austrijas galvaspilsētas laikraksts Wiener Montag pārsteidza lasītājus ar lielu „lidošās apakštases" uzņēmumu pār visu pirmo lappusi. Uzņēmumu izdarījis laikraksta pastāvīgs līdzstrādnieks Edgars Šēdelbauers š. g. 2. martā Leibnicas tuvumā. Laikraksta redakcija apgalvo, ka „gadsimta sensācionālākais uzņēmums" publicēts tikai pēc visu iespējamo ticamības apstākļu rūpīgas pārbaudes, kas novedusi pie atzinuma, ka „lidojošās apakštases ģimetne" nav falsifikāts, bet atbilst patiesībai.

Ap pus diviem naktī Edgars Šēdelbauers atradies ceļā uz savu dzīves vietu, kad pēkšņi viņu pārsteidzis tikai ap 15 m augstumā lēni lidojošs apļa formāta rotējošs ķermenis. Virs kāda mežiņa tas bridi palicis uz vietas, šajā brīdī atgādinot liesmojošu zirnekli. „Lidojošās apakštases" apstāšanos Šēldelbauers izmantojis vairāku uzņēmumu izdarīšanai. Lidkermenim atrodoties vistuvāk, Wiener Montag līdzstrādnieks skaidri sajutis griešanās kustības, radīto karstumu, bet kad „tasc" pazuduši aiz meža, tad atskanējis troksnis, kāds dzirdāms strūklliadmašīnām attālinoties.

Laikrakstā uzsvērts, ka redakcija vispirms noskaidrojusi, vai viņu līdzstrādnieks „liktenīgajā naktī nav dzēris, pie kam izrādījies, ka tas nav lietojis ne piles alkohola.

JĀPAZIŅO ADRESES

DV Rietumvācijas valde ziņo, ka sekojoši bij. aprūpējamie ir mainījuši dzīves vietas, bet par to nav paziņots DV Rietumvācijas valdei, kādēļ arī pabalstus tiem nav bijis iespējams piesūtīt. Tie ir: Apeināns Adolfs, Bajārs Jāzeps, Berkmanis Eriks, Dedumietis Daumants, Dzedonis Jānis, Ernestons Žanis, Francis Laimonis, Gorodeckis Jānis, Jeske Ansis, Kalniņš Kārlis, Kampe Paulis, Kolpakovs Jānis, Kugrēns Gints, Lietavietis Voldemārs, Logins Aloizs, Lūsis Valentīns, Maršalks Konst., Mikelsons Jānis, Millers Miervaldis, Nātiņš Jēkabs, Reinvalds Zelma, Rudzis Milda, Rutkis Ignāts, Salmiņš Jānis, Spricis Erika, Štubis Brigita, Švirksts Alfreds, Tauriņš Olga, Vadzis Maiga, Vaivods Eduards, Velkme Vladislavs, Vitols Alberts, Vittenšteins Jānis, Jaunzems Jānis.

DV Rietumvācijas valde lūdz augšminētās personas paziņot savas jaunās adreses. Ja gadījumā kāds no augšminētajiem būtu no Vācijas izceļojis, lūgums par to paziņot Rietumvācijas valdei, lai lieki nevajadzētu meklēt adreses. Adreses plesakāmas DV Rietumvācijas valdei, 69 Grevenerstrasse H. 3, Münster.

MEKLĒ

Andreju Līci, kas, cik zināms, iecelojis Kanadā;

Krišjāni, Pētera dēlu, Vilkasti, dz. 1910. g. 6 martā Jēkabpils apriņķī, Saukas pag. "Rudzārēs";

Elmāru, Arvīda dēlu, Egliti, dz. 1926. g. 11. oktobrī Palsmanes pag.

Ziņas par minētām personām lūdz sūtīt DV Rietumvācijas valdei, 21-a, Münster/Westf., Grevener Str. 69, H3, Germany.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

KĀ TAS NOTICIS?

Grand Rapidu bahtistu baznīcu apvienība iesniegusi valdības komitejai pieprasījumu izmeklēt jautājumu par komūnistu iefiltrēšanos baznīcu organizācijās. Šis atznums pieņemts apvienības ceturksņa sanāksmē. Tam pievienojušās arī 90 draudzīgās baznīcas rietumu Mičigenā. Pieprasījums, kā to ziņoja vietējie laikraksti un radiofons, bijis vienprātīgs, mudinot valdības komiteju izšķirties un izmeklēt visus faktus, kā šī iefiltrēšanās notikusi, lai reliģisko ļaužu aprindas būtu nākotnē no tā pasargātas.

Jaunatnes dienas Stokholmā

notiks no 14. līdz 18. aprilim. Paredzēta kupla un vērtīga programma. Koncertēs operdziedone Marija Vintere un pianiste Guna Kurme. Pēc ilgākas klusēšanas dzirdēs atkal Reitera kori, jauna un centīga diriģenta un komponista Andra Vitoliņa vadībā. Izrādīs Ed. Vulfa "Līnis murdā". Priekšlasījumu virknē piedalīsies A. Landsmanis, A. Kroders, J. Johansons un zviedru "Ungdögern" sekretārs Olafs Kihlsteds. Šo sarīkojumu gaida ne vien jaunatne, bet visi Zviedrijas latvieši. ro.

LASĪTAJU VĒSTULES

KRITIZĒJAMA RĪCĪBA

Latvijas Amerikā redakcijai:

Acimredzot pēdējā laikā mainījies vispārpieņemtais uzskats neizteikties publiski par tautiešiem, kas atrodas aiz dzelzs aizkara, jo var nesaskanēt šo tautiešu paskaidrojumi eventuālās nopratināšanās ar to, kas mīnēts trimdas presē. Ja to dara ļoti uzmanīgi, piem., kā sūtnis Zariņš nesen bija izteicies par Munteru, tad tā ir pavisam cita lieta, bet memuāri, ko publicē kāds pēdējās valdības locekļis, un kas izraisa citādi domājošo iebildumus par personām, kas uzturas aiz dzelzs aizkara, nav vairs mulķība, bet noziedzīga materiālu piegādāšana čekai, — vai tā tos izlieto vai ne, mēs nezinām, tomēr tā rīkoties ir neapdomīgi, ja arī neteiktu—noziedzīgi. **Mag. iur. E. Lapiņš.**

AK, NELAIMĪGAIS GRINGENS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Kā zināms, kad Rietumvācijas kanclers Ādenauers bija Padomnīgā, krievi viņam dzinušies virsū, lai beidzot paraksta „kultūras apmaiņas" līgumu, jo līdz tam tikai atsevišķos gadījumos dota atļauja iebraukt vai izbraukt māksliniekiem. Pēc šī līguma, kā janvāra numurā ziņo „Theater Rundschau", krievi vācieši atļāvuši iebraukt un izrādīt klasiķus, un proti: Goeti, Šilleru, un Heinrichu fon Kleistu. Ar šo autoru darbiem tad arī Gringens viesojies Ļeņingradā un Maskavā 1959. gadā, pie kam izvēlējies arī Kleista „Saplēsto krūzi", kuŗa taču pēc latviešu kritiķu domām novecojusies un nekam nedrīga. Protams, mūsu kritiķi nav izpratuši, ka Kleists cīnās pret blēdībām, korupcijām un liekulību. Zināms, visā pasaulē ievērojamais režisors, kas pazīstams visiem teātŗa cilvēkiem - lietpratējiem ne vien kā aktieris, daudzināts režisors un vairāku grāmatu autors, taču nevar sacensties ar mūsmāju kritiķiem, kuŗi zināšanās pārspēj arī tikko iznākušās Pasaules literātūras vēstures autorus, jo tie cildina Kleistu un sevišķi viņa komēdiju „Saplēstā krūze". Šajos izdevumos, cita starpā, arī latviešu literātūrai veltīta samērā plaša telpa. Saprotams, ka arī lietpratēji žurnālā „Theater und Zeit" „nekā no drāmatiskās rakstniecības nesajēdz", jo slavē Kleistu kā klasiķi un izceļ drāmatiskās literātūras starpā „Saplēsto krūzi".

Saplēstās krūzes tulkotājs,
O. Krolls.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem paraktītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

KANADĀ

TORONTO

● DV Toronto nodaļas biedru pilnsapluce notiks sestdien, 23. aprīlī, plkst. 4 p.p., DV namā, 123 Huron st. Pēc sapulces biedru vakars.

● Svētdien, 27. martā, plkst. 3.30 p.p., TLB telpās, 198 Osler st., Toronto latv. b-bas dāmu komiteja rīko pēcpusdienas tēju. V. Rudzītis rādīs sava ceļojuma skatus „Atvaļinājums Eiropā". Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

● TLB valde paskaidro, ka paredzētā teātŗa izrāde "Mucenieks un Muceniece" šo pavasari Toronto nenotiks.

● Darba kopas jaunieši trešdienas vakaros citīgi nodarbojas ar Kultūras fonda aicinājuma sagatavošanu un izsūtīšanu. Atjauno arī LNAK kartotēku un sagatavo savu kartotēku latviešu nama dalības zīmju izplatīšanas vajadzībām.

● Sakarā ar gaidāmo „lielo" konferenci Parīzē, mūsu centrālo organizāciju vadītājiem prātus nodarbina latviešu delegācijas jautājums. Notiek rosīga sarakstīšanās un telegrammu apmaiņa. Pēdējās ziņas vēsti, ka radušās grūtības vīzu saņemšanai braucienam uz Franciju.

● Piektdien, 26. martā, plkst. 8 vakarā, Columbus Hall apakšējā zālē (Linden-Sherbourne), Sportistu apbalvošanas vakars ar deju. Spēlēs V. Grīķa deju orķestris.

● Sestdien, 26. martā, plkst. 8 vakarā, Ontario Karāliskā mūzeja zālē, Queens Park 100, DV Kanadas teātris izrādīs J. Jaunsudrabiņa 3 cēlienu komēdiju „Jo pliks, jo traks". Ieejas kartes $2.50, $2 un $1.50.

● Latviešu nama celšanas komitejas sanāksmē piedalījās 17 pārstāvju no 13 organizācijām, draudzēm un kopām. Sanāksmi vadīja komitejas pr-dis A. Svenne, kas pakavējās pie latviešu nama nepieciešamības idejas. Pēc divu gadu starplaika nama jautājums kluvis atkal aktīvs. A. Svenne apsveica Toronto latviešu jaunatnes Darba kopas aktivitāti, kas pēdējā laikā izpaudusies latviešu nama jautājumā Ir notikušas vairākas sanāksmes ar Darba kopas pārstāvjiem, kas izstrādājuši attiecīgu plānu dalības zīmju izplatīšanai. Sanāksmē bija ieradušies arī Darba kopas pārstāvji ar pr-di V. Gulēnu. V. Gulēns bija iesakots, ka jaunieši akciju varētu veikt 2 — 2½ gadu laikā.

Izraisījās pārrunas par latviešu organizāciju un draudžu namiem Toronto, kā arī par skolas nama fondu. Arch. E. Janišs iepazistināja ar iecerēto nama projekta uzmetumu (pusmiljona plāns), norādot uz faktiem, kas saistīti ar gruntsgabalu cenu celšanos un tml.

Apspriežot Darba kopas izstrādāto plānu, radās papildinājumi, un ierosinājumi plāna pamatprincipos. Pieņemtais plāns starp citu paredz, ka nams ir komerciāls pasākums. Līdzekļu iegūšanai tiek pārdotas dalības zīmes. Savāktai summai pārsniedzot $150.000 nekavējoties sasaucama akcionāru sanāksme (dalības zīmes kļūst par akcijām). Viena dalības zīme ir $100,- vērtībā, zelta dalības zīme — $500,- Naudu pārvalda nama komiteja, nauda eventuāli noguldāma TLK sabiedrībā. Nama fonds legālizējams akcionāru sanāksme. Nama pārvaldi ievēl akcionāru sanāksme, ko sasauc, akciju kapitālam sasniedzot $150.000,- Katrai akcijai (personas vai biedrības turētai) viena balss. Balsis var deleģēt.

Pēc iespējas iesaistāmi organizāciju fondi, to kārto nama komiteja.

Sanāksme atzina, ka nama komitejā jādarbojas arī jaunatnes organizāciju pārstāvjiem.

● DV basketbolistu deju vakars bija pavāji apmeklēts, un neattaisnoja iecerēto mērķi gūt līdzekļus braucienam uz Vilimantiku, lai sacenstos ar ASV latviešu meistarvienību. Sarīkojums bija labi organizēts, bet nedēļas nogalē notika vairāki sarīkojumi, un lielāka grupa jauniešu bija aizbraukusi uz jaunatnes sanāksmi Niagarā. Bija žēl, ka labi domātais sarīkojums atrada tik maz atsaucības. Nekustamo īpašumu pārdošanas biroja vad. Ilmāra Jankovska dāvāto gleznu loterijā laimēja A. Grīnbergs, bet šampanieša pudeli laimēja A. Richters. Godalgu ieguva arī veiksmīgākais pāris balonu dejā. K.

GRĀMATVEDIS
GRĀMATVEDĪBAI UN IENĀKUMA NODOKĻU APR. UZŅĒMUMIEM.
Zvani
HU 5-6121 vai HU 3-9187
Toronto.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 10

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muirecrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

KĀ TAS NOTICIS?

Grand Rapidu babtistu baznīcu apvienība iesniegusi valdības komitejai pieprasījumu izmeklēt jautājumu par komūnistu iefiltrēšanos baznīcu organizācijās. Šis atzinums pieņemts apvienības ceturkšņa sanāksmē. Tam pievienojušās arī 90 draudzīgās baznīcas rietumu Miničenā. Pieprasījums, kā to ziņoja vietējie laikraksti un radiofons, bijis vienprātīgs, mudinot valdības komiteju izšķirties un izmeklēt visus faktus, kā šī iefiltrēšanās notikusi, lai reliģisko ļaužu aprindas būtu nākotnē no tā pasargātas.

Jaunatnes dienas Stokholmā

notiks no 14. līdz 18. aprilim. Paredzēta kupla un vērtīga programma. Koncertēs operdziedone Marija Vintere un pianiste Guna Kurme. Pēc ilgākas klusēšanas dzirdēs atkal Reitera kori, jauna un centīga dirigenta un komponista Andra Vitoliņa vadībā. Izrādīs Ed. Vulfa "Līnis murdā". Priekšlasījumu virknē piedalīsies A. Landsmanis, A. Kroders, J. Johansons un zviedru "Ung-ögern" sekretārs Olafs Kihlsteds. Šo sarīkojumu gaida ne vien jaunatne, bet visi Zviedrijas latvieši. ro.

LASĪTĀJU vēstules

KRITIZĒJAMA RĪCĪBA

Latvijas Amerikā redakcijai:

Acimredzot pēdējā laikā mainijies vispārpieņemtais uzskats neizteikties publiski par tautiešiem, kas atrodas aiz dzelzs aizkara, jo var nesaskanēt šo tautiešu paskaidrojumi eventuālās nopratināšanās ar to, kas minēts trimdas presē. Ja to dara ļoti uzmanīgi, piem., kā sūtnis Zariņš nesen bija izteicies par Munteru, tad tā ir pavisam cita lieta, bet memuāri, ko publicē kāds pēdējās valdības locekļis, un kas izraisa citādi domājošo iebildumus par personām, kas uzturas aiz dzelzs aizkara, nav vairs muļķība, bet noziedziga materiālu piegādāšana Čekai, — vai tā tos izlieto vai ne, mēs nezinām, tomēr tā rīkoties ir nepadomīgi, ja arī neteiktu—noziedzīgi. **Mag. iur. E. Lapiņš.**

AK, NELAIMĪGAIS GRINGENS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Kā zināms, kad Rietumvācijas kanclers Ādenauers bija Padomijā, krievi viņam dzinušies virsū, lai beidzot paraksta „kultūras apmaiņas" līgumu, jo līdz tam tikai atsevišķos gadījumos dota atļauja iebraukt vai izbraukt mākslinieķiem. Pēc šī līguma, kā janvāra numurā ziņo „Theater Rundschau", krievi vāciem atļāvuši iebraukt un izrādīt klasiķus, un proti: Goeti, Šilleru, un Heinrichu fon Kleistu. Ar šo autoru darbiem tad arī Gringens viesojies Leņingradā un Maskavā 1959. gadā, pie kam izvēlējies arī Kleista „Saplēsto krūzi", kuŗa taču pēc latviešu kritiķu domām novecojusies un nekam nederīga. Protams, mūsu kritiķi nav izpratuši, ka Kleists cīnās pret blēdībām, korupcijām un liekulību. Zināms, visā pasaulē ievērojamais režisors, kas pazīstams visiem teātŗa cilvēkiem - lietpratējiem ne vien kā aktieris, daudzināts režisors un vairāku grāmatu autors, taču nevar sacensties ar mūsmāju kritiķiem, kuŗi zināšanās pārspēj arī tikko iznākušās Pasaules literātūras vēstures autorus, jo tie cildina Kleistu un sevišķi viņa komēdiju „Saplēstā krūze". Šajos izdevumos, cita starpā, arī latviešu literātūrai veltīta samērā plaša telpa. Saprotams, ka arī lietpratēji žurnālā „Theater und Zeit" „nekā no drāmatiskās rakstniecības nesajēdz", jo slavē Kleistu kā klasiķi un izceļ drāmatiskās literātūras starpā „Saplēsto krūzi".

Saplēstās krūzes tulkotājs, O. Krolls.

Cas manuskriptus saīsināt.
Nptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
a pastmarka.
Iniciāļiem paraksttajos rakstos izteiktās
redakcijas viedoklim.

APSPIESTO TAUTU ATBRĪVOŠANA TIEK ‚IESALDĒTA'

Aptauja par pašreizējo politisko stāvokli

II

Ir arī dažas atbildes apmēram šādā garā: „Mums jādara viss, lai atbrīvotu Latviju, bet tikai tā, lai, to darot, neaizkaitinātu komūnistus . . ." — pie tam no aprindām, kur to vismazāk varētu gaidīt. Ir arī šāda atbilde: „Informācijas birojs uzņēmies pārāk plašu darbu. Tas būtu sūtniecības Vašingtonā, kā arī „Voice of America" darbinieku, labi atalgotu vīru, ne sevišķi pārslogotu ar pienākumiem uzdevums pētīt pašreizējā starptautiskā stāvokļa reakcijas."

Šo pašu tematu apspriežot čikāgas politiski ieinteresēto starpā, izraisījās vēl daži jautājumi. Svarīgi zināt, ka komūnisms pārņēmis lielkrievu imperiālisma idejas. Pārlasot t. s. cara Pētera I testamentu, liekas, ka komūnisti to pašreiz izmanto par rokas. grāmatu pasaules iekarošanai. Tāpēc nepietiek prasīt pēc komūnima iznīcināšanas vien, mums aizvien jāuzsver, ka grībam neatkarīgu, brīvu Latviju. Pārrunājot augstāk citētās vēstules, kur vai katrā par pasaules pašreizējo situāciju ir izteiktas ļoti pesimistiskas domas, kas kopā, tā sakot, izveidoja pesimismu 18tā pakāpē, radās dabiskā reakcija, un gadījās pa balsij, kas iedrošinājās izteikties arī mazliet optimistiskāk, gan neaizmirstot piebalsot, ka stāvoklis tiešām draudošs. Pirmkārt, var strīdēties jau par to, cik Pad. Savienība īstenībā ir stipra, un par cik tā ir tikai propaganda, kas varbūt ir vienīgā nozare, kur krievi tiešām visiem priekšā. Augšā minētais propagandas students raksta: „Komūnistu propagandā ASV galvenokārt ir dažādu jēdzienu ievadīšana domāšanas procesā. Šie jēdzieni tad pāriet sazināšanās procesā, un tur tos izplata un padziļina kā komūnisti, tā viņu pretinieki." Viņš runā arī par komūnistu kontrolētu monopolpresi ASV, par pierādījumiem minot akcijas, kā panākta Ķīnas atdošaná komūnistiem, Kubas nemieru attēlošana neparezā gaismā, kā arī par citu atkārtotu komūnisma draudzīgas propagandas izplatīšanu. Nevilus jādomā par mums pašiem, vai arī mēs neesam šīs propagandas ietekmēti stiprāk, kā domājam. Vai, tikko ASV iebraukuši, dikti nebrīnījāmies par amerikāņu „miera milestību," vai toreiz bez iebilduma pieņēmām avīzēs sludināto ieskatu par vienīgām iespējamām: komūnisma uzvaru pār pasauli, vai pasaules iznīcināšanu atomkarā? — Nē!

Vai pa šiem 10 gadiem komūnisms tā būtu gājis uz priekšu, ka mums tagad būtu šim uzskatam jāpievienojas? — Nē! Tieši otrādi, spriežot pēc ziņām, kas nāk no zemēm aiz dzelzs aizkara, komūnisms pašreiz ir vājāks kā jebkad pēdējos 40 gados. Pasaules mērogā Ungārijas un Tibetas revolūcijām milzīga nozīme, kaut arī tās beidzās ar formālu komūnistu uzvaru. Polija ieguvusi agrāk neiedomājamas tiesības. Pat ASV tieši beidzamajā laikā pēkšņi rāda stingrāku mugurkaulu; prezidents Eizenhauers nupat paziņojis, ka ASV vēl spēkā Monro doktrina un ka Kubas jautājumu vajadzības gadījumā var nokārtot militārā kārtā.

Ar amerikāņiem vispār ir tā, ka viņu vēsturi lasot, grības to salīdzināt ar latviešu tautas pasakām par „jaunāko dēlu": ja arī viņi politikas un diplomātijas laukā izdara bezgala daudz muļķību, beigās, kad ir pa īstam saņēmušies, tomēr visu paveic, kā nākas.

Tāpēc, ja pirmajam jautājumam lakonisko atbildi par Latvijas brīvības atgūšanas iespēju varētu likt —

KARŠ VAI BRĪNUMS

lūdzu, neliksim uz brīnuma mazāko uzsvaru. Intervējot kādu Čikāgas savrupstāvētāju tautieti, kuŗš domāšanā parasti iet citiem pāris gaduļ pa priekšu un tāpēc sabiedrībā nav radis pārāk lielu atbalsi, dabūju pārsteidzošu atbildi: „Nekad neesmu bijis ciešāk pārliecināts kā pašreiz, ka tomēr varēšu atgriezties Latvijā, un pat visai drīz. Pirms 5 vai 6 gadiem, tad gan šaubījos, bet tagad vairs ne." Arī viņš necer sagaidīt kādu neparedzētu gājienu no Rietumvalstu puses, bet seko komūnisma sairšanas procesam aiz dzelzs aizkara, un pēdējā laikā ir ar to apmierināts.

Līdzīga doma pacēlās arī minētajā sapulcē. Pārmaiņa var nākt režīma veidā. Mainoties vadošai personai, milzis uz māla kājām var sabrukt. Gan jārēķinās ar augstāk minētajiem krievu imperiālistu centieniem, kā arī ar to, ka Maskavai bez kapitālistiskiem Rietumiem tagad radies jauns un nopietns sacensonis — sarkanā Ķīna, ko nekādā ziņā nedrīkst novērtēt par zemu, jo viņi, kā ar cilvēku kvantumu, tā materiāliem līdzekļiem un savu pacietīgo neatlaidību var pieveikt katru ienaidnieku.

KĀDAS PĀRMAIŅAS VĒL VAREĒTU GAIDĪT TUVĀKAJĀ NĀKOTNĒ UN TO RAKSTUROJUMS

Propagandas speciālists domā, ka tuvākajā nākotnē komūnistu kontrolētā monopolprese galveno vērību piešķirs tādu uzskatu padziļināšanai, kā piem. „Miers un labklājība," „Miers vai pasaules iznīcināšana." Bez tam viņi mēģinās uzsvērt, ka Ķīnas un Krievijas konflikts iznīcinās komūnismu, vai arī, ka komūnisms mainijies, un nav vairs bīstams. Radīs un padziļinās arī uzskatus, ka komūnisms tālu priekšā pārējai pasaulei, tādēļ miers demokratijām izdevīgs un ka kultūras apmaiņa atrisinās visas problēmas. Komūnistu propagandas speciālisti, lielākā skaitā un labāk sagatavoti, apceļos ASV zem kultūras apmaiņas maskas. Vairāk ASV jaunatnes tiks sūtīts uz Pad. Savienību, „lai iepazītos ar padomju kultūru."

Citāti no dažām citām vēstulēm:

„Tuvākajā laikā nekādas pārmaiņas nav gaidāmas."

„Sagaidāma status quo akceptēšana klusu ciešot."

„Sagaidāma lielāka Maskavas aktivitāte visur, kur vien var cerēt ko sasniegt."

„Mums jābūt gataviem uz visjaunāko. Ar sacito nav domāts sekmēt bezcerību un izmisumu, bet vērst domas un sirdi vispirms uz tām lietām, kaŗ ir drošas, un tāpēc spēj nest glābiņu, proti, uz Patiesību, kas atklāta no Augšienes un pieejama ikvienam, kas to no sirds meklē. Lai pastāvētu, jābalstās uz patiesiem, ne iedomātiem spēkiem. Kas meklē, tas atrod."

„Iefiltrēšanās Dienvidamerikas zemēs, Vidējos Austrumos un Afrikā turpināsies ar panākumiem. Ievērojot gaidāmās prezidenta vēlēšanas, valdība centīsies kultivēt miera un sadzīvošanas garu ar komūnistiem, jo, zinot pilsoņu noskaņojumu, var cerēt iegūt vairāk balsu. Virsotņu konferencē, ja tāda notiks, nekādus tālejošus lēmumus nepieņems, jo Kremlim nav intereses saistīties ar aizejošu prezidentu. Kremlis pastiprināti turpinās aicināt latviešus un pārējo Baltijas valstu iedzīvotājus atgriezties."

„Saspīlējums arabu un Palestīnas starpā var diezgan radikāli ietekmēt un pat mainīt politisko spēli pasaules mērogā. Sevišķi tas attiecināms uz ASV, kur šiem noteikšana saimnieciskā un politiskā laukā."

„Rietumzemju vājināšanas process, kaŗ iesākās ar Austrumeiropas zaudēšanu un pēc tam turpinājās ar Ķīnas, Indoķīnas un Tibetas pāriešanu sarkano pusē, strauji turpināsies. Pašreiz rindā stāv Kuba un Iraka. Drīz var sekot Afganistana un kāda Dienvidamerikas valstiņa. Pēc Afganistanas komūnistu sateliti būs viegli radāmi arī Afrikaŗ kontinentā."

„Visbīstamākais stāvoklis gaidāms t. s. Galotņu konferences laikā, kad Chruščevs, kā spēcīgākais no partneriem, mēģinās diktēt savus noteikumus. Zinot Anglijas nostāju, domājams, ka mazākais, ar ko Chruščevs apmierināsies, būs viņa proponētais **status quo** komūnistu okupētajām zemēm."

„Drīzas pārmaiņas nav paredzamas. Tās var radīt krasāki lūzumi un maiņas vienā vai otrā blokā — Adenauera nāve, de Golla stāvokļa satricināšana, vēlēšanu iznākumi, iekšējaŗ cīņas Kremlī, nesaskaņas starp PSRS un Ķīnu."

„Bruņošanās sacensība aizēnos daudzas politiskas parādības. Politikas veidotāji būs krievi, amerikāņi — tikai vāji uzbrukuma atvairītāji. Viņu rokas būs saistītas prezidenta vēlēšanās. Krievi to apzināsies un izmantos. (Berlinē, Afrikā, Āzijā, Dienvidamerikā)."

„Nekā nozīmīga, izņemot jaunus datumus nākošām konferencēm."—

PLAŠI NODOMI JAUNATNES APGĀDAM ‚CEĻINIEKS'

JAUNIEŠI PULCĒJAS UZ SĒDI NIAGARĀ

Pēc iepazīšanās ar ELJA's priekšsēdes Vilmas Teneses vēstuli kopsēdes dalībniekiem un apmēram stundu garas komisiju sēdes ALJA's un LNJAK valde izsludina 1960. gadu par jaunatnes apgāda gadu un nolemj mekļēt iespējas jaunatnes apgāda darbības izvēršanai plašumā. Blakus jaunatnes pulciņiem, kuŗu darbu un problēmas kopsēde atzīst par svarīgāko, apvienības pirmā vietā stādīs apgādu un rūpēsies, lai latviešu sabiedrību varētu iepazīstināt ar apgāda pastāvošiem un projektētiem izdevumiem. Atzīst, ka apgāda izdevumi nav „kaut kādi ģimnazistu izdevumi" kā sabiedrības vairākums to bieži pieņem.

ALJA un LNJAK ievietos vienreizēju apgāda Ceļinieks siuldinājumu lielākajos latviešu laik rakstos, kā arī rūpēsies, lai apgāds un tā izdevumi tiktu reprezentēti lielo 1960. gada sarīkojumu jaunatnes stendos, piem. Indianapolē.

Ceļinieks padomes kasieris T. Kronbergs informēja, ka apgāda pajas (30 dolaru vērtībā) iegādājušās 54 latviešu organizācijas vai privātpersonas, cita starpā: Latviešu sūtniecība Vašingtonā, LNAK, ALJA, LNJAK, Austrālijas Latviešu apvienība, DV LPB Kanadas kopa u. c. A. Zaļinskis atteicies no ALJA's pārstāvja pienākumiem apgāda pagaidu padomē, viņa vietā apstiprina L. Streipu no Čikāgas. Apstiprina pag. padomes lūgumu sasaukt paju īpašnieku sanāksmi š. g. 25/26. jūnijā Torontō vai apkārtnē. Šīs sanāksmes dalībnieki ievēlēs pastāvīgo apgāda padomi.

ALJA's un LNJAK valde deklarē ka žurnāls Tālavas Tautrētājs nav trīs jaunatnes apvienību (ELJA's, ALJA's unL NJAK) dibinātā jaunatnes apgāda Ceļinieks izdevums. Apgāda Ceļinieks izdevumi ir Mazputniņš, Jaunā Gaita un Ceļinieka Raksti Jaunatnei. Tuvākā nākotnē iznāks ceturtais apgāda izdevums — vēstures un sabiedrisko zinātņu žurnāls. Abu apvienību valdes lūdz jaunatnes apgāda celšanā palīdzēt un piedalīties visus latviešus un latviešu organizācijas, kam rūp jaunatnes audzināšana, latviskās kultūras saglabāšanai un jaunrade.

PASTĀVĪGS PIEGĀDES DARBS

Šīni rajonā pastāvīgam vai daļējam darba laikam

iespējams labi nopelnīt, strādājot pilnu vai daļēju darba laiku.

Vīriešiem vai sievietēm — prakse nav nepieciešama — nav jāpārdod.

Viegla ražojuma preču piegāde pēc uzdotajiem vārdiem. Labi pazīstama kanadiešu firma meklē piemērotus, uzticamus darbiniekus, ko attiecīgi apmācīs šai darbā.

Vēlami atturībnieki ar nevainojamu autovadīšanas praksi. Vēlams vieglais auto vai pusmiagais preču vāģis. Ieinteresētiem jārēķinās ar $1.500,- ieguldījumu kā nodrošinājumu, darbā var stāties nekavējoties.

Šī nav iespēja „kūt bagātam", bet kārtīgiem darbiniekiem, kas uzticīgi strādās, ir labas izpeļņas iespējas, jo tiem, kas vēlēsies strādāt tiks darbs garantēts.

Mēs vēlamies tikai tādas personas, kas atbilst augšminētajām prasībām. Citiem nebūtu ieteicams kandidēt.

Jūsu atbilde būs konfidenciāla, rakstiet:

Personnal Office,
Suite 214, 3089 Bathurst St.,
Toronto, Ontario.

GRĀMATVEDIS
GRĀMATVEDĪBAI UN IENĀKUMA NODOKĻU APR. UZŅĒMUMIEM.
Zvanit
HU 5-6121 vai HU 3-9187
Toronto.

VĪRU KORIS VIESTURS GATAVOJAS JUBILEJAS KONCERTIEM

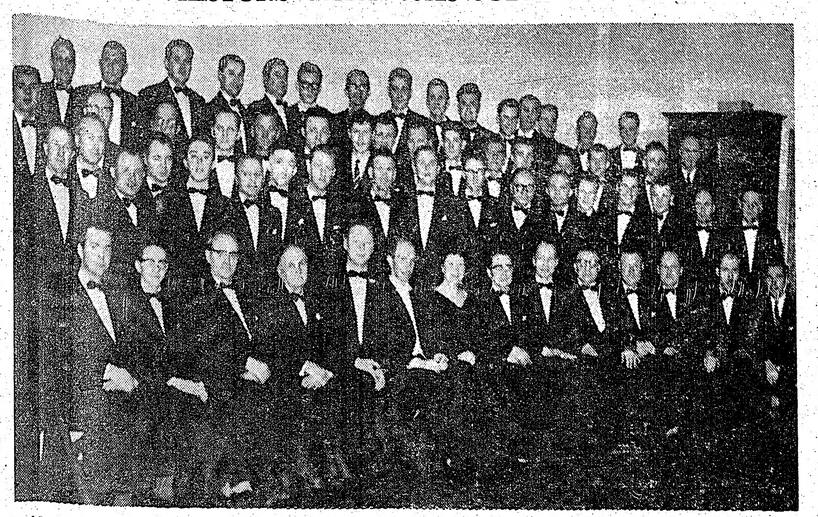

1. r. vidū sēž diriģente **L. Albertiņa**, no viņas pa kr. diriģ. **J. Barušs** un Toronto kora pr-ks **Ž. Šmits**, pa labi **St. Katarīnes - Niagaras** kora pr-ks **A. Šteinbachs** un **Hamiltonas** kora pr-ks **O. Vīksne. Iztrūkst diriģents I. Sakss.**

PAR KORA TORONTO NODAĻU ATMIŅAS STĀSTA VECĀKAIS KORISTS PETERIS ZIEDIŅŠ

Lielo gadu tecējumā un organizāciju dzīvē 5 gadi ir tikai īss laika sprīdis, bet tomēr ir vērts, lai atcerētos un pakavētos atmiņās par aizgājušo un smeltos spēkus nākotnei.

Kad latviešu zemnieks iet pavasarī sēklu mest tīrumā, viņš nezina, kāda būs raža. Bet viņam ir ticība, ka par viņa darbu Dievs rudenī piešķirs arī bagātus augļus.

Un kad rudenī raža ir novākta, apcirkņi ir pildīti ar kviešu graudiem, tad viņš svēti Pļaujas svētkus. Tiek kauts Pļaujas svētku upuŗa jērs un darīts miestiņš. Pļaujas sv. svētdienā iet baznīcā pateikties Dievam par Viņa svētību un šī gada zemes augļiem.

Tā jau allaž ir bijis, ka lielas lietas un idejas nedzimst pūlī, bet gan atsevišķos cilvēkos, kas šo ideju ir sevī izauklējuši, atkal un atkal pārdomājuši, beidzot

Pie Vīestura koŗa dibināšanas klāt bija viesturiešu dvēsele, nelaikis komp. V. Linde, kam arī radās ideja organizēt Viestura nodaļas Toronto un Hamiltonā.

Atzīmējot koŗa 10 gadu darbību, 25. aprīlī viesturiešu koncerts notiks St. Katarīnēs un pēc tam atkārtojums 7. maijā Toronto.

ieinteresējot arī citus, un mēģinājuši to īstenot dzīvē.

Kuŗš ir bijis pirmais šīs idejas izauklētājs, nezinu. Atminos tikai, ka pirms 5 gadiem man pa tālruni kāds piezvanīja un apjautājās, vai es nevēloties dziedāt jaundibinātā vīru koŗi. Kā nu nevēlos, vēlos gan, jo ar „dziedāšanas slimību" slimoju jau no pamatskolas laikiem.

Vēlāk zvanītājs man pateica, ka viņa vārds esot Šķobe, un arī dienu, kad esot paredzēts pirmais mēģinājums.

Noliktā vakarā sapulcējāmies, ja nemaldos, DV namā apmēram 30 vīru.

R. Tūters mūs informēja par Viestura koŗa darbību Hamiltonā un Niagarā, kur jau darbojās koŗa nodaļas gandrīz 5 gadus, un izteica domas, ka mēs varētu būt viesturiešu Toronto nodaļa. Tam visi piekritām, un bez balsošanas un debatēm iekļāvāmies viesturiešu saimē. Pēc tam R. Tūters mūs iepazīstināja ar nākošo koŗa diriģentu.

Mūsu priekšā nostājās smaidošs, dzīvot priecīgs vīrs, spēka gados. Mēģinājumā novēroju, ka viņš ir neizsīkstošas enerģijas un dziesmu prieka pilns,un chroniski „saslimis" ar dziedāšanas slimību un nav vairs ārstējams . . .

Viņu nespēja izsist no sliedēm nekādi dziedātāju untumi vai gudrības. Viņš visu panesa bez ienaida un bailēm.

Domāju, ka pēc šāda rakstuŗojuma nebūs grūti pateikt, ka šis vīrs nav cits, kā viesturiešu visu mīļotais Viktors Rundāns.

Par viņa palīgu bija paredzēts Edg. Ārgalis. Sākums jau nebija viegls, bet gan ļoti grūts. Viktoram bija diezgan lielas grūtības noķļūt uz mēģinājumiem, jo viņš dzīvo Čeltenhamā, vairākas jūdzes aiz Bramptonas. Arī telpu jautājums nebija galīgi atrisināts. Daudzreiz dziedājām DV nama pagrabā gan vijoles, gan akordeona pavadījumā, diezgan aukstā telpā.

Daudzi koristi nāca un atkal gāja. Pārslimoja masaliņas, izvesejojās un aizgāja. Es daudzreiz esmu redzējis ielu dzelzceļos un uz ielas pazīstamas sejas, un tad atceros bijušos viesturiešus.

Koŗi dziedāt nav izklaidēšanās parastā nozīmē, kā tas ir medījot vai makšķerējot. Koŗi dziedāt ir garīgs baudījums, kur atspirgst dvēsele. Kas to neizjūt, tam apnikst, un tāds drīz aiziet

Diriģentam kā arī koristiem ir vajadzīgas trīs svarīgas īpašības: pacietība, ticība uu mīlestība. Pacietība iet uz mēģinājumiem, ticība par sasniegumiem un neaprobežota mīlestība uz latvisko dziesmu. Kam šo svarīgo trīs īpašību nav, tam labāk šaut māla baložus, sist bumbiņas vai ķert mailītes. No tāda dziedātāja koŗim labuma nebūs . . .

Ir mūsu vidū bijuši arī daži studiju audzēkņi. Arī viņi pabija un aizgāja, jo solo dziedātājs neiederoties koŗī. Bet viņi vai nu nezina, vai nav dzirdējuši, ka mūsu izcilie dziedoņi kā, Ādolfs Kaktiņš, Herta Lūse, Pauls Sakss Jānis Niedra, Malvīne Grīnberga u. c. savu kalnupeju sākuši tieši koŗos.

Skaidrs, ka dziedātāju pulks varētu būt daudz lielāks. Ja kādu uzaicina dziedāt, tad atrunāšanās ir ar darbu un nevaļu, gluži kā ķēniņa dēla kāzās. Dažs ir precējis jaunu sievu, cits ir pircis jaunu auto, tas jāiebrauc, cits iegājis jaunā mājā, tā jāiedzeŗ u. t. t. Ja mēs pieņemtu, ka darba pēc nievar nākt dziedāt, tad iznāktu, ka Latvijā dziedātāji nav darbu strādājuši, un diriģenti viņus mācījuši gultā gulot.

Tā paaudze jau sāk izmirt, kuŗa strādāja sešas dienas nedēļā, vasarā no saules līdz saulei, vairāk kā 12 stundas dienā ar mazu atpūtu svētdienā. Bet uz dziedāšanas mēģinājumiem gāja 8-10 verstis kājām uz pagasta skolu vai biedrības māju. Dziedāja 5-6 stundas, jau sen pāri pusnaktij, pēc tam vēl viŗi baznīcas krogū izdzēra pusduci alus, pavadīja ar likumu pazistamu meiču mājās. Pāris stundu nosnauda un ar saules lēktu stājās uz siena vāla. Tur, jādomā arī cēlies dziesmas pants:

No rīta ceļos, aunu kājas,
Es brīnos, kājas apautas . . .

Bet daudzi tie viŗi gan vēl ir dzīvi, kas Baigā gadā dzīvoja Latvijā, strādāja fabrikās vai iestādēs un pēc darba beigām „sarkanā stūrītī" uz melnā dēļa lasīja paziņojumu: Sovakar pēc darba visiem biedriem neiztrūkstoši jāierodas uz mēģinājumu, gatavot dziesmas 1. maija svētkiem. Un kuŗš drīkstēja atteikties? Neviens.

Bet mēs jau visu ātri aizmirstam . . .

Vēl mazdrusciņ par dziesmas varu. Ja tie, kas strādā 10-12 virsstundas nedēļā un nevar uz mēģinājumiem aiziet, 2 stundas ziedotu dziedāšanai, gala rezultāts būtu labāks. Bankas konts gan būtu mazliet mazāks, bet veselības konts būtu stabilāks, dvēseles miers lielāks.

Mēs visi gluži labi zinām, ka nervu slimnīcas Kanadā ir pārpildītas un būvē jaunas klāt. Tas nav maizes trūkuma dēļ. Nē, dolaru un maizes ir diezgan, bet garam trūkst baribas . . .

Kad komponists V. Ozoliņš iecelo ja ASV, viņu pieņēma darbā nervu slimnīcā. Viņš tur savus slimniekus ārstēja ar mūziku. Droši vien spēlēja viņiem priekšā arī latvju dziesmas. Dziesmas palīdz pat tur, kur modernā medicīna ir bezspēciga.

Arī latvju dainās mēs dzirdam daudz skaista un pamācoša visam cilvēka mūžam:

(Nobeigums 6. lpp.)

CEĻA VĀRDI

Diena sākama ar mazliet entuziasma.

☆

Mirstot mēs tuvojamies nemirstībai.

Viktors Dāle.

☆

Kas tagadnei ir par labu, tas ir labs diezgan arī nākotnei.

M. Ebnere-Ešenbacha

☆

Kas mums, nabaga gekiem, būtu no dzīves, ja mēs nedrīkstētu smieties par savām muļķībām?

K. J. Vēbers.

Savienotas VALSTIS

NJUJORKĀ

5. martā Njujorkā notika LKIA rīkotā balle, kur arī izlozēja vairākas glezmas un citas mantas, pavisam kopskaitā 50. Laimētāji ir sekojošu ložu īpašnieki:

D 351; A 114; A 410; A 60; G 472; E 478; F 463; C 723; B 554; J 928; G 798; F 650; F 410; D 475; H 587; I 836; E 711; F 824; E 707; I 116; M 123; G 799; J 581; F 144; D 250; C 227; I 926; J 650; A 163; F 113; I 385; A 189; D 305; H 868; H 585; C 821; G 722; I 772; G 902; J 180; D 138; F 386; G 553; I 337; J 995; B 685; B 313; A 133; B 709; J 687.

KLĪVLENDA

Klīvlendas vecie strēlnieki sapulcējās gadskārtējai sanāksmei 13. martā Kalvin kluba blakus telpās. Pēc vecās tradicijas sanāksmi iesāka ar īsu svētbrīdi, kuŗu vadīja vecais strēlnieku mācītājs Kārlis Briedis. Par sapulces vadītāju vienbalsīgi ievēlēja gados vecāko strēlnieku Jāni Dimzēnu, bet par viņa palīgu Pēteri Riekstiņu. Protokolu rakstīja Jānis Krišjansons. Par Klīvlendas veco strēlnieku kopas pārskatu sniedza kopas priekšnieks kapteinis Jānis Ozoliņš. Par sekmīgo darbību kopas valdei sanāksmes dalībnieki izsacija nedalītu pateicību. Valdes pilnvaras pagarināja uz vienu gadu. Lēmumus pieņēma vienbalsīgi. No 43 dalībniekiem sanāksmē piedalījās 20. S.

KALAMAZŪ

Sv. Jāņa ev.-lut. draudzes pilnsapulci 13. martā vadīja K. Ziemelis. Draudzes pr-ks J. Kļenēns ziņoja, ka $^{3}/_{4}$ no aktīvajiem draudzes locekļiem izteikušies par zemes pirkšanu un baznīcas būvei pieteikuši $18.000,—. Zemes gabaļš baznīcas būvei jau iegūts uz draudzes vārda par $3.500,—. Sapulces dalībnieku pārrunas lielāko tiesu bija veltītas baznīcas būves jautājumam.

Veicot vairāk kā 300 jūdžu braucienu un pārvarot visas ziemas grūtības, Milvoku DV apvienības teātŗa kopa šeit viesojās ar izrādi "Seši mazi bundzinieki" M. Valteres-Einbergas režijā. Izrāde bija labi apmeklēta.

DV vīru koris sācis gatavoties savam dziesmu vakaram, kas paredzēts 24. aprīlī Recreation Park jaunajā zālē. B.

GRAND RAPIDI (MICH.)

Helmuts Lapiņš Teoloģijas institūtā (protestantu) ieguvis maģistra gradu par disertācijas darbu: 1529. gada Dr. Mārtiņa Lutera Lielais Katechisms". Turpat ordinēts, izsniedzot viņam saskaņā ar ASV baznīcas likumu mācītāja ordinācijas dokumentu. Jaunais mācītājs dzimis 1912. g. 13. augustā, ir druvēnietis, studējis teoloģiju Latvijas universitātē un papildinājies pie prof. Barta Tibingenas universitātē Vācijā. Rīgā kādu laiku bijis piekomandētā Latvijas armijas mācītājam P. Apkalnam.

Skrundas skautu un gaidu vecāku padomes noorganizējušas ziedojumu vākšanu sakarā ar Jura dienas atzīmēšanu, paredzot iegūto līdzekļu izlietošanu nometnu sarīkošanai un citām vajadzībām. Skrundas skautu vienības rīkotais raibais vakars latviešu biedrības telpās bija labi izdevies. Tajā klavieres spēlēja Egils Ozoliņš, ungāru deju izpildīja Ed. Ozols, dziedāja A. Pastars un bija baleta priekšnesumi. Darbojās arī izloze un bija gādāts par atspirdzinājumu galdu un deju mūziku.

Sakārā ar latviešu ev.-lut. draudžu apvienības vispārējo konferenci 26. un 27. martā Grand Rapidos, abu luterāņu draudžu pārvaldes aicinājušas draudžu locekļus sekmēt konferences labu izdošanos, rūpējoties par viesu uzņemšanu, naktsmāju sagādi u. t. t. Paredzams, ka uz konferenci ieradīsies apm. 60 vai 70 delegātu un mācītāju. Tā notiks Vienības draudzes baznīcas sabiedriskajās telpās, 60 Dennis Ave S. E.

Šinīs dienās uz 80 mūža gadiem Hastingā, Mičigenā, atskatījās Teodors Priverts, kas vairākus gadus vadīja Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes kopu. Jubilāra dzimtā puse ir Jelgava, bet daļu no sava dzīves posma pavadījis Rīgā. Vecuma dienas gavilnieks vada pie sava dēla, vedeklas un mazbērniem. T. Privertu apsveikt viņa dzimšanas dienā no Grand Rapidiem bija ieradies māc. Kr. Hermanis, kas viņam pasniedza velti prof. K. Kundziņa grāmatu „Zēlastības laiks".

12. martā Jēkabs un Minna Zālīši Grand Rapidos atzīmēja savas zelta kāzas, Jēkabam Zālītim bija arī 80 gadu dzimšanas diena. Jubilāriem negaiditu pārsteigumu sagādāja latviešu sabiedrības pārstāvji — Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes un Latviešu biedrības vadība, kas ieradās sestdienas vakarā Zālīšu ģimenes mājā. Pateicības svētbrīdi vadīja māc. Kr. Hermanis, no draudzes pārvaldes sveica K. Tālbergs, bet no dāmu komitejas — R. Siliņa, pasniedzot velti. Latviešu biedrības apsveikumu nodeva biedrības priekšnieks A. Meiers, bet dāmu komitejas — A. Libante.

DIENVIDU PALMU ĒNĀ

Erika Freimane stāsta par Nasavu un Bermūdu salām

II

Tagad vannā. Hm. Kur tad ir vanna? Nav. Nu vismaz ir duša. Arī labi. Griežu siltā ūdens krānu — auksts, auksts, pēc brīža vēl aukstāks . . .

Bet man absolūti nepieciešams siltu ūdens! Nav. Nelieši. Par ko tad es te maksāju bargu naudu, ja pat silta ūdens nevarēšu dabūt! Te nu būs atpūta ar ērtībām! Ķeru ellu notīrīt seju — tavu nedienu, kā kož — esmu apmainījusi pudeles un paķērusi kādu ožamā spirta maisījumu. Nu kad nav, nav, laikam jau būs klizmas visu laiku, tāpēc, ka sāpju dēļ visur speru kreiso kāju papriekšu, iekrītu un nogulu nepakustēdamās 2 stundas.

Pārbaudu atkal ūdeni, — nav. Paskatos lejā — atkritumu kaudzes arī nav. Labi. Mazliet uzpošos un dodos lejā vakariņās, ko servē kokos palmu terasē. Spēlē orķestris, turpat var dejot, ak Kungs, kur esmu iekūlusies! Lielais vairums dāmu lielās tualetēs ar ādām. Uzkaru tādu ģīmi, it kā man arī varētu gulēt uz pleca mīnks, skunkss vai vismaz balināts sesks, bet es, lūk, esmu alerģiska pret dzīvnieku ādām. Alerģija — tas ir tāds smalks vārds. Nupat viena dāma sūdzējās hoteļa menedžerim, ka viņa ir alerģiska pret hoteļa izsniegtām „Palmolive" ziepēm. Ka mans naudas maks ir smagi alerģisks pret dzeramnaudām, to nevarēs likt manīt, lai nezaudētu prestižu, bet ka tas aiz vieguluma varēs lidot, man uzskatot lielo apkalpotāju armiju, ir pilnīgi skaidrs. Jāpasmaida, iedomājoties, ka esmu stipri līdzīgā stāvoklī, kā „The Couple next door" priekš pāris dienām dzirdētajā radio raidījumā, tikai viņi bija divi. Būs šis tas pārrunājams ar manu tūrisma aģentu, kad atgriezīšos . . .

Deju mūzika mani neinteresē, pasapņoju zem palmām interesantām lampām apgaismotajā dārzā un dodos pie miera, lai izdarītu uzbrukumu Nasavai rīt.

Svētdien, 28. februārī. Beidzot šorīt karsts ūdens. Jūtos labāk. Brokastis ārā palmu terasē garšo lieliski. Šodien tā īsti novērtēju hoteļa dārza skaistumu. Bezgala daudz visādu koku, stādu, ziedu. Viens koks tik milzīgs, ka ne no vienas puses nevaru vairāk par 1/5 iedabūt manā kamerā. Mana pirmā krāsu lenta manā jaunajā kamerā, esmu ļoti ziņkārīga, kas tur būs iznācis. Žēl, ka neesmu šeit mazliet vēlāk, kad visi lielie koki ziedos. Dārzā ir burvīgs baseins, un man sāp sirds, ka man ne to, nedz arī ūdeni kādā līci neizdodas izmantot.

Uzkāpju kalnā, no turienes ar liftu ūdens torņi un izpriecēju acis un sirdi, grozīdamās kā vēja rādītājs uz visām debess pusēm un nespēdama atskatīties debess zilumā, ūdens zaļumā un dzidrumā, dažādu krūmu un koku iekļauto mājiņu dažādībā. Tiem, kas spēj brīvi kustēties, lieliskas iespējas nodarboties ar visādiem sporta veidiem, tāpat aizbraukt uz netālajām citām Bahamu salu grupiņā ietilpstošām saliņām.

Turpat, netālu no ūdens torņa, kalnā ir viens no salas cietokšņiem. Braucamais ceļš kalnā ved ar likumu, bet otrs taisnāks, ko izlietojuši savā laikā cietokšņi ielenktie, ir 65 kāpienu gaņas trepes, ko klintī izcirtuši atbrīvotie vergi, savas atbrīvotājas — Britu karalienes Viktorijas piemiņai.

Ceļu uz torni pajautāju kādam mazam nēģeru zēnam, un tas man tūliņ pielīpa kā košļājamā gumija, kamēr atpirkos ar sīknaudu. Ļoti melnās krāsas salinieki kaut kā tomēr atšķiras no melnajiem citās vietās, piem., ASV lielpilsētās. Salinieki ir mīļāki, laipnāki, naivāki, laikam jau maigajam klimatam savs iespaids uz raksturu. Jācer, ka balto civilizācija viņus pārāk nesamaitās.

Tāpat kā Itālijā, ļaudis daudz dzied, tikai tenoru vietā dzirdami suliģi basi, un serenāžu vietā nēģeru spirituāļi. Šodien, kā svētdienā, cilvēki nekur nesteidzas, visi uzposušies. Mazliet nemierīgāki ir tūristi. Populārs satiksmes līdzeklis tiem, kas nesteidzas, ir rati uz augstiem ritenīm, ar jumtu un krāsainiem, plivojošiem aizkariem, mazlem zirdziņiem ar puķēm izpušķotām koketām salmu cepurītēm galvā. Aizvizinos ar vienu tādu cepurainu zirdziņu atpakaļ uz hoteli un pavadu pēcpusdienu uz šavas verandas netraucētā miera un svaigā, mīlīgā gaisā.

Hoteļa pavāri rāda šovakar izcilus kulinārās mākslas darbus krāšņi dekorētas siltas un aukstas bufetes veidā, un viesi nekavējas parādīt savu atzinību. Riskēju nogaršot vienu otru salas īpatnēju delikatesi, un ja nezina, kāds atiecīgais radījums izskatās dzīvs būdams, tad garšo lieliski.

Negribas ļaužu čalu, negribas Kalipso dziesmu vai deju mūzikas, pazūdu atkal uz savu balkona, bet sāpes, nez' kādēļ, kļūst gluži neizturamas, esmu spiesta likties horizontāli ātrāk nekā parasti.

Pirmdien, 29. februārī. Pagājušā nakti bija ļoti karsts, šorīt piecēlos neizgulējusies un stīvāka nekā parasts. Lēnītēm aizvilkos uz netālo iepirkšanās centru apskatīt vienu otru šejienes īpatnējāku ražojumu. Satiksme bieza, ielai pāri kļūt problēma. Veikalos daudz angļu un ķiniešu ražojumu, koraļļu, gliemežvāku un bruņurupuča kaula izstrādājumu, ielu malās būdas ar visvisādiem salmu pinumiem, galvenokārt cepurēm un dažnedažāda lieluma un veida somām. Nolemju izmantot savu kuponu pilsētas apkārtnes apskatei. Taksis vadāja pāris stundas. Redzēju gan skaistas mājas ar lieliem dārziem, gan slavenākos hoteļus, līčus un beidzot dresētus pingvīnus. Tādi neesot pat slavenajiem teksasiešiem, kas tāpat kā krievi lielās, ka viņiem ir viss. Jā, šie kā no krāsu poda izvilktie, garkaklainie putni (kā viņiem neiemetas mezgli tik garos kaklos!) tiešām parādīja diezgan lielu intelliģenci, soļodami pēc komandas kā kareivji, tad pēkšņi visi maina virzienu un apstājas, lai tiktu fotografēti, pēc komandas spārnus plivinādami metas skriešus, un ar redzamu labpatiku pieņem publikas aplausus . . .

Pietiekami šai dienai . . .

(Turpinājums sekos)

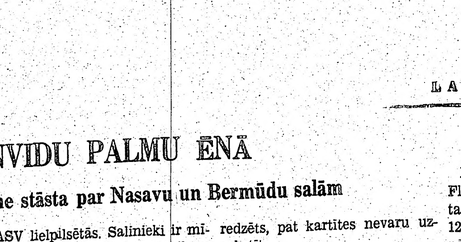

AK, PAVASAR . . .

Tagad nu mēs mierīgi varam teikt ziemai : „Bai, bai!" Vēl pēdējās dienās krietni izputenojusies ziema ir oficiāli izlaidusi garu, un jauns un cerību pilns gada laiks — pavasaris ir klāt ar visiem papīriem un vizām.

Par aizvadīto ziemu neko daudz nevar žēloties tie vecīši, kas pēdējos mēnešus sēdot pie skrubinātiem āliņģiem visā plašajā Kanadā. Kā mani neitrālie novērotāji ziņo, tad pēdējā laikā Beijsvilles ezera foreļu speci esot emigrējuši uz ne visai tālo Lake Joseph. Izrādās, ka jaunajā vietā ir bijuši itin labi lomi un neviena forele nav bijusi zem 4 vai 5 mārciņām. Pēc vēl nepārbaudītām ziņām, tieši pāris dienas pēc tam, kad mūsējie aizgājuši no Lake of Bays ūdeņiem, tur viens vietējais vecītis izcēlis veselas 22 mārciņas smagu „lēdiju".

***

— Man gribētos aizrādīt, ka ezera foreļēm normālais caurmēra lielums ir no 3 līdz 5 mārciņām. Katra unce, kas nāk pāri šim svaram, dod jums atiecīgu porciju tiesības lielīties draugu, ģimenes un skaugu priekšā.

Ja jau esam sākuši runāt par caurmēra zivju svaru, tad pieminēsim ka, piemēram, varavīksnes forelēm 2 līdz 5 mārciņu smagums ir ļoti pieklājīgs. Caurmēra līdaka Ontario ir no 2 līdz 4 mārciņām dzīvsvarā. Maskijs ir jau O.K!, ja sver starp 6 un 10 mārciņām. Lielmutainie basi carumērā būs no 2 līdz 3 mārciņu smagi, bet mazmutainie — tā ap 2 mārciņām.

Jūs jutīsities nākamajā makšķerēšanas sezonā daudz laimīgāks, ja nedzisities pēc nezvēriem, bet apmierināsities ar caurmēra lieluma sporta zivīm. Atstājiet baigi lielos eksemplārus čempioniem. Ja nu jums gadās tā laime uzdurties kādai pavisam lielai aukstasiņu skaistulei, tad droši celiet sevi tūliņ čempiona godā.

***

Labie ezera foreļu lomi daudzus makšķerniekus pavedinājuši lomus uzglabāt ilgāk, nododot zivis nokūpināt. Man jāpateicas čempionam Ad. Jānītim par garšīgo paraugu no Lake of Bays ūdeņiem. Pats Jānītis gan saka, ka tas vēl nav nekas, jo notiek lietas labākas. Tas ir tad, kad vasarā kūpināšanas rituālu izdara pats čempions.

Uz Velandes kanāļa mūsu žibulētāji jau sākuši vilkt laukā garšīgās pavasara smeltes. Pāris stundu laikā kurvītis esot pilns ar kaudzi.

Laimīgiem kotedžu īpašniekiem, kas savas villas iepirkuši kādas 100 jūdzes ziemeļos no Toronto, ieteicu pie pirmās izdevības braukt pārbaudīt, vai ziemas bagātīgā sniega deva nav pilim ielauzusi jumtus. Sniega nošķūrēšana no jumta nav nekāds prieks, bet tomēr iznāk lētāk nekā sliet augšā jaunas spāres.

Brienot uz kotedžu, aizsieniet labi cieši bikšu galus, jo citādi dziļajā sniegā varat itin viegli apsaldēt personīgos pedāļus.

***

Kateriniešu tradicionālā medņieku un makšķernieku balle noritēja lielā sirsnībā un draudzībā. Sarīkojums devis pieklājīgu atlikumu, ko klubs izmantos savu mērķu sekmēšanai.

***

Pagājušā sestdienā Toronto izstādes laukumā slēdza 13. Kanadas nacionālo sporta izstādi. Bija daudz ko redzēt: laivas, motori, vizuļi un smukas jaunkundzes. Ar Ontario mednieku un makšķernieku federācijas starpniecību man iespējams nodot mūsu lasītāju rīcībā bez maksas ļoti noderīgu brošūru: „Kur viņas atrast šogad?" Laikraksta „Globe and Mail" izdevumā sakopotas ziņas par labākām makšķerēšanas vietām visā Ontario provincē.

Ja kādam būtu interese šo labo informāciju saņemt tad lūdzu nekavējoties nosūtīt man apmaksātu un sev adresētu pašlielu aploksni. Mana adrese: A. Pelēkais, 38 Morningside Ave., Toronto 3, Ont.

IG

Zviedrijā

Upsalas drāmatiskā kopa naigi gatavojas savas 10 gadu darbības atzīmēšanai, kad iecerējusi izrādīt R. Blamaņa „No saldenās pudeles." Uzvedumā darbosies arī Elza Sedliņa, kas bija aktīva locekle kopas nodibināšanas sākumā.

***

Gēteborgā drāmatiskā kopa paredzējusi iestudēt Rūtas Vārpiņas režijā Rutku Tēva „Sirdsdraugs Kārlis".

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto,
WA 1-3924

DV SARĪKOJUMS FILADELFIJĀ

Daugavas Vanagu apvienības Filadelfijā rīkotais latviešu tautas varoņu atceres vakars notika 12. martā „Eastend" kluba telpās. Sarīkojumu atklājot, apvienības priekšnieks Pēteris Pupurs, īsā uzrunā godam pieminēja un cildināja karā kritušos mūsu tautas diženos cinītājus.

Uzrunai sekoja pašu spēkiem sagatavotā teātra izrāde, uzvedot Fridricha Gulbja triscēlienu lugu „Caur sidraba birzi gāju", A. Mangulsones vadībā.

Lugā uztverta jauno laiku lauku dzīve neatkarīgā Latvijā. Tādēļ tā ikvienam trimdiniekam tuva un pievilcīga. Šai jaunāko laiku darbā tas pats Blaumaņa launais gars dzen māti viltīgā kārtā samainīt savu meitu ar pameitu, lai tā savai meitai iegūtu mantojumā mājas, kas pienākas bārenei. Taču tik drāmatiski izpirkt savu nodarījumu, kā to Blaumanis liek Mantrausim, šai lugā vainīgajai mātei nenākas. Lielākais kāpinājums izskan vārdos: „Lai tad pagātne mani aprok". Beigās viss izlīdzināts.

Lai gan lugā valoda gluda, tīra un spraiga, bagāta asprātībām, Latvijas lauku fons pievilcīgs, risinājums veikli samezglots ar paticamu notikumu un tēlotie raksturi nav pārlieciīgi sarežģīti, kustību un ārējās darbības tanī pamaz. Taču ar patiesu prieku jāatzīst, ka tēlotāji savu uzdevumu veica labi un izrāde ritēja dzīvi un pievilcīgi.

Diezgan sarežģīto viltīgās, mantkārīgās mātes lomu tēloja pati lugas sagatavotāja Antonija Mangulsone, sniedzot pārliecinošu lauku saimnieces tēlu.

Labsirdīgo, darba jēgu un darba prieku zaudējušo Paleju saimnieku pievilcīgā tēlojumā sniedza Mārtiņš Kruvesis.

Par īsto meitu viltīgā kārtā turēto bāreni Dainu piemīlīgā un jaukā uztverē tēloja Vija Mežnora. Pretstatu, izlutināto Māru, diezgan atskabargainu, dzēlīgu un beidzot dziļi nelaimīgo mātes meitu, kas visu laiku turēta par pameitu, rādīja Ausma Ārste.

Puiša lomā itin omuligi jutās un pa laikam pasmidināja skatītājus Vilnis Strazds, šai papildus lomai piešķirdams tīri patikamu tēlu.

Veco kalponi tēloja Mirdza Izaka, kaimiņmāju studentu-agronomu Andri — Imants Plostniek, Dainas īsto tēvu pianistu Rogu — Voldemārs Krūmiņš, bagāto precinieku, dzirnavnieku Bīstākli — Jānis Odumiņš.

Dekorācijas zīmējis Georgs Graudiņš, sniegdams patikamu bērzu birzes ainavu, gluži kā Latvijā. Istabas skatā šo to grībētos tā, kā tas bija laukos Latvijas laikā. Apgaismošanā veikli un uzmanīgi rīkojās Kārlis Ārste. Suflēja Ausma Abrama. Izrāde skatītājiem patika labi.

Izrādei sekoja deja un pacienāšanās pie pašu galda pērkamiem gardumiem un dzērieniem. Te vaiga sviedros ņēmās apvienības valdes locekļis Tūlis gan personīgi pakalpodams, gan norādīdams, kur un kas dabūjams pie palīgiem. Apmeklētājuu saradās ap 150, kas vien jau liecina, ka vakars izdevies tīri labi, un kaserim Hofmanim būs ko nemties ar naudas skaitīšanu.

Gleznu skate Toronto

Ap 40 mākslas cienītāju pagājušās piektdienas vakarā bija ieradušies uz Jāņa Dekšņa gleznu izstādes atklāšanu TLB telpās. Izstādi oficiāli atklāja LNAK valdes priekšsēdis V. Upeslācis, norādot, ka šīs izstādes apmeklētājiem šoreiz ir darīšana ar īpatnēju, savdabīgu sava ceļa gājēju, kas ir neparasta parādība 20. gadu simtenī.

Šī ir J. Dekšņa pirmā patstāvīgā gleznu skate Toronto, kurā skatāmi pavisam 25 darbi. Pārsvarā ir latviski temati. Tieši šī iemesla dēļ V. Upeslācis uzsvēra: „J. Deksnis ir latvisks un nacionāls darbinieks", vēlot pēdējam labas sekmes gan financiālā, gan mākslinieciskā laukā. Izstāde ir atvērta visu šo nedēļu no pl. 6-9 vakarā, ieskaitot slēgšanas dienu, 27. martu.

A. K.

Fraternitas Cursica

rīkotais koncerts un draudzības vakars notiks 27. martā, pl. 18.00 Leaside Memorial Community Gardens auditorijā. Programmā pianistes Ilze Didrichsones koncerts ar komp. Jāņa Ciruļa ievadvārdiem. Pēc koncerta kafijas galds. Ieejas kartes šim sarīkojumam dabūjamas iepriekšpārdošanā par $1,50 pie augšminētās organizācijas pārstāvjiem.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Ontario provinces premjērministrs Leslijs Frosts paskaidrojis, ka pašreizējie alkoholisko dzērienu lietošanas noteikumi netiks mainīti, jo tie izsargājot „tīneidžerus" no ieslīgšanas alkoholismā.

Pagājušajā nedēļā, iebrūkot tunelim zem Don upes pie Hogg's Hollow pieci cilvēki zaudēja dzīvības. Līdz šim glābēju komandai izdevies uziet 4 upurus. Piektā meklēšana turpinās. Šī bija lielākā katastrofa Toronto pēdējo pāris gadu laikā.

Vienīgais, kam laimējies izkļūt no t. s. „velna bedres" ir Valters Andrušuks, kas arī kanadiešu žurnālistiem atstāstīja drausmīgo notikumu.

Ugunsgrēks, kas izcēlies „Gill Interprovincial Lines Ltd." firmā, pēdējai nodarījis $360.000,- zaudējumus.

Filmzvaigznes Džinas Lolobridždidas tēvs izteicis neapmierinātību par Džinas vēlēšanos pārcelties uz pastāvīgu dzīvi Kanadā resp. Toronto.

Pirmā pasta kaste, kas gatavota no plastikas, nodota publikas lietošanā Otavā. Šādas pasta kastes paredzēts novietot arī citās pilsētās.

Kanadiešu pianiste Margareta Anna Airlande (Ireland) patlaban koncertē Lielbritanijā. Pēc tam māksliniece koncertēs Maskavā, Ļeņingradā, Ķijevā, Rīgā un Viļņā.

„PAZUDUŠAIS DĒLS" MINEAPOLĒ

DV Apvienības Minesotā Teātra kopa pēdējos pāris gados iestudējusi un izrādījusi vairākas lugas, iepriecinot skatītājus ar krietniem panākumiem. Patlaban sagatavošanā Rūdolfa Blaumaņa trīsdaļīga „Pazudušais dēls", kuras pirmizrāde paredzēta 26. martā, Mineapolē.

E. T.

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar **DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.**

LA apgāds

Kultūras apskats

● **Alfrēds Strombergs kompo**nējis mūziku Ingridas Viksnas Nerra dziesmai. Pirmoreiz tā tiks atskaņota M. Vētras jauno dziedoņu koncertos Vašingtonā — 9. aprīlī un Klīvlendā — 10. aprīlī. Pirmatskaņojumus piedzīvos arī Stromberga duets — Redz' kur jāja div' bajāri un četrbalsīgā — lokaitiesi mežu gali. Pirmoreiz brīvā pasaulē atskanēs arī Paulas Līcītes trio — Dzeguze kūko, un kāda tikko sarakstīta solo dziesma.

● **Adolfs Skulte Rīgā pabeidz** ievērojamu skaņdarbu ar Raiņa tekstu „Ave sol", izceļot savā darbā Raiņa domu gaitu, piešķirot tam lielisku skaņu tulkojumu. Darbu drīzumā atskaņos.

● **Visvecākais simfoniskais or**ķestris ASV dibināts 1842. gadā. Orķestra vadības pamatdoma bijusi aicināt par diriģentiem izcilus māksliniekus. To savā laikā arī diriģējuši Gustavs Mālers, Richards Strauss, Kamils Sensans u. c. Pašlaik orķestra galvenais diriģents ir Leonards Bernšteins.

● **Kristus Ciešanu izrādēm** Oberammergavas jaunajā teātra namā 1960. gadā Kristus lomai izraudzīts Tonijs Preisingers, bet Mariju tēlos 21 gadu vecā Irmi Denga. 1950. gadā šīs spēles apmeklējuši kopā 500.000 cilvēku no visām pasaules malām.

● **Pēc Heinricha fon Kleista** noveles „Markize von O" Heimo Erbess uzrakstījis operu „Julietta", kas pirmoreiz izrādīta Zalcburgas svētku spēlēs.

● **Richarda Vagnera svētku** spēles izrādes Baireutā 1959. gadā apmeklējušas 50.000 personas no dažādām zemēm.

● **Ķelnē nodibināts un atklāts** pirmais teātris jaunatnei. Ķelnē šogad notiks 34. pasaules modernās mūzikas svētki no 10. līdz 19. jūnijam.

● **Parīze tiek daudzināta par** mākslas pilsētu, kurp labprāt dodas mākslinieki no visas pasaules. Daudzi latviešu mākslinieki apmeklējuši Parizi, lai iepazītos ar mākslas darbiem, tecīniku, mūzejiem.

● **Pilsētas valde publicējusi sta**tistiku, ka Parīzē darbojas 60 teātru, 560 kino, 174 kabarē-teātri un 200 mākslas galeriju. Tas no jauna pierāda, ka Parīze visām citām pilsētām ir priekšgalā, jo Londonā ir 42 teātri, Nujorkā 30, Maskavā 27, Madridē 16, Atēnās 12 un Rietumberlinē 10.

● **Pāvests Jānis XXIII** ierosinājis sanāksmi katoļu un ortodoksu teologiem 1960. gada rudenī Venecijā. Šajā sanāksmē pāvests vēlētos noskaidrot zināmas sadarbības iespējas.

● **20. martā Upsalā latviešu un** zviedru tautas dziesmas dziedāja Elza Sedliņa un Vilma Bērziņa. Pie klavierēm bija Nellija Zālīte.

— ro.

SŪTOT SAIŅUS UZ DZIMTENI, IZMANTOJIET MŪSU STARPNIECĪBU

Mēs nesolām lēti, bet mūsu preces ir lētas, jo laba kvalitāte.

Katrs sainis ir apdrošināts — pazušanas gadījumā nosūtām otru saini vai arī izmaksājam atpakaļ naudu. Saiņi Latvijā nonāk 3—6 nedēļu laikā. Par saņemšanu piesūtām saņēmēja parakstītu pavadzīmi.

Uzdodied pilnu vārdu un uzvārdu, kā arī pareizu adresi.

PĀRTIKAS STANDARTSAIŅI

C—9 20 mārc. smalkā vai graudu cukura, mannas vai balto kviešu miltu (pēc norādījumiem, cik no katra) — $12.40

C—16 Iepriekšējais dubultoti — $20.50

T—9 20 mārciņas augstākā labuma kausētu cūkas tauku — $21.90

Z—9 20 mārciņas žāvēta cūkas speķa, bekona vai sviesta (pēc norād., cik no katra) — $26.75

S—9 20 mārciņas svaiga sviesta (paciņās) — $26.90

6—A 0,5 kg sviesta, 1 kg cūkas tauku, 1 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr rozīņu, 300 gr. šokolādes un 60 cigaretes — $18.90

6—B 2 kg sviesta, 2 kg īstas dūmdesas, 2 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 400 gr. šokolādes, 454 gr. žāvētu plūmju un 40 cigaretes — $30.75

8—A 1 kg cukura, 1 kg sviesta, 1 kg šķiņķa, 0,5 kg pupiņu kafijas, 100 gr. šokolādes, 100 gr. tējas un 550 karameļu — $16.75

8—B 2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg šķiņķa, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr. tējas, 610 gr. kakao un 40 cigaretes — $31.75

PĀRTIKAS SPECIĀLSAIŅI

PA — 5 mārc. konservēta, šķiņķa, 1 kg cūku tauku, 450 gr. aknu pastētes, 2 kg. sviesta, 2 kg cukura, 0,5 kg pupiņu kafijas un 60 cigaretes — $28.60
Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigaretes (Chesterfield, Camel vai Capstan) — $51.50

PB — 3 kg sviesta, 1 kg rīsu, 1,5 kg īstas dūmdesas, 0,5 kg pupiņu kafijas, 2 kg cukura, 1 mārc. kakao un 1 mārc. bišu meduss — 23,90
Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigaretes (Chesterfield, Camel, Capstan) — $45.90

Šo saiņu cenās ir ieskaitīti visi blakus izdevumi.

KUNGU UZVALKU DRĀNAS

Le — brūna, brūna ar retām svītrām vai pelēka musturota drāna vīriešu ikdienas uzvalkam, $4.60 metrā. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi (kopīgais svars 3,5 kg) — $23.75

Pa — tumši zila, tumši brūna vai pelēka vilnas drāna, $5,60 metrā. Komplekts (3,5 kg) — $26.75

Vi — tumša ar smalkām svītriņām vai dažādu nokrāsu smalki rūtaina angļu vai dāņu ķemdzijas drāna, $7.30 m. Komplekts (3,30 kg) — $33.25

La — tumši pelēka (t.s. koksa krāsa) vai baložpelēka, ļoti labas kvalitātes drāna, $8.20 m. Komplekts (3,3 kg) — $36.25

Hf — tumši pelēka, tumši zila, zaļgana vai brūngana angļu ķemdzju drāna, viegli svītrota, $8.60 m. Komplekts (3,3 kg) — $37.75

Hl — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas audums, dažādās nokrāsās, $11.90 m. Komplekts (3,3 kg) — $47.75

Ms — melns angļu ķemdzijas audums (iesvētībām, kāzām, viesību tērpiem u. t. t.), $7.30, $8.60, $11.90 metrā. Kvalitāte kā Vi, Hf vai Hl drānām. Arī komplektiem tādas pašas cenas kā Vi, Hf, vai Hl.

KUNGU MĒTEĻU DRĀNAS

Ks — dažādu nokrāsu pelēks vai brūngans audums, $4.90 metrā. Komplekts: 2,75 m un visi drēbnieka piederumi (kop. svars 3,4 kg.) — $23.50

Kf — izcilas kvalitātes un ļoti izturīgs vilnas audums dažādās krāsās, $6.90 m. Komplekts: $2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,4 kg) — $29.60

Kl — izcilas kvalitātes melns vai citas krāsas angļu mēteļu audums, $9.50 m. Komplekts: $2.75 m ar piederumiem (3,6 kg) — $36.50

FFk — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg) sākot ar — $44.75

DĀMU KOSTĪMIEM

Df — angļu vai dāņu ķemdzijas audums dāmu kostīmiem, izcilas kvalitātes, $8.20 metrā. Komplekts: 2,50 m drānas ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 2,8 kg) — $27.75

Ffd — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas drānas dāmu kostīmiem, sākot ar $11.90 metrā. Komplekts: 2,5 m ar visiem piederumiem (svars 2,8 kg), sākot ar — $36.50

DĀMU MĒTEĻU DRĀNAS

Dm — biezs pelēks, bēša, zaļgans vai ķieģeļu sarkans audums ar retām svītrām. Ļoti izturīgs audums, $4.95 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,2 kg) — $22.25

D2 — angļu drāna dāmu mēteļiem — pelēka; zaļgana vai zaļgana, vienkrāsaina, ļoti labas kvalitātes, $7.70 metrā. Komplekts 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,2 kg) — $30.50

Dl — izcilas kvalitātes melna vai citas krāsas angļu mēteļu drāna, $9.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3.4 kg) — $36.50

FFd — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu dāmu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m drānas ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg), sākot ar — $45.50

Šo saiņu cenām jāpieskaita klāt licence, porto un apdrošināšana.

5 kg sainim — $6.50 10 kg sainim — $8.50
15 kg sainim — $10.50 20 kg sainim — $11.50

Augšminētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

Lūdz uzdot pareizu pilnu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadījumā adresāts saini var arī nesaņemt.

PASŪTINĀJUMU ADRESĒJIET,
PIEVIENOJOT ČEKU vai MO,

DV SAINĪŠU DIENESTAM,
123 HURON ST., Toronto, Ont., Canada

ČETRU IZSTĀDE

Četri gleznotāji: prof. Augusts Annus, Fridrichs Milts, Jānis Gailis, Mārtiņš Krūmiņš savu ceļojošo izstādi rādījuši dažādās vietās, bet no 12.—19. martam tie viesojās Kalamazū ievērojamā latviešu kultūras apmetnē. Latviešu Biedrība izstādi iekārtojusi diezgan tikamās telpās savā nama augšējā zālē.

Visus četrus gleznotājus vieno tas, ka viņi savulaik mācījušies Latvijas Mākslas Akadēmijā, bet Annus tajā bijis arī par profesoru. Citādi viņu gleznošanas paņēmieni, stils, tematika ir visai patstāvīga, atšķirīga. Viņi nepleder pie galējiem modernistiem, neviens no viņiem neglezno atvalkani, taču jaunās gleznieciības meklējumi nav viņiem sveši, to iestrāva manāma viņu tematikā, krāsu likumā, formu un toņu veidojumā. Lielā mākslas kustība Latvijas sākumos, divdesmitos gados, nav pagājusi viņiem secen.

Augusts Annus dēvējams par latviskās teiksmas gleznotāju, par īstenības pacēlāju teiksmainā plāksnē. Viņa gleznu tēli ir īsteni, reāli, tai pašā laikā kā mītiskas gaismas apmetņi, kā dzijāku aiz parastās dzīves robežām stāvošu, aizsaulīgu esmi pauzdami. Izstādē viņš pledalās ar 20 darbiem. No tiem man ļoti patika Zēns pelēkā, latvisks vasaraudzis, kas mierīgs, sevi dusošs, skaidru ilgainu skatu šķiet rāugāmies nākamībā, savos vēl nedarītos darbos, kuru dīgli viņa būtībā neapzināti briest. Pelēkie necilie toņi pasvītrā pazemīgos sākumus, ap kuriem, varbūt, reiz sitīsies lielāko notikumu stari.

Spilgtu krāsu pretstatu bagāta ir Sieva ar galli (5.), Jāņu priekšvakars (19.) ar degošas maules tumšisarkano liesmas plandījumu. Rāmi skaista pie stāviem latviskā Penelope (15.) kā simbols daudzajām latvju sievām, kas gadiem gaida tālās jūrās meistos savus atšķirtos vīr Arī dažos portretos gleznojis šīs zemes tai pāri metis latv mirdzumu.

Fridrichs Milts pie gleznās parādās kā rās lietišķības p gleznošanu varētu „maģisko reālismu, radās, lai apzīmētu nāca pēc ekspresi ram 30. gadu sāku skaidrā zīmējumā, su tonos gandrīz ceļ priekšmetus. valda skaidriba, tikko manāma pri mācija, bet ne uz bīguma pusi. Vi liekas lecam no lo var nelevērot, tic Saules puķes (38. ir šādu spožu kont Bet Draugi (39.) kompozicija ar stā mu: vienā pusē b pusaizēnota sievie rā — mēļiem, plankumiem asi kās.

Jānis Gailis d jūras krastā, Pēr netāl no Liepājas gleznas izstādē ir par jūru, par jūr vētrā, miglā. Bet kādu parādību tv lī; tās auž savu nedarītos darbus, kuru dīgli viņa priekšmetiem, dvē būtībā neapzināti briest. Pelēkie tas dūmakas plūs necilie toņi pasvītrā pazemīgos tuļo it kā pasaule sākumus, ap kuriem, varbūt, reiz pot. Jāņa Gaiļa sitīsies lielāko notikumu stari. koku gleznojumi miglas, mākoņu, v svēdrām pilni. Te kas, vējainas ai gleznu mūžīga mierā, zilganos t noskaņā, tikai sk turētās trauksmes

„Četru grupas" izstādē Kalamazū, par darbie mus sniedz prof. A. Annus.

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta vi

(28. turpinājums)

„Nu ar to viņa nopemsies vēl labu laiku," Ojārs un sekoja Pelerinam, izspraukdamies ārā vju spraugu.

***

Cilvēki gāja uz manēžu, vienlnieki klusēd pulciņos mundri sarunādamies. Valodas par drēbju sadali bija jau paklidušas (vai tīšām pakl pa visu nometni. Un cilvēki gāja, lai dzirdētu pavēstījumu no paša komandanta mutes. Bija karstgalvji, kas loloja ceribas šķivja pasniegšan smē dzirdēt pavisam fantastiskas lietas. Piemē ži čukstēja, ka tikšot paziņota pārvietoto personu organizēšana. Krievi ar amerikāņiem faktiski sagājuši ragos, kaut to uz ārieni vēl mēģinot nos tavošanās karam tomēr jau jūtama. Nopietns k cās šodien saskaitījis desmit vilcienu gaštāvus, p ar tankiem, lielgabaliem un ložmetējiem, kas pojuši austrumu virzienā. Un nakti kara transp tība esot vēl dzīvāka. Ekai, kurā viņš dzīvojot, l uz Mainas pusi, un tad pa savas istabas log varot redzēt — vilciens pēc vilciena, pilni ar stobriem, braucot vairāk pa nakti, lai krievu s redzētu un nezinātu uz kuru pusi karaspēka ku tiek. Uz austrumiem, tikai uz austrumiem.

„Kaut tikai tā braukšana mājās nesanāktu nākamo pavasari, par sējas laiku," citiem pa vi damies un zūdidamies un pīpiti pakšķinādam Darbacis.

Puķukāposta kundze par šādām un līdzīgā

T SAIŅUS
DZIMTENI,
OJIET MŪSU
PNIECĪBU
ti, bet mūsu preces
laba kvalitāte.
— pazušanas gadījumā nosūtām
iam atpakaļ naudu. Saņņi Latvijā
ar saņemšanu piesūtām saņēmēja
tu pavadzīmi.
uzvārdu, kā arī pareizu adresi.
AINI
i graudu cukura, mannas
ltu $12.40
cik no katra)
oti $20.50
ikā labuma kausētu cūkas
..... $21.90
cūkas speķa, bekona vai
cik no katra) $26.75
sviesta (paciņās) $26.90
cūkas tauku, 1 kg žāvēta
kafijas, 425 gr roziņu, 300
cigaretes $18.90
īstas dūmdesas, 2 kg žāvēta
kafijas, 425 gr. roziņu, 400
r. žāvētu plūmju un 40 ci-
..... $30.75
sviesta, 1 kg šķiņķa, 0,5 kg
gr. šokolādes, 100 gr. tējas
..... $16.75
viesta, 2 kg šķiņķa, 1 kg pu-
gr. šokolādes, 200 gr. tējas,
cigaretes $31.75
NI
, šķiņķa, 1 kg cūku tauku,
s, 2 kg. sviesta, 2 kg cukura,
as un 60 cigaretes $28.60
bultots, pievienojot 200 ci-
d, Camel vai Capstan) $51.50
rīsu, 1,5 kg īstas dūmdesas,
fijas, 2 kg cukura, 1 mārc.
bišu medus 23,90
bultots, pievienojot 200 ciga-
Camel, Capstan) $45.90
eskaitīti visi blakus izdevumi.
ĀNAS
retām svitrām vai pelēka
vīriešu ikdienas uzvalkam,
lekts: 3,25 m drānas un visi
rni (kopīgais svars 3,5 kg) $23.75
orūna vai pelēka vilnas drā-
omplekts (3,5 kg) $26.75
n svitriņām vai dažādu no-
ina angļu vai dāņu ķemdzi-
n. Komplekts (3,30 kg) $33.25
koksa krāsa) vai baložpelēka,
ātes drāna, $8.20 m. Kom-
..... $36.25
ši zila, zaļgana vai brūngana
rāna, viegli svitrota, $8.60 m.
g) $37.75
litātes angļu ķemdzijas au-
krāsās, $11.90 m. Komplekts
..... $47.75
dzijas audums (iesvētībām,
ērpiem u. t. t.), $7.30, $8.60,
alitāte kā Vi, Hf vai Hl drā-
ktiem tādas pašas cenas kā
ĀNAS
pelēks vai brūngans audums,
plekts: 2,75 m un visi drēb-
(kop. svars 3,4 kg.) $23.50
un ļoti izturīgs vilnas audums
$6.90 m. Komplekts: $2.75 m
ka piederumiem (svars 3,4 kg) $29.80
melns vai citas krāsas angļu
$9.50 m. Komplekts: $2.75 m
(3,6 kg) $36.50
litātes dažādu krāsu mēteļu
r $12.90 metrā. Komplekts:
piederumiem (svars 3,6 kg)
..... $44.75
ķemdzijas audums dāmu kos-
valitātes, $8.20 metrā. Kom-
ānas ar visiem drēbnieka pie-
2,8 kg) $27.75
litātes angļu ķemdzijas drā-
miem, sākot ar $11.90 metrā.
m ar visiem piederumiem
ākot ar $36.50
AS
ša, zaļgans vai ķieģeļu sar-
retām svitrām. Ļoti izturīgs
etrā Komplekts: 2,75 m ar
piederumiem (svars 3,2 kg) $22.25
nu mēteļiem — pelēka; zilga-
vienkrāsaina, ļoti labas kvali-
. Komplekts 2,75 m ar visiem
urs 3,2 kg) $30.50
melna vai citas krāsas angļu
.90 metrā. Komplekts: 2,75 m
umiem (svars 3.4 kg) $36.50
alitātes dažādu krāsu dāmu
sākot ar $12.90 metrā. Kom-
rānas ar visiem piederumiem
ākot ar $45.50
apieskaita klāt licence, porto un
apdrošināšana.
$6.50 10 kg sainim $8.50
$10.50 20 kg sainim $11.50
ktus var apvienot pēc izvēles līdz
nai svara robežai.
nu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadī-
ts saini var arī nesaņemt.
ESĒJIET,
PIEVIENOJOT ČEKU vai MO,
ŠU DIENESTAM,
ST., Toronto, Ont., Canada

ČETRU IZSTĀDE KALAMAZŪ

Četri gleznotāji: prof. Augusts Annus, Fridrichs Milts, Jānis Gailis, Mārtiņš Krūmiņš savu ceļojošo izstādi rādījuši dažādās vietās, bet no 12.—19. martam tie viesojās Kalamazū ievērojamā latviešu kultūras apmetnē. Latviešu Biedrība izstādi iekārtojusi diezgan tikamās telpās savā nama augšējā zālē.

Visus četrus gleznotājus vieno tas, ka viņi savulaik mācījušies Latvijas Mākslas Akadēmijā, bet Annus tajā bijis arī par profesoru. Citādi viņu gleznošanas paņēmieni, stils, tematika ir visai patstāviga, atšķirīga. Viņi nepieder pie galējiem modernistiem, neviens no viņiem neglezno atvalkani, taču jaunās gleznieciības meklējumi nav viņiem sveši, to iestrāva manāma viņu tematikā, krāsu likumā, formu un toņu veidojumā. Lielā mākslas kustība Latvijas sākumos, divdesmitos gados, nav pagājusi viņiem secen.

Augusts Annus dēvējams par latviskās teiksmas gleznotāju, par īstenības pacēlāju teiksmainā plāksnē. Viņa gleznu tēli ir īsteni, reāli, tai pašā laikā kā mītiskas gaismas apmetņi, kā dziļāku aiz parastās dzīves robežām stāvošu, aizsauļigu esmi pauzdami. Izstādē viņš piedalās ar 20 darbiem. No tiem man ļoti patika Zēns pelēkā, latvisks vasaraudzis, kas mierīgs, sevī dusošs, skaidru ilgainu skatu šķiet raugāmies nākamībā, savos vēl nedarītos darbos, kuŗu dīgli viņa būtībā neapzināti briest. Pelēkie necilie toņi pasvītrā pazemīgos sākumus, ap kuŗiem, varbūt, reiz sitīsies lielāko notikumu stari.

Spilgtu krāsu pretstatu bagāta ir Sieva ar gaili (5.), Jāņu priekšvakars (19.) ar degošas maules tumšisarkano liesmas plandījumu. Rāmi skaista pie stāviem latviskā Penelope (15.) kā simbols daudzajām latvju sievām, kas gadiem gaida atgriežamies tālās jūrās mestos Odisejus — savus atšķirtos vīrus un dēlus. Arī dažos portretos, kur Annus gleznojis šīs zemes sievieti, viņš tai pāri metis latviskās Laimas mirdzumu.

Fridrichs Milts piecās izstādītās gleznās parādās kā jaunās skaidrās lietiškības paudējs. Viņa gleznošanu varētu dēvēt par „maģisko reālismu," bet šis vārds rādās, lai apzīmētu virzienu, kas nāca pēc ekspresionisma apmēram 30. gadu sākumā. Milts asā skaidrā zīmējumā, spilgtos krāsu toņos gandrīz tēlnieciski izceļ priekšmetus. Viņa gleznās valda skaidrība, noteiktība, tik tikko manāma priekšmetu deformācija, bet ne uz neglītuma, rieburguma pusi. Viņa gleznojumi liekas lecam no logatiem, tos nedrīkst nelievērot, tie pievelk aci. Saules puķes (38.), Mērija (41.) ir šādu spožu kontrastu paraugi. Bet Draugi (39.) - interesanta kompozicija ar stāteniskoo šķēlumu: vienā pusē bālgana aizkara pusaizēnota sievietes figūra, otrā — mēļiem, sārtiem zieda plankumiem asi punktētais kaķis.

Jānis Gailis dzimis Baltijas jūras krastā, Pērkones pagastā, netāl no Liepājas. Visas viņa 16 gleznas izstādē ir it kā atmiņas par jūru, par jūras noskaņām vētrā, miglā. Bet atmiņas neļauj kādu parādību tvert pilnīgi reāli; tās auž savu gaisotni ap priekšmetiem, dvēseliģas apgarotas dūmakas plūst, veidojas, mutuļo it kā pasaulei pirmatnēji topot. Jāņa Gaiļa jūras, krasta, koku gleznojumi ir ekspresīvi, miglas, mākoņu, viļņu mutuļiem, svēdrām pilni. Te it kā dinamiskas, vējainas ainavas satvertas gleznu mūžīgajā nekustīgajā mierā, zilganos toņos pelēcīgajā noskaņā, tikai skatītājs izjūt apturētās trauksmes vēdas.

Mārtiņš Krūmiņš, tāpat kā Gailis, ir ainavnieks. Tematikā arī viņam pārsvarā dzimtenes atmiņas — Latvijas pelēcīgās ainavas. Dažos viņa gleznīskos tēlojumos manāma Purvīša iestrāva (Atkusnis 49., Ziemas diena 50.), taču viņa toņi ir tumšāki nekā Purvītim, viņa gleznojums grūtsirdīgāks. Viņš nemīl krāsu pretstatus, bet sacer pa lielākai daļai vienādās gammās. Arī tur, kur parādās „karstākas" krāsas (sarkana) kā Ķieģeļnīcās 42., šo karstumu remdē, dzēš zilgani vēsais fons. Krūmiņa pieeja dabai naīvāka, bez vēlēšanās dabu pārveidot vai tajā ielikt sava prāta izdomas, bet viņš valdzina ar sirsnību, rudenīga miera noskaņu, skumju liriskumu (Rudens 52., Veļu laikā 54.).

Izstāde uz Kalamazū latviešiem atstāja labu iespaidu. Jau pirmajās divās dienās tapa pārdotas 14 gleznas no 54 pavisam izstādītām.

Man bija prieks satikties ar sen neredzētu draugu Augustu Annu, kas bija ieradies izstādi sakārtot kopā ar šeit mītošo gleznotāju Arnoldu Sildegu, kā arī Nujorkas dziesmu svētku rīcības komitejas uzdevumā pasniegt kokli korim Dziesmu Vairogs. Šī izdarība pavairoja atklāšanas brīža svinīgumu. Savā uzrunā, izstādi atklājot, centos aprādīt mūsu mākslas sevišķos uzdevumus tautas gara kultūrā. Prof. Augusts Annus gaŗākā runā pastāstīja par četru grupas rašanos, par glezniecības gaitām, meklējumiem, allaž uzsvērdams latviskās mākslas un gara kultūras neatkarības nozīmi, nepieciešamību kā šeit, tā dzimtenē. Mēs varam zaudēt gan valstisko neatkarību, bet ne savas kultūras patstāvību.

Jānis Veselis

Dr. Zentas Mauriņas 10. turneja

Dr. Zenta Mauriņa aprīļa mēnesī dosies savā kārtējā priekšlasījumu turnejā uz Vāciju un Šveici. Priekšlasījumi notiks sekojošās vācu pilsētās:

26. aprīlī Libekā, 29. — Eutinā, 3. maijā Hamburgā, 4. — Ķīlē, 6. — Osnabrikā, 8. — Brēmenē, 9. — Sonnenbergā, 10. Braunšveigā, 12. — Volfenbitelē, 13. — Peinē, 15. — Hahnenklee, 16. — Bad Gandersheimā, 17. — Bad Harcburgā, 20. — Mindenē, 22. — Kaselē, 23. — Disseldorfā, 25. — Darmstadtē, 27. — Heidelbergā, 28. — Pforcheimā, 31. — Memmingenē, 1. jūnijā — Minchenē, 8. — Freiburgā, 9. — Lērrachā, pēc tam turneja turpināsies Šveicē.

Meta Skrastiņa.

ZIEMAS SMARŽA

Pilni gaisi baltu ziedu,
Pilna sirds top tālo dienu. —
Sniega pārslas vieglā dejā,
Sarauj rūpju pavedienu,
Vieglums gaišs sit smaidu sejā.

Apsnieg tavas dzijās bēdas,
Aizsnieg svaigi mītās pēdas.
Maza, balta debess paija,
Nākusi kā Dieva vēda,
Tevi saplūšanā aija.

Izzūd ceļi svešie, svešie krasti,
Dārzos koki, krūmi neierasti.
Un es stāvu brīnā samulsusi:
Šurp no tēva sila mīļā,
Ziemas smarža mani applūdusi.

GLEZNOTĀJA V. GŪTMANA GLEZNU IZSTĀDE

Laikā no 27. marta līdz 3. aprīlim mākslinieks V. Gūtmanis rīko savu otro gleznu izstādi draudzes nama augšējā zālē. Sakarā ar to apmeklēju mākslinieku viņa studijā, kas izbūvēta pašā mājas bēniņos un ar griestu apgaismojumu un plašām telpām īsti piemērota šādam radīšanas darbam.

Sarunā V. Gūtmanis pastāsta, ka šī izstāde aptvers pēdējos 20 gados gleznotos darbus, bet vairāk kā puse ir pilnīgi jauni.

Kā parasti V. Gūtmaņa darbos dominē dabas ainavas ar Latvijas un Vācijas motīviem. Kā interesantu jaunināJumu V. Gūtmanis ieviesis gleznu izlozi: uz katriem nopirktiem 50 katalogiem tiks nodota viena glezna izlozei, līdz šim nodotas jau 6 lielā formāta gleznas. Kā pirmie izlozei atsaukšies jau P. Birzgalis no Vajomingas, iegūstot kataloga 1. n-ru, un māc. P. Langins — 2. n-ru.

V. Gūtmanis 1942. g. beidzis Latvijas mākslas akadēmijā prof. V. Purvīša meistardarbnīcu, iegūstot mākslinieka-gleznotāja gradu. Izstādē būs skatāmi 55 darbi.

H. K.

„Četru grupas" izstādē Kalamazū, par darbiem paskaidrojumus sniedz prof. A. Annus.

Gleznotājs V. Gūtmanis savā darbnīcā Mineapolē.

VISUR ESOŠAIS OPTIMISTS

TEODORA ZELTIŅA PAZIŅU PROFILI (7)

Tādu cilvēku nav daudz, ar kuŗiem runājot pirmoreiz, jūs jūtaties tā, it kā būtu saticis vecu paziņu. Jautājumi, kam esat meklējis atbildi, nodarbinājuši arī viņu, jums netrūkst nepiespiestu un kopēju valodu, liktos, ka sarunu partneris ir gluži vai vienās domās ar jums, līdz piepeši atskārstat, ka viņš jūs nemanot novedis dažkārt pie stipri citādiem ieskatiem. Turklāt tas notiek tā, ka neesat no viņa puses ne brīdi juties kaut kādu pārākuma toni balsī vai savas pārliecības uzspiedēja neiecietību. Smalkjūtīgs cilvēks ar šūpuli ieliktām diplomāta dāvanām — par Vili Hāzneru tāds priekšstats man radās pēc pirmās draudzīgās tikšanās. Tādēļ biju pagalam pārsteigts, pārskirstot viņa 50 gadu jubilejas rakstu albumu, jo manas (jāatzīstas, valsirdīgi) zināšanas par kaŗiem un kaŗotājiem ir gaužām trūcīgas.

Izmantodams brīdi, kad rosīgo rabiedrisko darbinieku blakus istabā ieaicināja nepaciešīgs tālruņa zvans, pārlaidu acis vairākām ciņas biedru rakstu rindām, kas daudzinājušas viņu kā varoņīgu cīnītāju. Piemēram, bij. Kaŗa skolas priekšnieks pulkv. A. Kripēns cita starpā rakstījis: „Majora kaujas virsnieka slava nodibinājās pulkā diezgan ātri. Īsā laikā viņš bija abu šķiru Dzelzskrusta kavalieris, II šķiru saņemdams vēl kā adjutants atkāpšanās operācijā uz Ostrovu par kaujas nopelniem pie Čiča-čevo, b t I šķiru — kā bataljona komandieris Veļikajas pozicijās par augstienes 93,4 atgūšanu pie Ostrovas. — Kad šīni frontes iecirkni 26. martā sākās krievu lieluzbrukums un tie pārcēlās pār Veļikaju, Hāzners bija Novij Putj komandieris un viņa rīcībā uzbrukuma norobežošanai bija 5 bataljoni. Par kaujas nopelniem Opočkas pozicijās pie Jāņu kalna 1944. g. Jāņos H. pakupiem runājot pirmoreiz, jūs jūtaties tā, it kā būtu saticis vecu paziņu. Jautājumi, kam esat meklējis atbildi, nodarbinājuši arī viņu, jums netrūkst nepiespiestu un kopēju valodu, liktos, ka sarunu partneris ir gluži vai vienās domās ar jums, līdz piepeši atskārstat, ka viņš jūs nemanot novedis dažkārt pie stipri citādiem ieskatiem. Turklāt tas notiek tā, ka neesat no viņa puses ne brīdi juties kaut kādu pārākuma toni balsī vai savas pārliecības uzspiedēja neiecietību. Smalkjūtīgs cilvēks ar šūpuli ieliktām diplomāta dāvanām — par Vili Hāzneru tāds priekšstats man radās pēc pirmās draudzīgās tikšanās. Tādēļ biju pagalam pārsteigts, pārskirstot viņa 50 gadu jubilejas rakstu albumu, jo manas (jāatzīstas, valsirdīgi) zināšanas par kaŗiem un kaŗotājiem ir gaužām trūcīgas.

Izmantodams brīdi, kad rosīgo rabiedrisko darbinieku blakus istabā ieaicināja nepaciešīgs tālruņa zvans, pārlaidu acis vairākām ciņas biedru rakstu rindām, kas daudzinājušas viņu kā varoņīgu cīnītāju. Piemēram, bij. Kaŗa skolas priekšnieks pulkv. A. Kripēns cita starpā rakstījis: „Majora kaujas virsnieka slava nodibinājās pulkā diezgan ātri. Īsā laikā viņš bija abu šķiru Dzelzskrusta kavalieris, II šķiru saņemdams vēl kā adjutants atkāpšanās operācijā uz Ostrovu par kaujas nopelniem pie Čiča-čevo, b t I šķiru — kā bataljona komandieris Veļikajas pozicijās par augstienes 93,4 atgūšanu pie Ostrovas. — Kad šīni frontes iecirkni 26. martā sākās krievu lieluzbrukums un tie pārcēlās pār Veļikaju, Hāzners bija Novij Putj komandieris un viņa rīcībā uzbrukuma norobežošanai bija 5 bataljoni. Par kaujas nopelniem Opočkas pozicijās pie Jāņu kalna 1944. g. Jāņos H. pakaŗavīriem nokļuva sarkano aizmugurē un pēc daudziem dēkaiņiem piedzīvojumiem 12. dienā sasniedza savējo līnijas pie Kārsavas. Viņam uzticēja 32. grenadieru pulka komandēšanu, bet pēc 15. divizijas pārcelšanās uz Vāciju — šīs divizijas fizilieŗu bataljonu. 1945. gada 23. janvārī sakarā ar Immenhēimas ieņemšanu Hāznera vārdu jau otrreiz pieminēja virspavēlniecības ziņojumā. Uzbrukuma turpinājumā dažas dienas vēlāk H. smagi ievainoja, un ar lielām grūtībām viņu izdevās iznest no kaujas lauka. Ar šo ievainojumu Hāznera kaujas gaitas bija noslēgušās."

Lakonisks kaŗavīra ziņojums par kaŗavīru. Bet aiz sausajām, faktus konstatētājām rindām izlasām pietiekami daudz, lai ieraudzītu cīnītāju visā augumā. Un tādēļ es skatos uz Vili Hāzneru stipri citādām acīm, kad komitejas Latvijas brīvībai loceklis atgriežas un nosēžas atkal man preti mīkstajā zvilnī, jo viņš nekad nav pieminējis savus ordeņus vai licis kādam manīt to šķindēšanu uz savām krūtīm, tāpat kā nav atgādinājis sevi kā varoņīgu cīnītāju.

„Ordeņi, tie man kaut kur ir pazuduši," Hāzners bez sevišķām sirdssāpēm atbild. Starp papīriem gan saglabājies atzinības raksts ar paša Hitlera parakstu — strupu, lejup nolektu burtu struņķiti. „Būs jāpārdod kādam autografu vācējam . . .

Par savu kaŗavīru kaujām viņš nevīpsnā: tās bijušas kaujas, kas paliks neaizmirstamas kā viņa paša atmiņā, tā latviešu leģiona vēsturē, kaujas, no kuŗām 700 cilvēku vietā dzīvi atgriežas 60. Hāzners par tām ir iecerējis sarakstīt grāmatu īpatnējā kompozicijā, un zinot, ka viņam ir veikla spalva, grāmata būtu gaidāma ar interesi, bet: „Es pagaidām nezinu, kad iznāks piesēsties pie grāmatas rakstīšanas."

Žēl. Gribētos pierunāt, lai atmiņu rakstītājs jau tagad mēģina atlicināt tam laiku, bet ienāk Hāznera kundze, un viņas klusi smaidošajā klātienē mēs atceramies gaišākus pagātnes gadus, kaŗ „liekas" arī no tālienes būtu sākuši priecīgi smaidīt.

Ar omulīgu smaidu Vilis Hāzners stāsta par savām cilvēciskajām vājībām, atzidamies starp citu tādā „mānticībā" kā ticēšanā sapņiem. Nobeidzis kaŗa skolu kā 7. labākais absolvents, Hāzners varējis izvēlēties dienesta vietu. Viņš izšķīries par Alūksni, jo iepriekš nosapņojis sevi tur dienam . . .

Liekas, ka toreizējais sapņotājs šo sapņa ietekmēto izvēli nav nožēlojis, jo atceras Alūksnē pavaditos jaunā virsnieka gadus (līdz aiziešanai pēc sešiem gadiem uz Augstāko kaŗa skolu, ko nobeidza kā jaunākais Latvijas armijas kapteinis) ar lielu sirsnību. Klausoties viņa stāstā, kļūst nojaušami arī iemesli. Tie ir divi. Pirmkārt, Alūksnē Hāznera gaitas krustojas ar vēlāko dzīves biedri Elzu, kas saistījusi ne tikai jaunā leitnanta, bet arī augstākās pulka vadības uzmanību. Proti: Hāznera kundze bijusi tik laba peldētāja, ka atļāvusies pa laikam jo tālu iepeldēt ezerā. Tas leitnanta priekšniecībai licies bīstami (laikam pēc reglamenta virsnieku slevām varonīgām nav jābūt) un pārgalvīgajai peldētājai aizliegts tik tālu peldēt.

„Lūdzu, par to tik nerakstiet avīzē," klusi simpatiskā Hāznera kundze ļoti nopietni mani nobrīdina.

Protams es apsolu, un tādēļ šai vietā man jāatzīstas, ka neesmu solījumu turējis, jo ceru, kā nebijušu armijā, mani par to nevarēs nodot kaŗa tiesai.

Otrkārt, Alūksnē Vilim Hāznera pavēršās plašas iespējas sabiedrikai rosībai, jo visi turienes kultūrālie pasākumi centrējušies ap 7. Siguldas kājnieku pulku. It īpaši grandiozas un pazīstamas visā Latvijā bijušas brīvdabas izrādes, kuŗās piedalījušies ne tikai pulka kaŗavīri, bet kauju skatos dārdināti pat īsti lielgabali. Speciāli šim izrādēm savu Dvēseļu puteni dramatizējis Aleksandrs Grīns un plašajām izspēlēšanās iespējām piemērotu lugu sarakstījis arī Valdemārs Sauleskalns. Hāzners bijis šo teātŗa izrāžu administrātors un vajadzības gadījumos aktieris, nevairīdamies arī sieviešu lomu.

Kādu jo plaši iecerētu Jāņu uzvedumu iestudējis Jānis Muncis ar palīgu Vilibertu Stālu. Lai diriģētu no dažādām pusēm kopā nākošās dziedātāju masas, Hāzneram vajadzējis stāvēt skatu torņi un dot tām signālus. Viņš, pritams, bijis sava augstā uzdevuma pašos augstumos, bet neba tādi bijuši visi dziedātāji, un dažas grupas, paagrāk iekampušas miestiņu (kā jau Jāņos tas pieklājas), paagrāk arī sākušas dziedāt. Cik ilgi ar siltu galvu dziedādams uz vietas nostāvēsi? Sākusies bīstama kustēšanās uz sarīkojuma vietu pirms noliktā laika. Lai glābtu režisoru Munci no galīga izmisuma, augsti stāvošais „diriģents" darījis ko varēdams, lai savaldītu pārlieku centīgos dziedātājus un spēlētājus.

(Nobeigums 8. lpp.)

DRUPU REPUBLIKA

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta vinetē.

(28. turpinājums)

„Nu ar to viņa noņemsies vēl labu laiku," domāja Ojārs un sekoja Pelerīnam, izspraukdamies ārā pa durvju spraugu.

***

Cilvēki gāja uz manēžu, vienlnieki klusēdami, citi pulciņos mundri sarunādamies. Valodas par gaidāmo drēbju sadali bija jau paklīdušas (vai tīšām paklīdinātas) pa visu nometni. Un cilvēki gāja, lai dzirdētu šīs ziņas pavēstījumu no paša komandanta mutes. Bija pat tādi karstgalvji, kas loloja cerības šķivja pasniegšanas sanāksmē dzirdēt pavisam fantastiskas lietas. Piemēram, dažī čukstēja, ka tikšot paziņota pārvietoto personu armijas organizēšana. Krievi ar amerikāņiem faktiski jau esot sagājuši ragos, kaut to uz ārieni vēl mēģinot noslēpt. Gatavošanās kaŗam tomēr jau jūtama. Nopietns kungs teicās šodien saskaitījis desmit vilcienu sastāvus, piekrautus ar tankiem, lielgabaliem un ložmetējiem, kas visi aizripojuši austrumu virzienā. Un nakti kaŗa transportu kustība esot vēl dzīvāka. Ēkai, kuŗā viņš dzīvojot, logi izejot uz Mainas pusi, un tad pa savas istabas logu naktīs varot redzēt — vilciens pēc vilciena, pilni ar lielgabalu stobriem, braucot vairāk pa nakti, lai krievu spiegi neredzētu un nezinātu uz kuŗu pusi kaŗaspēka kustība notiek. Uz austrumiem, tikai uz austrumiem.

„Kaut tikai tā braukšana mājās nesanāktu vēlāk par nākamo pavasari, par sējas laiku," citiem pa vidu mūdīdamies un zūdīdamies un pīpīti pakšķinādams, runāja Darbacis.

Puķukāposta kundze par šādām un līdzīgām runām, pie sava veikala stāvēdama, smējās ar greizu muti un laiku pa laikam izmeta pa dzēlīgai piezīmei. Viņa uz manēžu negāja, jo bija tik nelietīgi piekrāpta un atstumta no šķivja pasniedzējas godā. Lai tur tie blēži izdarās tagad paši, viņai tie miglu acīs vairs neiepūtīs. Bija gan aizsūtījusi vīru, lai paklausās, ko īsti tur melsīs, bet to jau varēja zināt, uzminēt bez klausīšanās: Pilītes, plikas pilītes! Draņķa Pelerīns jau arī bija aizslēdzis veikalu un pazudis — labu laiku. Kā tad citādi — visi blēži vienā čupā. Nu, lai pagaida, kad viņa pati ar glumo kundziņu izrēķināsies, kad svētdien jausies ievēlēties par dāmu komitejas priekšnieci. Tad izmetīs Amorīju laukā no veikala kā skangalu, jau pirmajā komitejas sēdē pieprasīdama, ka žūpu midzenis zem baznīcas likvidējams. Kur tādā vietā cilvēks var pielūgt Dievu un nožēlot zemes grēkus, ja grīdai cauri no apakšas sūcas augšā alus, vīna, siļķu un diez vēl kādas smakas, jo vakaros Pelerīna veikalā bija redzējusi ielienam stipri aizdomīga izskata sievietes, laikam vācietes, kas nometnē citādi netika redzētas. Dāmu komitejas priekšniece gan jau bija Bullīša kundze, bet — to viņa dabūs pie malas tā vai citādi, izgudros kādu pamatīgu āķi.

Puķukāpostiene pēkšņi pārtrauca atriebības plānkalšanu un pagājās pretī Žanim Miedziņam, kas arī, tikko no darba pārnācis, steidzās uz manēžu. Viņa šim nabaga nelaimīgajam cilvēkam, aiz deguna vazātajam vīram atvērs acis, pateiks, lai pieskata stingrāk palaidnieci sievu, kas sākusi pīties ar pavedēju Pelerīnu.

„Uz kurieni tad nu tik steidzīgi, ka neiznāk pat pieklājīgu labdienu pateikt," Puķukāpostiene jautāja kā nezinājusi, roku oses sānos iesprauzdama.

„Esmu nokavējies, sieva jau aizgāja — būšot jāpasniedz komandantam pukes, no teātŗa viņu izraudzījuši," Žanis steigdamies nobēra.

„Ak šitā viņa jums stāsta? Teātris gan, pati upmalā to puspliko teātri redzēju — abus kopā ar Pelerīnu."

Žanis Miedziņš apstājās kā pienaglots pie asfalta, un nekustējās vairs no vietas: „Ko — jūs sakāt — teātris šodien mēģināts upmalā, mēģinājuši puspliki? Kas tā par traku puspliko lugu? Uu — un — tas Pelerīns — arī kāds aktieris?"

Puķukāposta kundze no visas sirds iežēlojās par nabaga vīru, kas acīm redzot dzīvoja kā zirgs ar klapēm uz acīm, nezinādams ne nieka par palaidnīgās sievas grēka ceļiem. Un viņa nevilcinādamās sekoja dvēseles cēlajam aicinājumam. Pelerīna aptaurētās sievas vīru sāņus pavilkusi, lai abi nestāvētu citiem ceļā, Puķukāpostiene sāka stāstīt, gandrīz vai pati apraudādamās.

Žanis Miedziņš klausījās, klausījās, kļūdams zem melnā pinkainā matu cekula bālāks un bālāks, tad sakoda zobus un spīdošām acīm gāja atpakaļ uz savu augstu gaisā iemūrēto lizdu. Kā parasti, sarkanajā ķieģeļu sienā pāri visām citām tur spīdēja baltās durvis. Ar kādu prieku no darba vakaros nākdams, viņš tām bija vienmēr tuvojies kā savas laulības gaišajam simbolam, būdams pārliecināts un zinādams, ka uzticīgā Lēnīte ar siltām rokām viņu tur sagaidīs. Uu nu?

Puķukāpostiene un Miedziņš tomēr nebija vienīgie, kas palika šovakar uz manēžu neaizgājuši. Ojārs Lubāns ielikās gultā nosnausties, lai naktī ar svaigāku galvu atkal kādas stundas varētu pastrādāt un nobeigt Lubānas cikla pirmo stāstu. Augusts Auriņš ar jauno balādi kabatā aizrikšoja pie Pēteŗa Ērmaņa. Pēc vakarēšanas pie Kadiļiem viņu bija apsēdis jauns tikums (varbūt arī netikums) mākties citiem virsū ar savu balāžu priekšā lasīšanu. Un tā kā Ērmanis no jaunā balādnieka nekad vēl nebija mēģinājis atkratīties, rādīdams itin laipnīgu un draudzīgu vaigu, vai katru reizi ar nūle pabeigtu balādi kabatā Auriņš joza uz dzejnieka pagrabu.

Pēteris Ērmanis dzīvoja tai pašā mājā (ar norauto galu), kur Irma Grebzde, tikai daudz zemāk par jauno novelisti. Lai tiktu pie viņa bija jākāpj uz leju un jāgrābstās pa tumšu, kastēm piekrautu pagaraba priekštelpu. Ja tumšā durvis laimējās sagrābstīt un pieklauvēt, tad dzejnieks laipnīgi atvēra, ievezdams cieminu telpā, kas nebija vairs tik tumša. Tomēr par gaišu to nevarēja saukt, jo ārpusē spīdošajai dienas gaismai lai tiktu pie iesirmā dzejnieka, zemājā pagraba logā vēl bija jāizlaužas cauri sakuplojušam nezāļu mežam, jo logs bija vienā limenī ar zemi. Jā, cik savādi — bieži bija domājis Augusts, sēdēdams Ērmaņa krēslainajā miteklī. Cik citādi izskatās lietas, aplūkotas no citādākas perspektīvas nekā parasti. No lejas — pazemīgā pazemes perspektīvā pat zāle izskatījās pēc divaina meža milzu kokiem. Iespējams, ka pati zeme, ja viņai būtu miljoniem acu, visu uz sevis redzētu tādu — lielu, skaistu, nozīmīgu — katru vajadzīgu tam paredzētajā vietā. Bet tā kā zemei nebija acu (vismazāis cilvēku izpratnē), tad viņas acīm pa laikam dzīvē skatījās dzejnieki, gaskatīdami vissīkāko lietu skaistumu, kam steidzīgais cilvēks ikdienā vienaldzīgi pagāja gaŗām. Un Pēteris Ērmanis piederēja pie šādiem dzejniekiem, kas redzīgām zemes acīm sauca: Es visur dzīvību redzu! Vai šķietami bezjēdzīgā dzīve reizēm neizspēlēja asprātīgu joku, piemēram, kā tagad — nostādīdama dzejnieku pašu pret virszemes lietām tā dzejas zīmētajā perspektīvā. Tālab nemaz arī nebija jābrīnās, ka Ērmanis par dzīvi pagrabā sevišķi nesūrojās, viņš bija dzīves vienkāršībā un pieticībā ne mazāk īsts kā viņa dzeja. Ja Pēteri Ērmani šobrīd kas skumdināja un sarūgtināja, tad vairāk par visu citu tas, ka pārtrūkuši sakari ar rakstniekiem, neiznāk grāmatas, žurnāli un avīzes. Vai katru reizi viņš Augustam jautāja par īpaši iemīļoto Aņšlavu Eglīti un citiem. Kur viņi? Ko dara. Vai izdevēji nerosās atkal sākt izdot grāmatas? Cik zināms, tad Eslingenā mitinoties „Grāmatu Drauga" Rudzītis. Vai viņam nekas nav padomā? Būtu kaut Aņšlavu Egliti sācis izdot. Kāds nezināms izdevējs jau pasteidzies apgādāt Ezeriņa noveles un cilvēki grāmatu izpirkuši kā maizi. Ko dara kopā ar citiem uz Vāciju atbēgušie žurnālu un laikrakstu redaktori? Pagaidām nometnē bija ieklīdusi viena vai divu cilvēku pierakstīta kaut kāda Rolanda Ozola izdota avīze „Jaunās Ziņas."

Augusts paņēma no Ērmaņa galda laikrakstu un sāka ar nelabojamu avīžnieka ziņkārību šķirstīt. Šo Ozolu viņš pazina ļoti labi, Ja enerģiskais jauneklis laikraksta iespiešanai bija dabūjis atļauju, tad vajadzēja uzņemt ar viņu sakarus. Kur laikraksts iznāca? Ansbachā. Tā nebija tālu no Vircburgas. Piepešu nodomu un plānu apsēsts, Augusts Auriņš tik tikko neaizmirsa nolasīt Pēterim Ērmanim jauno balādi. Protams, abi jau sen bija aizmirsuši vēl ko citu, ka nometnes komandantam manēžā šovakar pasniedz šķīvi . . .

6. KAD VELNS SĀK KUSTINĀT ASTI

„Vareni ir karaļi. Tik vareni, ka viņu mantu kambaŗos nekad nav trūcis skanīgā zelta, lai karaliskā varenuma simbolus ieģērbtu izšķērdīgi košos mundieŗos par bijāšanu neskaitamām pēcnieku paaudzēm. Un tā pasauli ar sudraba, vara misiņa un bronzas spārniem ir pārlidojuši gan pārdabiski divgalvaiņi, gan augstā dižciltībā kronēti viengalvas ērgļi, savā melnajā ēnā likdami novīst pat vispieticīgākai, sev pašai un debesīm par prieku ziedošai puķei. Tāpat dažādu ģenerāciju fantastiskos greifus vaigā skatīdams, ne viens vien zemnieks pazemīgā vientiesībā pasitis padusē cepuri.

(Turpinājums sekos)

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

VĀRĪTA UN SAUTĒTA VĒRŠA GAĻA

Vārītu vērša gaļu var ēst kaut sešas reizes nedēļā, bet vienmēr sagatavojot ar jaunu mērci un dažām sakņu piedevām.

Vārītu vērša gaļu izņem no viras, sagriež glītās šķēlītēs, liek uz sasildīta šķivja ar dažādiem sautētu sakņu sakārtojumiem, pārmainus ir pēc formas, ir krāsas. Piemēram: spinātus, burkānus, zaļos zirnīšus, zaļās vai vasaras pupiņas, kolorābjus un arī kartupeļus, sagatavotus dažādos veidos.

Ja vārītu vērša gaļu pasniedz galdā aukstu, tad var garnēt ar gurķīšiem sarkanām bietēm, un dažādiem salātu sagatavojumiem. Var arī garnēt ar marinētām saknēm un piparu gurķīšiem.

Vārītu gaļu var sagriezt šķēlēs, tad ieliek mērcē, sautē pustundu. Sīpolu smalki sagriež, sviestā vai taukos mazliet apcep, pieliek gabaliņu tudzu maizes un sautē līdz ar sīpoliem, pieliek 1 ēd. kar. tomātu biezeņa, pielej nedaudz buljona, kurā gaļa vārījusies, sāli pēc garšas un visu savāra. Mērci izkāš, ieliek gaļas šķēles un apsautē. Vārītu vērša gaļu var arī pasniegt dilļu mērcē ar kartupeļiem, lociņu un mārrutku mērcē ar novārītiem kartupeļiem un dažādām saknēm.

SAUTĒTA VĒRŠA GAĻA

Skaistu krūšu gabalu izdauza un apsāla. Sīpolu sagriež šķēlēs un ar speķa šķēlēm apcep gaiši dzeltenu, pieliek lauru lapu, 1 sagrieztu burkānu, piparu graudus, uzliek gaļu un apcep no visām pusēm brūnu, pielej mazliet ūdens, trauku aizvāko un sautē atkarā no gaļas gabala lieluma nō 1½—3 stundām. Kad gaļa ir gatava, sagatavo brūno mērci. Gaļu sagriež, sakārto uz blodas un pārlej ar izkāsto mērci, garnē ar sautēto burkānu. Pasniedz klāt novārītus kartupeļus un salātus.

SAUTĒTA GAĻA AR SPAŅU MĒRCI

3 mārc. mīkstas vērša gaļas, ¼ mārc. speķa, 2 vīna glāzes sarkanvīna.

Speķa šķēles sagriež strēmelēs un ieloģē gaļu, pārkaisa sāli. Ieliek katliņā, pārlej ar vīnu, pielek vinas saknes, sīpolu un sautē gatavu. Tad pagatavo mērci.

Sagatavo brūno pamatmērci, pielej nedaudz sarkanvīna un savāra, pielek sāli, paparus, citrona sulu, sagrieztus šampiņonus, tomātu biezeni un vāra kamēr senes top mīkstas. Sautēto gaļu sagriezu sakārto uz blodas, liekot apkārt novārītus kartupeļus, sautētus burkānus un pildītus gurķus. Mazliet mērces pārlej gaļai, bet pārējo pasniedz atsevišķā traukā.

3 mārc. vērša gaļas, 1 lauru lapa, 2 tomāti, 1 sīpols, 12 krustnagliņas, 3 vīna glāzes sarkanvīna, 1 gabaliņš selerijas, pipari, sāls, ¼ mārc. speķa, eļļa.

Gaļu atbrīvo no taukiem, ierīvē ar sāli un pipariem, iespeķo ar speķa strēmelēm, liek ar eļļu ieziestā katliņā, pieliek sagrieztu sīpolu, garšvielas un pielej vīnu. Sīpolu var arī nesagriezt, bet tajā sadurt krustnagliņas un sautēt veselu līdz ar gaļu. Trauku aizvāko un liek cepeškrāsnī pie 375 grādu F. Kad gaļa ir gatava, izņem, sagriež un sakārto uz blodas; mērcei var mazliet vēl pieliet vīna, savāra, izkāš un pārlej sakārtotai gaļai. Pasniedz klāt sautētus rīsus vai makaronus ar sieru.

VĀRĪTAS GAĻAS PĀRPALIKUMA SAGATAVOŠANA

Vārītu, tāpat sautētu gaļu sagriež šķēlēs, sīpolu apcep taukos, pielej buljonu, pietumē, pieliek sāli, piparus; var pieliet mazliet vīna. Uzvārā, ieliek gaļas šķēles vai gabaliņus un pasniedz ar novārītiem kartupeļiem.

Var arī sagatavot brūno pamatmērci, pievienojot sautētas sēnes, sagrieztus pipargurķus un sīpolu. Ieliek gaļas gabaliņus un uzvāra.

Vārītas gaļas šķēles var arī cept kā šniceli, apvilājot rīvmaizē un olā. Cep sviestā gaiši brūnas un pasniedz galdā ar novārītiem kartupeļiem un salātieiem.

PIKANTI SAUTĒTA VĒRŠA GAĻA

3 mārc. vērša gaļas, vislabāk no astes gabala, nomazgā, iespeķo. Dziļā pannā ieliek speķa šķēles, sagrieztu seleriju un pētersiļu sakņu un 5 mazos pipargurķīšus. Tad uzliek vērša gaļu un pārliek ar speķa šķēlēm, virsū uzliek veselus burkānus un citrona šķēles bez sēklām, 1 lauru lapu, pārlej ar buljonu vai sarkanvīnu. Tad aizvāko, liek cepeškrāsnī un sautē lēnām 3 stundas. Kad gaļa mīksta, tad izņem, noņem speķa šķēles, mērci pietumē. Pasniedz galdā ar novārītiem kartupeļiem un sautētiem burkāniem.

SAUTĒTA GAĻA AR SKĀBU KRĒJUMU

3 mārc. vidēji treknu astes gabalu izdauza, iespeķo un apcep taukos brūnu, pārlej ūdeni, pārkaisa sāli un sautē gatavu. Pirms gatavības pieliek skābu krējumu. Sagriež, liek dziļākā blodā un pārlej ar mērci. Dod klāt novārītus kartupeļus un sautētas zaļās pupiņas.

Ja neliek krējumu, tad var pievienot tomātu biezeni.

SAUTĒTA VĒRŠA GAĻA AR SAKNĒM

2 mārc. svaigas vērša gaļas sagriež šķēlēs, izdauza un tad sagriež iegarenos gabaliņnos, pārkaisa ar pipariem. ½ mārc. žāvēta speķa sagriež un apcep. Sagriezto gaļu apcep taukos brūnu, liek katliņā, pārlej ar buljonu vai ūdeni, pieliek sīpolu un uz lēnas uguns sautē mīkstu. Tad pietumē, pieliek tomātu biezeni un uzvāra, pieliek skābu krējumu.

Pasniedz galdā ar brūni cepti em kartupeļiem un sāls ūdeni novārītiem burkāniem. Burkāniem var pārliet izkausētu sviestu.

SAUTĒTS PILDĪTS VĒRŠA GAĻAS CEPETIS

3 mārc. mīkstas vērša gaļas izdauza un sagatavo šādu pildījumu: 1 mārc. cauraugusa speķa sagriež mazos gabaliņos, sakapā 4 cieti novārītas olas, pieliek sāli un piparus, 3 ēd. kar. skāba krējuma, 3 šķēles gabaliņos sagrieztas baltmaizes. Visu samaisa un pārliek gaļai, saveltnē un nosien. Liek uz pannas brūnā sviestā un apcep visapkārt brūnu. Tad liek katliņā, pārlej ½ kv. buljona, trauku aizvāko un sautē 1½ stundas, bieži apgrozot. Gatavai gaļai noņem diegus, sagriež glītās šķēlēs un sakārto uz sasildītas cepešblodas. Apkārt liek apceptus kartupeļus. Mērci pietumē, pieliek skābu krējumu, mazliet pārlaista, sakārto gaļu un pārējo mērci pasniedz atsevišķā traukā.

SĀLĪTA VĀRĪTA VĒRŠA KRŪTS AR SAKNĒM

Vērša krūti apsāla un, ja vēlas, pieliek mazliet salpetera, patur pāris dienas vēsā vietā, tad nomazgā un liek vārīties, nopūto, pieliek lauru lapu, piparus un vāra, kamēr gaļa top mīksta.

Tad pagatavo mērci. Vienu sīpolu smalki sagriež un apcep taukos, pieliek miltus un viegli sabrūnina, pielej buljonu, kurā gaļa vārījusies, pieliek sarīvētus mārrutkus un beidzot skābu krējumu. Pasniedz ar kartupeļiem un saknēm.

Latgales Misiņš — Antons Dzenis jubilārs

Viens no vecākiem Latgales kultūras darbiniekiem trimdā bibliofils Antons Dzenis 20. martā Grand Hevenā pārkāpa 70 gadu slieksni. Jubilārs bijis sava dzimtā Vārkavas pagasta vecākais, sabiedrisks darbinieks, daudzu kultūrvēsturisku rakstu autors — dēvēts par Latgales Misiņu. Pēc Misiņa, viņam piederēja lielākā latviešu bibliotēka Latgalē, kurā bija pilnīgi reprezentēti latgaļiem iespiestie raksti. Šo rakstu pētīšanas nolūkā O. D. mājās bieži ciemojās prof. B. Bregža, rakstnieki A. Rupainis M. Apels un c. Tur varēja gūt daudz ierosinājumu un atziņu, bet vārdos neizteicamu Dzeņa ģimenes viesmīlību un sirsnību.

Bez O. D. grāmatu un periodikas sējumu eksponātiem grūti būtu iedomāties Latgales grāmatu izstādi Rēzeknē, kuru apskatījis, valsts prezidents K. Ulmanis par to izteica visai atzinīgus vārdus. Bet bēdīgu likteni piedzīvojušas visas Latgales vārda krātuves. Rūpīgi savāktās grāmatas un periodika Latgales mūzejā Rēzeknē ugunsgrēkā driz aizgāja bojā. No jauna atsāktais darbs Latgales Centrālajā mūzejā kara gados palika pusceļā. Nav zināms, kādu likteni piedzīvojusi O. D. bibliotēka viņa mājās Ķalupes Pliškos, kuras, krieviem tuvojoties, viņš atstājis 24. jūlijā 1944. g. Jubilārs zina tikai to, ka viņa priekšzīmīgajās mājās saimnieko sveši laudis, bet viņa mūža darbs-lielā grāmatu un periodikas krātuve, kurā ieguldīti visi saimniecības brīvie līdzekļi, kaut kur aizvesta vai iznīcināta.

Sirmais latgaļu darbinieks arī trimdā ir vēl možs un rosīgs. Bieži presē publicē apcerējumus par notikumiem latgaļu sadzīvē. Viņš ir Latgolas Bolss redakcijas loceklis, bet ir ļoti ieciētigs pret tiem, kuri raksta kā latgaļu, tā vidus rakstībā. Viņš dzīvi seko latviešu rakstniecības darbiem, tos pārspriež, sarakstoties ar preses darbiniekiem.

O. D. mājvieta ir ģimenes vidū, kurā viņš ir laimīgs vectētiņš.

Dievpalīgu un veselību centīgajam garīgo vērtību krājējam nākamajos gadu desmtos.

Konst. Strods.

„Viņi rīkojas iejūtīgi un ar taktu."

Vienkārši, gaumīgi . . . kārto izvadīšanu, palīdzējiem lidzjūtīgā veidā. Vairāk kā sešdesmit gadu laikā Wm Speers iemantojis ļoti lielu cieņu . . . katrā laikā dod norādījumus un sniedz paskaidrojumus.

WM SPEERS FUNERAL DIRECTORS

2926 DUNDAS STREET WEST (pie KEELE) ROGER 7-2154

Watson's

KRUSTĀM ✕ SĶĒRSĀM

(Patentēts 1945)

Biksītes vīriešiem un zēniem

Speciāla piegriezuma ērtākai valkāšanai, ar elastīgu jostas vietu un pašaiztaisāmo "krustām šķērsām" priekšu. Pagatavotas no miksta kokvilnas auduma, ilgi valkājamas, viegli mazgājamas, nav jāgludina.

16-W-0

CANADA

Jaunieceļotāji dabiski vēlas

KLŪT PAVALSTNIEKI

un pilnīgi piedalīties Kanadas augšanā.

Kanadas stiprums un labklājība ir atkarīga no ikviena viņas pilsoņa. JŪS varat dot savu atbalstu šīs zemes augšanai, kļūstot viņas pilsonis.

Starp daudzajām pavalstniecības priekšrocībām ir:

tiesības piedalīties vēlēšanās,

tiesības tikt ievēlētam publiskā amatā,

tiesības uz Kanadas pasi,

tiesības uz Kanadas valdības aizsardzību, ceļojot citās zemēs.

JŪS VARAT PIEPRASĪT PAVALSTNIECĪBU NEKAVĒJOTIES,

Ja esat legāli ieceļojis Kanadā pirms četriem gadiem un deviņiem mēnešiem un

ja esat nepārtraukti dzīvojis Kanadā pēdējos divpadsmit mēnešus, un,

ja esat 21 gadu vecs.

Ja esat kvalificēts pavalstniecībai, kamdēļ to nepieprasīt tūlīt?

Jūs varat saņemt pavalstniecības pieprasījuma formulārus no Pavalstniecības tiesas ierēdņa vai no Kanadas pavalstniecības reģistrāra Otavā, Kanadā.

Ellen L. Fairclough

ELLEN L. FAIRCLOUGH

Pavalstniecības un ieceļošanas ministre

VĪRU KORIS VIESTURS . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

Labāk skaisti padziedam,
Nekā blēņas runājam.
Bēda mana liela bēda,
Es par bēdu nebēdāju —
Liku bēdu zem akmeņa,
Pāri gāju dziedādama.

Labāk dziedu nekā raudu,
Grūtu mūžu dzīvodama.
Vai es savu grūto mūžu,
Raudādama atraudāšu?

Dzirdam tagad debatējam kongresos un lasām avīzēs, ka esot jāatbalsta latviešu apvienības jaunatnes organizācijas vispārīgie dziesmu svētki.

Bet vai būs vispārīgie liela mēroga dziesmu svētki, ja nebūs mazu vietējo koru vienību?

1958. gada pavasarī korim bija jāpārcieš sāpīgs zaudējums, jo darba apstākļu spiests uz Montreālu pārcēlās koŗa dibinātājs un pirmais koŗa priekšnieks Richards Tūters.

Viņa vietā nāca nākošais valdes kandidāts Rūdolfs Ziriņš, viņu arī valde izraudzīja par koŗa priekšnieku.

Koŗa darbības sākumā Viktoru kādu laiku viņa neierašanās gadījumos aizstāja Edgars Ārgalis, bet kad Edgars sāka strādāt naktī maiņās, tad visi diriģenta pienākumi gūlās vienīgi uz Rūndāna pleciem Neērtības, ka diriģents nedzīvoja uz vietas, bija kā diriģentam, tā korim.

Tad tika vestas sarunas ar komponistu Jāni Ciruli par viņa pārnākšanu no Hamiltonas uz Toronto, uzņemoties torontiešu vadību.

Sarunas sekmējās, un ar 1957. gada aprīli Jānis Cīrulis pārnāk uz Toronto un uzņemas koŗa vadību.

Nu korim sākas normālāks darba periods, jo diriģents dzīvoja uz vietas.

Tā tas gāja līdz 1958. gada rudenim, kad Jānis no koŗa vadības atteicās.

Tad korim sākās, kā tagad mēdz teikt, krize, jo sarucis bija arī dziedātāju skaits. Sāka pat baumot, ka Viesturs esot miris. Bet enerģiskā valde — Zirinš, Šmits, Ozoliņš un Budže — meklēja un taujāja, līdz atrada Jāni Barušu kas uzņēmās koŗa vadību.

Viņš gan daudz nesmaida, arī nedusmo, bet tikai ar milīgumu un laipnību panāk savu gribu, jo koristi uzmanīgi seko katram viņa rokas mājienam.

Jau 1959. gada pavasarī noti- J. Baruša vadībā pirmais viesturiešu koncerts.

Tagad mazdruscin par koŗa sasniegumiem. Koris iespēju robežās ir paklausījis visiem organizāciju aicinājumiem. Ir dziedājis gan organizāciju sarikojumos, gan baznīcās. Tam ir bijuši patstāvīgi koncerti: Toronto, Hamiltonā, Niagarā, Sv. Katerinēs un Londonā, (Ont).

Viesturieši ir bijuši par ierosinātājiem jubilejas rīkošanai V. Rundānam un J. Cirulim. Viesturieši ir piedalījušies Vispārīgos dziesmu svētkos 1957. gadā Toronto un 1958. gadā Nujorkā (gan stipri mazā skaitā). Izsniegtas brīvbiļetes uz koncertiem latviešu sestdienas skolai un ģimnazijai.

Negribu šeit uzsvērt, ka viesturieši būtu darījuši kaut ko ļoti izcili svarīgu. Nē — viņi ir veikuši savu latvisko pienākumu pret savu tautu un tēviju Latviju, jo ir pildījuši veco, bet mūžīgi jauno saukli: „Ikvienam ir rokas jāpieliek, lai lielais darbs uz priekšu tiek!"

LATVIAN MUSIC

EP 45 SKAŅU PLATES

Maksā $1.60 gabalā.

EP 01
SONATA IN E MINOR
Part I Largo Allegro
SONATA IN E MINOR
Part II Largo Allegro
Atis Teichmanis, violoncello
Fritz Neumeyer, harpsichord

EP 02
JAUTRAIS PĀRIS
ALSUNGAS POLKA
Kokļu ansamblis
RITENĪTIS SUDMALIŅAS
Stīgu orķestris
MAZĀ SERENĀDE
Jāzeps Mediņš
E. Bertovskis, čello
V. Cirule, klavieres
MENUETS, Jānis Ivanovs
I. Dālmanis, vijole
H. Birznieks, vijole
B. Tiltiņš, alts
E. Bertovskis, čello

EP 03
CĪRULĪTI, MAZPUTNIŅI
BITĪT' SĒRSTI AICINĀJA
RIKŠIEM BĒRĪTI ES PALAIDU
SEŠI MAZI BUNDŽINIEKI
ar orķestri
KUR TU AUGI, DAIĻA MEITA
ar **A. Ludiņu**, soprāns,
Arturs Vanags, tenors

EP 04
ZELTĪTAS LAPAS
E. Melngailis
SPĀNIEŠU ROMANCE
E. Dārziņš
A. Viļumanis, baritons
MĒNESS STARUS STIGO
Jāzeps Vītols
2 Latvian Folk Songs:
LAIVĀ GĀJU ŠŪPOTIES
ES IZGĀJU OŠU BIRZI
E. Volšteine, soprāns

EP 05
PĻĀVĒJA DIENDUSA
A. Kalniņš
3 Latvian Folk Songs:
ĀVU, ĀVU BALTAS KĀJAS
SIDRABIŅA UPI BRIDU
TAUTIEŠAM ROKU DEVU
E. Pakule, soprāns
PUIŠI JĀJA PIEGUĻĀ
RINDĀM AUGA OZOLIŅI
CAUR SIDRABA BIRZI GĀJU
A. Ludiņa, soprāns

EP 06
ŠŪPUĻDZIESMAS P. Jurjāns
BĀRENĪTES SLAVINĀŠANA
E. Melngailis
LOKAITIESI, MEŽU GALI
E. Melngailis
LIGO DZIESMA **A. Jurjāns**
Jaukts koris
Teodors Kalniņš, dir.

EP 07
VISI CIEMA SUŅI RĒJA
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZĪLE DZIED
TUMŠA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš

EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Viru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūresteps
I. Dālmanis, vijole;
V. Cīrule, klavieres
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris

EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES SEV SIEVAS
JAUTRĀ LĪGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU TĪKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LIZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Viru kvartets

EP 010
SĪKIE PIRKSTIŅI E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. Vanags un **V. Davidone**
Orķestris
ROZEM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un **O. Blūmberga**
Orķestris
MEITIŅA MIĻĀ
V. Davidone un **A. Vanags**
Orķestris

EP 011
TŪDALIŅ — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. A. Jansons
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis

EP 012
DĀRGAKMEŅI — GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubīns
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. L. Vigners

DV GRĀMATNĪCA
123 Huron Street, Toronto 2-B

Paši priecāsities par labo
AR ĪRĒ
A
ko va
TIKAI par $3.
• Nekādi pārkārtoša
vumi
• Nekas nav jāmaks
vienošanu
Garantēta ierīkoš
19 Toronto St

Piektdien 25. martā, plkst. 8.00
(Linden -
SPORTISTU APBALVOŠ
VAKARS AR
Deju orķestris V. GRIĶA vadībā.
Visus laipni iclūdz TO
UN

DĀV
• JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
• KOKA IZSTRĀD
• ĀDAS I
DV GRĀMATNĪCA, 123
Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā.

Jūs ietaupīsit naud
Alfred
STIK
Re
uzticamiem pakal
nekustamu īpa
HU 1-0431.
189 BALLIOL ST

SKAŅOJU KLAVIERES
JĀNIS CI
HO 6-758

EM 8-3166
Alexander's Body & Mot
SPECIĀLISTS NELAIMES GADĪJUM
BOJĀJUMU NOVĒRŠAN
Krāsošanas darbi - Priekšriteņu un st
26 DUCHESS ST., TORONTO JA

KAKTI
TRANSPORTA FI
Veicam visādus transportus ar moder
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zv
LE 5-6619. 941 Dovercourt

Cook Funeral Home
COOK APBEDĪŠANAS
721 Bloor St., W. (pie Christie
MODERNA KAPLIČA AR ERĢEĻU
SPEJĀM. IZVADĪSANAS CEREMONIJ

KORIS VIESTURS . . .

(turpinājums no 6. lpp.)

darba periods, jo diriģents dzīvoja uz vietas.

Tā tas gāja līdz 1958. gada rudenim, kad Jānis no koŗa vadības atteicās.

Tad korim sākās, kā tagad mēdz teikt, krize, jo sarucis bija arī dziedātāju skaits. Sāka pat baumot, ka Viesturs esot miris. Bet enerģiskā valde — Zirinš, Šmits, Ozoliņš un Budže — meklēja un taujāja, līdz atrada Jāni Barušu kas uzņēmās koŗa vadību.

Viņš gan daudz nesmaida, arī nedusmo, bet tikai ar miligumu un laipnību panāk savu gribu, jo koristi uzmanīgi seko katram viņa rokas mājienam.

Jau 1959. gada pavasarī notiJ. Baruša vadībā pirmais viesturiešu koncerts.

Tagad mazdrusciņ par koŗa sasniegumiem. Koris iespēju robežās ir paklausijis visiem organizāciju aicinājumiem. Ir dziedājis gan organizāciju sarīkojumos, gan baznīcās. Tam ir bijuši patstāvīgi koncerti: Toronto, Hamiltonā, Niagarā, Sv. Katerīnēs un Londonā, (Ont).

Viesturieši ir bijuši par ierosinātājiem jubilejas rīkošanai V. Rundānam un J. Cīrulim. Viesturieši ir piedalījušies Vispārīgos dziesmu svētkos 1957. gadā Toronto un 1958. gadā Ņujorkā (gan stipri mazā skaitā). Izsniegtas brīvbiļetes uz koncertiem latviešu sestdienas skolai un ģimnazijai.

Negribu šeit uzsvērt, ka viesturieši būtu darījuši kaut ko ļoti izcili svarīgu. Nē — viņi ir veikuši savu latvisko pienākumu pret savu tautu un tēviju Latviju, jo ir pildījuši veco, bet mūžīgi jauno saukli: „Ikvienam ir rokas jāpieliek, lai lielais darbs uz priekšu tiek!"

IAN MUSIC

SKAŅU PLATES

Maksā $1.60 gabalā.

EP 07
VISI CIEMA SUŅI RĒJA
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZIĻE DZIED
TUMŠA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš

EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Vīru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūresteps
I. Dālmanis, vijole;
V. Cīrule, klavieres
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris

EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES
SEV SIEVAS
JAUTRĀ LĪGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU TĪKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LIZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Vīru kvartets
EP 010
SĪKIE PIRKSTIŅI E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. Vanags un V. Davidone
Orķestris
ROZĒM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un O. Blümberga
Orķestris
MEITIŅA MĪĻĀ
V. Davidone un A. Vanags
Orķestris
EP 011
TŪDALIN — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. A. Jansons
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis
EP 012
DĀRGAKMEŅI — GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubīns
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. L. Vigners

GRĀMATNĪCA
ron Street, Toronto 2-B

Paši priecāsities par labo un lēto mājas apsildīšanu

AR ĪRĒTU DABISKĀS GĀZES APKURES IERĪCI

ko var pievienot katrai krāsnij.

TIKAI par $3.50 mēnesī, kopā ar gāzes rēķinu.

- Nekādi pārkārtošanas izdevumi
- Nekas nav jāmaksā par pievienošanu
- Nav jāizliek nauda
- Nav jāmaksā par uzraudzīšanu
- Nav jāmaksā par tīrīšanu u.c.

Garantēta ierīkošana, apkures ierīču uzraudzība par brīvu

SAZINIETIES AR

Consumers' Gas

19 Toronto St., Toronto, EM 2-5858 Local 500

Piektdien 25. martā, plkst. 8.00 COLUMBUS HALL apakšējā zālē (Linden - Sherbourne)

SPORTISTU APBALVOŠANAS VAKARS AR DEJU

Deju orķestris V. GRIĶA vadībā. ☆ ATSPIRDZINĀJUMU BUFETE.

Visus laipni ielūdz TORONTO LATVIEŠU SPORTA KLUBS UN LATVIEŠU SPORTA APV. KANADĀ

DĀVANĀM

- JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
- KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
- KERAMIKA.

DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

Jūs ietaupisit naudu un laiku ar

Alfred STIKUTS Real Estate

uzticamiem pakalpojumiem Jūsu nekustamu īpašumu iegādē.

HU 1-0431. HU 1-7103.

189 BALLIOL ST., TORONTO 7.

SKAŅOJU KLAVIERES

JĀNIS CIRULIS

HO 6-7580, Toronto

EM 8-3166 MĀJĀS RU 7-6338

Alexander's Body & Motor Service

SPECIĀLISTS NELAIMES GADĪJUMOS NODARĪTO BOJĀJUMU NOVĒRŠANAI

Krāsošanas darbi - Priekšriteņu un stūres regulēšana

26 DUCHESS ST., TORONTO JĀNIS BRANTS

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanit katrā laikā:

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Cook Funeral Home 721 Bloor St. W., Toronto. LE 6-2245

COOK APBEDĪŠANAS BIROJS

721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245

MODERNA KAPLIČA AR ERĢEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC

F. Cook — vad.

ZIVIS

. . . Labākie Kanadas zivju produkti . . . jūsu pārtikas veikalu dzesētājos

HIGH LINER

- Zivju filejs
- Zivis un cepti kartupeļi
- Zivju gabaliņi
- Pildītas zivis

LUNENBURG SEA PRODUCTS Limited,

37 King St. E., Toronto, Ont.

LATVIJAS AMERIKA pārstāvis ST. KATARĪNĒS

H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont., kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

Meklē vecāku sievieti latviešu ģimenē ēdienu vārīšanai un vieglākiem mājas darbiem.

Atsevišķa istaba.

LE 2-5319, Toronto.

Sunnyside

IZĪRĒJAMA glīta, mēbelēta istaba Toronto rietumos.

Zvanīt katrā laikā LE 1-5193, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM

Tel. LE 4-1403

Vass & Rendek

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave., Apt. 403 (College un Spadina ielas stūrī)

Tel. birojā — WA 2-6111, WA 2-6112, Toronto.

DV TK izrādīs JĀŅA JAUNSUDRABIŅA lugu

JOPLIKS, JO TRAKS

Ontario mūzeja zālē, 100 Queens Park, sestdien, 26. martā, plkst. 8 v.

Biļešu iepriekšpārdošana Lotus puķu veikalā un DV mītnē. Biļešu cenas: $2.50, $2.00, $1.50.

Skolēniem puscenas.

VISĀDAS KRĀSU FILMAS

ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.

ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.

PIEŅEM:

DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,

Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.

Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.

3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.

Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā

SPADINA DENTAL CENTRE

646 Spadina Ave., Hardbord St.

Dr. S. Chernin

ZOBĀRSTS

Tel. WA 3-1245, Toronto. Sestdienās un vakaros pēc norunas.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Ceturtdien, 24. martā, māc. K. Valters runās par Kristu un Viņa ienaidniekiem.

Svētdien, 27. martā Betlemes baznīcā dievkalpojums, māc. R. Zariņš. Beišorā Sv. Lūka baznīcā, māc. O. Gulbis; Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Anševics.

MEIVUDĀ

Sv. Pāvila ev. lut. draudzes dievkalpojumi ik svētdienas, plkst. 11.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave., Maywood. Ik svētdienas no plkst. 9.45 līdz 11.15 dienā svētdienas skola.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Trešdien, 23. martā, pl. 7:30 v., baznīcas apakšējā zālē Evaņģelizācijas vakars. Augusts Meirenovs: "Nāciet, paturēsim viņa mantojumu!" Pie klavierēm Raita Vilniņa.

Svētdien, 27. martā, pl. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola; pl. 11 Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu. Iesvētes mācība. Māc. Jānis Strautnieks.

Trešdien, 30. martā, pl. 7:30, Evaņģelizācijas vakars. Runās Teodors Bērziņš: „Marija svaida Jēzu". Mūzikālos priekšnesumos Alma Kalngara, Vilma Meirenovs un Raita Vilniņa.

Aurorā (Ill.), 27. martā, pl. 3 pēc pusd., Mūsu Pestītāja baznīcā, 420 Dawners Place, Ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola. Māc. Jānis Strautnieks, ērģ. Valdis Treimanis. Pēc dievkalpojuma Auroras novada dāmu komitejas sanāksme.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So., 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katrā svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 902 Hazard Ave., tel. 44619.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1.30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Jaunatnes stunda pl. 3.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 28. martā, pl. 11.00 rītā dievkalpojums.

Katru svētdienu dievkalpojuma laikā darbojas Svētdienas skola.

Iesvētes mācība sāksies tūlīņ pēc Lieldienām.

Iesvētāmiem jāpieteicas jau tagad pie mācītāja.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510

27. martā, plkst. 2 p.p. Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola. Jauniešu pulciņš. Iesvētes mācība.

4. aprīlī, plkst 2 p.p., Trisvienības baznīcā Ciešanu laika dievkalpojums. Svētdienas skola. Jauniešu pulciņa nodarbības. Kora mēģinājums.

10. aprīlī, plkst. 2 p.p., Sv. Jāņa baznīcā Pūpolu svētdienas dievkalpojums. Svētdienas skola. Jauniešu pulciņš. Iesvētes mācība. Pēc dievkalpojuma Skolas uzvedums „Augšāmceļšanās".

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

27. martā, plkst. 2.00 p.p. Garīgs koncerts Sv. Barnaba baznīcā. Piedalās: dubultkvartets Kalvis; A. Holemane (soprāns), K. Sūns (tenors), V. Bērziņš (vijole) un jaunā ērģelniece Anita Grigale.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Ceturtdien, 24. martā, plkst. 7 vak., draudzes bībeles stunda baznīcas blakus mājā.

27. martā, plkst. 5.30 pp., dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; plkst. 6 vakarā Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums pieaugušiem.

Piektdien, 1. aprīlī, plkst. 7 vakarā jaunatnes grupas stunda—109, Ferguson Ave. South.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

VINIPEGA

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1 Ontario. Tel.: RE 3-3906

SADBERĪ

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Norsbejā svētdien, 27. martā, plkst. 17, lut. baznīcā dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu.

Sadberijā, svētdien, 3. aprīlī, plkst. 13, Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums.

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viatour ielu stūrī.

27. martā draudzes jaunatnes sanāksme.

Māc. Artūrs Voitkus, Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

Trešdien, 23. martā, plkst. 8.00 vakarā — Bībeles stunda.

Svētdien, 27. martā, plkst. 1.00 p.p. — Svētdienas skola, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev.-lut. draudzē Ciešanu laika dievkalpojums, 27. martā, pl. 1.30 p.p. Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St. Dziesmu lapiņas.

Niagarā, (Ont.), latviešu ev.-lut. draudzē, 1960. g. 3. aprīlī, pl. 2 p.p. Ciešanu laika dievkalpojums anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10990 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

JAUNĀS PAVASARA GRĀMATAS

Šī gada skaistākais izdevums trimdas grāmatniecībā būs — GRĀMATA JAUNIEM UN VECIEM, vispiemērotākā dāvana skolu beigušiem, iesvētībām, visiem un visiem —

PĒTERA ŠLEMILA BRĪNIŠĶĪGAIS STĀSTS

ar slavenajām J. Plēpja illustrācijām kokgriezumā. **Cena grāmatnīcās $5.20, pasūtinot apgādā net $4.00. Grāmata vēl nebijušā dubultiespiedumā.**

Drīz piepildīsies deviņdesmitie dzimšanas un vairāk kā sešdesmit literāras darbības gadi kādam no mūsu visu laiku lielākajiem rakstniekiem — ANDRIEVAM NIEDRAM. Niedra ievadīja romānu laikmetā latviešu literātūrā, kam toreiz nebija līdzinieka un vēl šodien trimdā tas pulcina ap saviem darbiem jaunus dzirkstu šķēlējus. Nelaimīga politiska kontroversija rakstnieku noveda trimdā. Bet kas toreiz zināja, kam taisnība un kam sekot? . . . Dažādu apstākļu sagadīšanās nereti pašķīra ceļu jaunai Latvijas valstij, u.t.t. Lai cik neveiksmīga arī bija Niedras politiskā debija, rakstnieks bija liels latviešu patriots un tur nešķirami palika.

Mūsu lielā rakstnieka piemiņai sagatavojam

Monografiju — ANDRIEVS NIEDRA

piedalās 6 autori. J. Ezergaiļa sakārtojumā, daudz retu illustrāciju.

Cena vēl nav noteika, bet pasūtinājumiem apgādā LATVJU GRĀMATA cena zemāka par 25% nekā grāmatnīcās. Vai palikšit bez šīs skaistās grāmatas?

Divi A. Niedras lielākie un vērtīgākie darbi, kas tādi vēl tagad ir mūsu literātūrā, ir traģiskie romāni:

KAD MĒNESS DILST $3.60

SIKSPĀRNIS $3.90

pasūtinot apgādā 20% atlaide.

Citas ievērojamākās pavasara grāmatas

Dz. Gvareski romāns — DONA KAMILO DRAUDZE, cena grāmatnīcās $3.40, pasūtinot apgādā LATVJU GRĀMATA net. $2.70.

Dabūjama arī pirmā grāmata DONA KAMILO JAUTRIE PIEDZĪVOJUMI, 3.20. Vai pasūtinot abas grāmatas reizē neto cena $5.50.

Šis darbs, kas jau iznākšanas gadā tika tulkots daudzās pasaules valodās, ir līdz šim vienīgais zināmais, kas tik pareizā raksturīgā veidā ar nepārspējamu humoru parāda boļševiku ačgārnības, ko vien gan visi zinām labi, bet tik grūti vārdos pateikt.

Kopš ilga laika viena no skaistākajām atmiņu grāmatām būs H. Kreicera atmiņu stāsti —

CEĻI UN GĀJĒJI .. $4.00

Pasūtinot apg. LATVJU GRĀMATĀ neto cena $3.20.

Liriska romantisma miļotājiem liels ieguvums būs J. Ziemeļnieka —

KOPOTI STĀSTI $4.50

Pasūtinot apg. LATVJU GRĀMATA neto cena $3.60.

Baigo vasaru jaunā perspektīvā parāda E. Aistara romāns

SAPNIS SAULES LOGĀ $3.20

Pasūtinot apg. LATVJU GRĀMATA neto cena $2.50.

Rūdolfa Bangerska atmiņu krājuma —

MANA MŪŽA ATMIŅAS, 3 sēj. $5.20

Pasūtinot visus trīs sējumus neto cena kopā $15.00.

Iznācis jaunais LATVJU GRĀMATA grāmatu un nošu cenrādis.

LATVJU GRĀMATA

P.O. Box 332, Waverly, Iowa,

NATIONAL LATVIAN PUBLISHERS, Inc.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... **uz** ..... **mēnešiem ar šādu adresi**

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... **abonementa uzskaitīšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)**

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti lietot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

†

VILIS ROZENBERGS

dzimis 1902. g. 29. oktobrī Latvijā, miris 1960. g. 20. martā

Izvadīšana no Toronto Rosary apbedīšanas nama Sherbourne ielā ceturtdien, 24. martā, pl. 2 p.p. uz Jorkas kapu latviešu nodalījumu

Par viņu sēro

SIEVA, AUDŽU DĒLS, VEDEKLA, MĀSA UN SVAINIS

†

MŪSU MĪĻAIS KONFILISTRS

Vilis Rozenbergs

negaidīti no mums šķīrās 1960. gada 20. martā Toronto.

Dziļās sērās

SELONIJAS KONVENTS

†

Pēkšņi no mums šķīrās Latviešu sporta apvienības Kanadas valdes priekšsēdis

Vilis Rozenbergs

dzimis 1902. g. 29. oktobrī, miris 1960. g. 20. martā

Viņu mīļā piemiņā paturēs

LATVIEŠU SPORTA SAIME

†

KORPORĀCIJAS SELONIJAS FILISTRS

Vilis Rozenbergs

Šķīries no mums 1960. gada 20. martā

Dziļās sērās

TORONTO KORPORĀCIJU KOPA

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

19. martā Mednieku un makšķernieku kluba balle. Columbus apakšējā zālē, Linden - Sherbourne ielu stūrī.

20. martā Sv. Andreja baznīcās telpās — Literārs vakars par labu TLB Sestdienas skolai.

25. martā Columbus apakšējā zālē — TLSp. kluba un Latviešu sporta apvienības Kanadā sportistu apbalvošanas vakars ar deju.

26. martā — Mūzeja zālē DV Teātris Kanadā izrādīs „Jo pliks, jo traks".

27. martā Austrumu ev. - lut. draudzes garīgs koncerts.

2. aprīlī „Tērvetes" skautu 5 gadu svētku svinības.

3. aprīlī, pl. 5 p.p. sv. Andreja baznīcā T. Ķeniņa mūzikas studijas audzēkņu vakars.

9. aprīlī 1. ev. - lut. draudzes kora gadskārtējais koncerts.

22. apr. — Unitarian Church telpās A. Kivlenieka un A. Vītola koncerts TLB sarīk.

22. un 23. aprīlī Baltiešu sporta svētki Kanadā, Centrālās YMCA's telpās.

24. aprīlī Svinīgas pusdienas par labu TBC slimas ģimenes izsaukšanai.

24. aprīlī plkst. 4 pp. Barnabas baznīcā brīvmāksl. M Tūteres klavieršstudijas audzēkņu vakars.

27. aprīlī Sv. Andreja baznīcas zālē, plkst. 8.10 pp., M. Vētras jauno dziedoņu Vašingtonas un Klīvlendas koncertu atkārtojums.

30. aprīlī, Bostonas teātra viesizrāde Ītona auditorijā.

30. aprīlī Kolumba zālē Futbolistu vakars ar karalienes vēlēšanām.

HAMILTONĀ

26. martā — Mūzikāli - literārs vakars.

2. aprīlī — Vīru kora „Viesturs" koncerts.

24. aprīlī — Hamiltonas Daugavas Vanadžu sarīkojums - bazārs.

7. maijā — HLB balle un naudas izloze.

Skautu un gaidu jendu vadītāju apspriede

Latviešu gaidu un skautu jendu vadītāju apspriedē Toronto bija pārstāvētas „Gaujas" un „Ventas" gaidu vienības ar 10 vadītājām un vietniecēm, un „Rīgas," „Tērvetes," "Jelgavas" skautu vienības ar 13 vad. un V. vietniecēm.

Abu jendu kopējo apspriedi vadīja vad. A. Freibergs. Atsevišķās jendu vadītāju apspriedes vādīja jendu pr-ki vad. A. Mārtinsone un vad. St. Leimanis. Kopējā apspriedē galvenokārt tika pārrunāta šīs vasaras lielās nometnes sarīkošana laikā no 25. jūnija — 3. jūlijam kopīgi abām jendām. Piedaloties nometnē, dalības maksa visai nedeļai būs $10.-, bet piedaloties tikai nedēļas nogalē, jāmaksā $1,50 dienā. Nometnes vietas izraudzīšana jāizkārto nometnes vadības birojam, tāpat jāizvēlas arī nometnes nosaukums, kam pieteikts jau daudz vārdu. Jendu pr-ki aicināja sniegt vadītājiem lielāku atbalstu nometnes noorganizēšanā. Atskanēja arī aicinājumi vecākiem un sabiedrībai. Pagājušā gada lielās nometnes (Meža dzīve) revizijas komisijas ziņojumu sniedza, Vad. G. Upīte, norādot, ka nometne devusi $405.- atlikumu.

Apspriedes dalībnieki nolēma ziedot LNAK Informācijas fondam $20.-.

Pagājušā gadā notikuši kopnieku-ču kursi ar kuplu dalībnieku skaitu. Tādus paredz rīkot arī šogad. Abas jendas arī šogad piedalīsies Sv. Jura dienas svinībās Toronto, kas pag. gadā notika Niagarā, un izdevās ļoti iespaidīgi.

Notikusi pirmā Baltijas gaidu vaditāju apspriede un gaidu draudzības dienu mītnes vakari. Gaidu vaditājas piedalījušās arī kanadiešu gaidu vaditāju apspriedēs. Gaidu jenda iecerējusi augusta mēneša beigu pusē rīkot gaidu vad. kursus vad. Reginas Pavasaras vadībā. Notiks tautas tērpu sacensības, un 18. septembrī gaidu 50 gadu jubilejas svinības

Skautu jendas pr-ks St. Leimanis, pakavējoties pie jendas darbības, galvenokārt uzsvēra piešķirt lielāku vērību latviskai audzināšanai. Bez viņa par skautu jendas darbību vēl ieskatus sniedza vad. Ed. Ozols, M. Strīpnieks, G. Kārkliņš, J. Treimanis, A. Freibergs un vad. v. L. Lukss.

Jendā darbojas 5 mazskautu pulciņi ar 5 dīdieniem staburadzēniem, kuru skaitu varēja vēlēties redzēt kuplāku. Varēja arī vēlēties, ka vairāk skautu iegūst „Karalienes skauta" pakāpi. Pagājušajā darbības laikā tādas iegūtas tikai „Jelgavas" skautu vienībā Niagarā. Par „Tērvetes" roveru dzimtas vecāko izraudzīts vad. J .Deksnis.

TRĪSPADSMITĀ STUNDA

PA SLEPENO AĢENTU NOSLĒPUMAINAJĀM UN BĪSTAMAJĀM GAITĀM

13. TREŠAIS VIESIS

„Es frīču padomus esmu izmantojis tikai tik daudz, cik tas man ir bijis nepieciešams. Nebūtu vācieši palikuši Maskavā „Junkersa" fabrikā — man nekad līdz 1928. gadam nebūtu bijušas jau 100 eskadriļas. Man tomēr ir lieli iebildumi pret vācu sūtniecības militārās misijas sludināto teoriju, ka gaisa spēkiem ir jābūt tikai spēcīgam armijas atbalstam."

„Tu droši vien gribētu neatkarīgu gaisa floti. Armiju ar spārniem un bez kaŗa kuģiem!" Bērziņš gandrīz jautri filozofēja.

„Vot, tagad tu runā kā saprātīgs cilvēks!" Alksnis sāka uztraukti ātriem soļiem mērot viesistabas gaŗumu. „Kādā dienā varbūt mani cels godā vai arī nolamās beidzamiem vārdiem par to, ka es — latviešu puika — Vaņkam iedevu spārnus. Saki man atklāti. Vai tu varēji pirms desmit gadiem iedomāties, ka ar nepārtrauktu leijerēšanu esam pārliecinājuši krievu mužiku, ka agri vai vēlu tā īstā vieta nebūs vairs uz zemes, bet gaisā? Ņemsim tos pašus parašutistu torņus, ko man izdevās ierīkot gandrīz katrā lielākā Kultūras un atpūtas parkā. Cik reizes man nebija pašam jālec ar izplētni zemē, lai biezpaurainie Ivani saprastu, ka zemē lēkšana nav nekāda kultūrāla, partijas sargāta, pašnāvības iespējas izmantošana."

„Izņemot gadījumus, kad, palagam neatveroties, tavs nākamais sarkanais ērglis nolauž sev sprandu!" Roberts Bērziņš prata īstā laikā pakaitināt savu draugu.

„Tie pāris simts nelgu, kas uztraukumā izplētņa šnores vietā raustījuši savas bārdas vai krekla stērbeles nevar mani vainot savā patriotiskā nāvē. Tikai kirgizi, armēņi un citi šķībacainie stepju dēli manuprāt nekad nebūs labi lidotāji, nedz arī lēcēji. Tiem jau lidmašīnā kāpjot līdzi jāņem viena lieka kārta apakšveļas. Ar visu to jau šodien pateicoties „Sarkanās gaisa flotes draugiem", Ozoaviachimam un pāris simts prūšu oficieriem un instruktoriem, mums ir vislielākā izplētņu lēcēju armija visā pasaulē!"

„Kā tad tu to zini?" Bērziņš turpināja kircināties, „tavu izlūkošanas dienestu taču jau sen žēlīgi ir pārņēmusi Čeka."

„Jā, es zinu! Es zinu daudz ko vairāk kā Čeka un arī vairāk kā visvarenā Ceturtā biroja priekšnieks Roberts Bērziņš," generālis Alksnis apsēdās līdzās savam viesim uz sarkanu samtu pārvilktā dīvana. „Es zinu, ka vācieši drudžaini strādā pie pavisam jauna veida lidmašīnām. Es zinu, ka visā Lielbritanijā šodien nav ne pāris simts lidotāju, kas personīgi uzticējuši savas dzīvības zida maisam, ko sauc par izplētni. Bet tas nav svarīgākais. Tu droši vien ātcerēsies, ko Stratēģijas padomes sēdē pastāstīja Tuchačevskis un mūsu militārais pārstāvis Londonā Putna."

„Tu domā par pārmaiņām Vācijā?"

„Es domāju par jaunajiem vācu lidlaukiem Karaļaučos, Tilzitē un gar visu Silēzijas austrumu robežu. Mūsu Vitebskas, Minskas un pat Ļeņingradas gaisa bazes salīdzinot ar šiem vācu aerodromiem ir nožēlojami izvagoti kartupeļu lauki. Man viņi pārmetīs par piecgades plāna neizpildīšanu, bet to, ka aerodromos cementu var aizstāt ar māliem, lai iestāsta kādam citam muļķim, ne man. Ilgi tā tas nevar palikt. Pārmaiņas ir varbūt tuvāk nekā tu un es iedomājamies."

„Kādas pārmaiņas?" Bērziņš likās nesaprotam.

„Karš! Karš ar vācu junkuriem!" Alksnis ar uzsvaru izrunāja katru vārdu.

„Vai tu domā par poļu spiegu Berlinē nozagtiem papīriem? Par uzbrukumu Polijai?"

„Bez šaubām, arī Polijai būs jānozūd. Par poļu spiegiem Berlinē es nekā nezinu. Ko tad viņi īsti noskaidrojuši?"

„Arī es pagaidām vēl neko daudz nezinu. Bet kāds mans cilvēks, latviešu meitietis, nupat ir Berlinē, un es ceru, ka šī madāma salasīs diezgan daudz faktu. Viņa nav no dumjām mājām. Tas ir rets gadījums, jo šai meitietei smukums ir apvienots līdzīgās daļās ar gudrību. Es, protams, zinu, ka Hitlera draudzības līgumam ar Poliju ir tikai papīra vērtība, kā visiem līgumiem."

„Bet šis Hitlers ir varen slīpēts zellis," Alksnis vienā malkā iztukšoja glāzi. „Redzi, Robi, par Hitleru es zinu varbūt vairāk kā Čeka, tu un politbirojs kopā."

„Ko tu ālējies!" Bērziņš domāja, ka Alksnis atļaujas pārāk daudz. „Saša, par tādām lietām nav ko jokoties."

„Es nemaz nejokojos. Diemžēl, patiesība nevienam nepatīk. It sevišķi, ja tā ir nepatīkama. Arī man nepatīk, kad man pārmet trūkumus pirmajā piecgadē un jau tagad pareģo, ka arī otrā piecgade neizpildīsies. Tev vajadzēja redzēt biedra Staļina seju, kad es pēdējo reizi raportējot savā muļķībā izmetu, ka piecu vai sešu gadu laikā vācu zaldāti sāks soļot uz austrumiem. Diemžēl, šo vācu uzbrukumu nevarēs aptuvēt ar dedzīgām un ugunīgām runām un politbiroja urravošanu fabriku mītiņos vai arī ar viena otra iedomāta vai ista sabotāžņika vai arī vīra ar smadzenēm savā vietā pakāršanu vai nošaušanu. Es neesmu vienīgais, kas tā domā. Tuchačevskis, Putna, Rudzutaks arī ir pārliecināti, ka Staļinam ir jāzina, ka revolūcijas ieguvumi ir briesmās. Vai nākošā kaŗā baltās un nabadzībā turētais krievs būs nopietns pretinieks labi apbruņotam un pašam vācietim?"

„Klausies, Saša! Vai tava galva zina, ko tava mute runā? Kā man, tā tev ir bijis šad un tad klusu ciešot jānorij čckas un galda nolktie rūgtie krupji. Tava runāšana izklausās pavisam pēc kontrrevolūcionāra dziesmas. Nē, šinī korī es līdzi nevaru dziedāt", Bērziņš nebija pārliecināts vai Alksnis pārbauda viņa lojālitāti, vai arī runā to, ko īsti pats domā.

„Par vēlu, Robi. Redzi, arī tavas dienas ir skaitītas, jo tu tāpat kā es sliktā vietā un sliktā laikā esi parādījis, ka tev uz pleciem ir diezgan pagudra latvieša galva. Beldiņš šodien ir ģenerālis un tu vēl palkavnieks. Vai tu neesi manījis, cik veikli no tavām rokām ir izņemti visi pavedieni? Drīzi vien tu būsi tikai nenozīmīgs Vaņka-Staņka. Kāpēc? Tikai tāpēc, ka arī tu mūsu kungiem," viņš norādīja ar savu garo pirkstu uz prožektoru ugunīs tālumā redzamiem Kremļa torņiem, „esi pateicis, ko tu domā. Redzi, čomiņ, galvas, kas sāk pašas par sevi domāt, te šinī zemē ātri ripo. Tu droši vien esi aizmirsis raportu Vorošilovam un Staļinam, kuŗā tu sūdzējies par politisko komisāru nelāgo ietekmi mūsu Ļeņingradas spiegu akadēmijā. Arī es biju tik liels muļķis, ka atļāvos pateikt, ka lidmašīnas apkalpei vispirms ir jāpazīst motors un jāprot lidot, un tikai tad jāzina partijas īsais kurss no priekšas, pakaļas un vidus!"

„Saša, tu runā pavisam aplami," Bērziņš negribēja ticēt savām ausīm." Kādreiz jāpasaka lietas, arī kas nepatīk. Iļjičs vienmēr uzsvēra socialistiskās paškritikas lielo nozīmi."

„Tev taisnība, bet Ļeņins uzsvēra arī, ka ātrāk miera pasaulē nebūs, kamēr beidzamā sapuvusi kapitālistiskā buržuju valsts nebūs izdzēsta no kartes. Bet tagad Hitlers, kas manuprāt nav neko dumjāks par Iļjiču, skaidri un gaiši pasaka, ka mūsu sociālistiskai valstij, ko streļķi ar saviem štikiem, žīdi ar savām smadzenēm un krievi ar savu stulbo muļķību tik asiņainā revolūcijā ir radījuši, drīzumā būs jāpazūd no zemes. Saki, kas gan steigsies mums palīgā tajā brīdī, kad Hitlers liks savām armijām maršēt uz austrumiem? Somi? Poļi? Nē, par daudz asiņu smakas ir palicis šajās zemēs no ravolūcijas gadiem."

„Bet kā tu zini, ka Hitlers tieši soļos uz Maskavu?" Alksna vārdi bija radījuši šaubas Ceturtā biroja direktora prātā.

„Redzi, Robi, par to tev vislabāk varēs pastāstīt mūsu šī vakara sanāksmes trešais viesis."

„Vai tu vēl kādu gaidi?" Bērziņa sejā bija salasāmas bailes.

„Nē! es nevienu negaidu. Trešais viesis visu laiku ir tepat manā istabā. Es viņu saucu par trešo viesi, jo galu galā arī es pats šajā namā esmu tikai viesis."

„Bet es taču domāju, ka mēs esam divi vien," glāze Bērziņa rokās trīcēja.

„Ko tu stostīes? Par ko tu baidies? Par savu nieka dzīvību?" Alksnis atkal pielēja glāzes. „Kur palicis mans žīvai puika Robis, kas taču bija visdrošākais gnida visā Trešajā strēlnieku pulkā. Nebaidies, Robi, mans trešais viesis var mums daudz ko pastāstīt. Tev par lielu patikšanu viņš ir pilnīgi kurls!"

Generālis Alksnis, izņēmis no kabatas atslēgu saiški, devās tieši uz brūni krāsotajām durvīm istabas tālākā stūrī. Ātri samekļējis vajadzīgo atslēgu, viņš pagrieza slēdzeni un ar kreiso roku veikli atrāva durvis.

Generāļa aizsmakušie smiekli lika pulkvedim Bērzinam pietrūkties kājās un bailēs noslaucīt sviedru lāses no vasaras raibumiem klātās sejas.

Nākošā turpinājumā:
14. BRĪDINĀTĀJS

VISUR ESOŠAIS OPTIMISTS . . .

(Turpinums no 5. lpp.)

Es klausos un smaidu, bet reizē šī jautrā aina kaut kā man atgādina Vilja Hāznera lomu mūsu bēgulības politiskajā skatuvē. Viņš bieži minēts kā izlīdzinātājs un zibeņu novedējs starp dažādām pretišķīgu uzskatu grupām. Un viņam patiesi piedien gūstniecības līdzgaitnieka Odiņa apzīmējums „Optimists ar ideālista sirdi." Lai kāda, cik necerīga kādreiz bijusi situācija, visur kur Hāzens ir bijis klāt, viņam nākusi līdz ticība konstruktīvas sadarbības iespējai. Tā kopā ar savu optimismu viņš steidzas no vietas uz vietu, kur citiem tā mazāk.

Skietas, ka viņa personības kontūras jo pareizi skicējis publicists A. Kroders pirms pieciem gadiem rakstīdams, kas būtu iesākāms par spēkā esošu vēl šodien: „Tam vajag būt daudzu labu īpašību harmoniskam vijumam, kas mūs valdzina no pirmā mirkļa, kad satiekamies ar Vili Hāzneru, un tad saprotam, ka desmit trimdas gados viņam nav ienaidnieku, kaut gan no pirmjām trimdas dienām viņš bijis nerimīgi aktīvs, satikdamies ar visdažādāko ieskatu, temperamentu un raksturu cilvēkiem. Tai vajag būt bagātai dvēselei, kas allaž atradusi saskaņu vai izlīdzinājumu ar šiem daudzajiem un dažādajiem laudīm."

Pat ģimenes dzīvē, ko laikam neviens tik laimīgi nav nodzīvojis, ka nepaceltu kādreiz spēcīgāku balsi — kā liecina Hāznera kundze — no viņa nav dzirdēts kāds skaļāks vai skarbāks vārds.

„Varbūt tas tāpēc, ka mēs tik maz esam bijuši kopā," viņa gan domigi piebilst.

Bet — tas domāts kā pilnīgi saprotams iebildums, jo kuŗa sieva gan būtu sevišķi laimīga, ka vīrs tik reti ir redzams. Tas tiešām tiesa — optimists ar ideālista sirdi daudz vairāk ir visur citur nekā pats savās mājās. Lai pārliecinātos par to, pietiek paskirstīt laikrakstus — te viņš ir bijis un runājis tur, te atkal pavisam kur citur. Tāpat arī tagad viņš lauza galvu, kā vienas nedēļas nogalē izbraukāt Čikāgu un Bostonu. Citādi nevarēs — būs jālido.

Hāzners domā par lidošanu, bet kundzes domas nemaz tik lidojošas nav: „Man vajadzētu jautāt, kas īsti paliek man? Redziet, mans vīrs mēdz sacīt, ka puse no viņa milestības piederot Latvijai un otra puse — viņa karavīriem."

Vajadzētu jautāt — bet viņa nejautā, jo zina, ka atbilde ir brašie dēli — Daumants un Vitauts. To dēļ arī viņa ir iesaistījusies darbā, strādādama slimnīcā par māsu, un darbs tik stipri viņu ir noslodzījis, ka neatliek brīvas pat nedēļas nogales.

Kad dēli būs beiguši augstskolu, varbūt arī viņa tad vairāk būs redzama sabiedrībā. Ne jau nu visur, kur vīrs — pasargi Dievs! — tas citiem mīrstīgiem vienkārši nav iespējams. Bet — tomēr varbūt — tad viņu mēs atkal varētu redzēt uz skatuves, kā kādreiz Vācijas nometņu lāgos, kad viņa spēlējusi režisora Jāņa Zariņa iestudētajās lugās.

Pagaidām, pilnīgi pretēji viņam, jums iespējams satikt Hāznera kundzi vienīgi mājās, kas iekārtotas tik gaumīgi, ka ciemiņām ir krietni jāpiespiežas, lai ietu projām. Un vainīgs nav vienīgi namamātes klātais galds, bet visa tā optimisma gaisotne, kas valda šai namā.

Teodors Zeltiņš

NJUJORKĀ

Nujorkas latviešu jaunatnes pulciņa Lieldienu sarīkojums notiks 17. aprīlī ar rakstnieka Nikolaja Kliņina Lieldienu stāstu, olu krāsošanas sacensībām, azaidu un saviesīgu dzīvi. Vēlāk (svētdien, 15. maijā) pulciņš rīko jauno talantu vakaru. Kas vēlētos uzstāties ar deklamācijām, dziesmām, klavierspēli un citiem priekšnesumiem var pieteikties, rakstot uz adresi: Latvian Evengelical Lutheran Church of New York, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Šajā vakarā pulciņš iecerējis parādīt arī pašu mākslu — zīmējumus, gleznojumus, veidojumus, dažādus rokdarbus foto un filmu uzņēmumus, pastmarku kolekcijas u. t. t. ALJA's biedru kartes par vienu dolaru saņemamas pie valdes locekļiem.

— š.

Kas vēlas adāmmašīnu?

DV Rietumvācijas valdes ricībā ir viena pilnīgi jauna adāmā mašīna. Ja kādam no invalidiem vai arī kādam citam būtu attiecīgas aroda zināšanas un tas vēlētos šo mašīnu izlietot darbam, lūdz pieteikties DV Rietumvācijas valdei Minsterē, kur arī saņemama sīkāka informācija.